

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba Uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy
ul. Garbary 2, 85-229 Bydgoszcz

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Logistyka

1. Poziom/y studiów: Studia I stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarna i niestacjonarna
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Nauki o zarządzaniu i jakości (dyscyplina wiodąca), inżynieria lądowa, geodezja i transport;
Informatyka techniczna i telekomunikacja,

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	114	54

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	inżynieria lądowa, geodezja i transport	50	24
2.	Informatyka techniczna i telekomunikacja	46	22

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

nauczyciel przedmiotu²

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- nauczyciel prowadzący zajęcia²
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się na kierunku Logistyka:
 Studia pierwszego stopnia inżynierskie – profil praktyczny
 Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziom 6
 Tytuł zawodowy uzyskany przez absolwenta – inżynier

Przyporządkowanie efektów uczenia się do odpowiednich dziedzin i dyscyplin naukowych (w %)

Dziedzina nauk społecznych (54%)

- nauki o zarządzaniu i jakości – dyscyplina wiodąca – 54%

Dziedzina nauk inżynierijno-technicznych – 46%

- inżynieria lądowa, geodezja i transport - 24 %
- informatyka techniczna i telekomunikacja – 22%

EFEKTY PRK	Efekty uczenia się na kierunku	Opis kierunkowych efektów uczenia się
Wiedza		
P6S_WG	K_W01	ma wiedzę z zakresu matematyki, statystyki, fizyki, chemii przydatną do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich z logistyki (inż.)
	K_W02	posiada zaawansowaną wiedzę teoretyczną z nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii niezbędną w formułowaniu i rozwiązywaniu zadań logistycznych

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

	K_W03	ma uporządkowaną, zaawansowaną wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu logistyki
	K_W04	ma wiedzę o trendach rozwojowych z zakresu: informatyki technicznej, transportu oraz nauk o zarządzaniu i jakości, niezbędną w rozumieniu procesów logistycznych (inż.)
	K_W05	ma zaawansowaną wiedzę o cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych w logistyce (inż.)
	K_W06	zna typowe technologie inżynierskie i metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu logistyki (inż.)
	K_W07	ma wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej (inż.)
P6S_WK	K_W08	ma wiedzę dotyczącą prowadzenia działalności gospodarczej na rachunek własny (inż.)
	K_W09	zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz ma wiedzę z zakresu informacji patentowej
Umiejętności		
P6S_UW	K_U01	potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, także w języku obcym w zakresie logistyki; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie
P6S_UK	K_U02	potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii i różnych technik komunikacji, a także brać udział w debacie, przedstawiając i dyskutując różne opinie
P6S_UK	K_U03	potrafi przygotować w języku polskim i obcym w formie pisemnej i ustnej opracowania dotyczące szczegółowych zagadnień z zakresu logistyki
P6S_UU	K_U04	ma umiejętność samokształcenia się
P6S_UK	K_U05	ma umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

P6S_UW	K_U06	potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, z wykorzystaniem metod analitycznych i symulacyjnych, a także pomiarów i symulacji komputerowych oraz interpretować uzyskane wyniki w działalności zawodowej z zakresu logistyki (inż.)
P6S_UW	K_U07	potrafi posługiwać się technikami informatycznymi do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich w zakresie logistyki, uwzględniając ich aspekty systemowe i pozatechniczne oraz etyczne (inż.)
	K_U08	ma przygotowanie niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym oraz potrafi zastosować zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą (inż.)
P6S_UW	K_U09	potrafi dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich (inż.)
P6S_UW	K_U10	potrafi dokonać krytycznej analizy funkcjonowania systemów logistycznych i ocenić stosowane w nich istniejące rozwiązania techniczne (inż.)
P6S_UW	K_U11	potrafi sformułować charakterystyczne dla logistyki praktyczne zadania inżynierskie, wymagające korzystania ze standardów i norm inżynierskich z zastosowaniem właściwych metod i narzędzi oraz doświadczeń zdobytych w środowisku zajmującym się zawodowo działalnością inżynierską (inż.)
P6S_UW	K_U12	potrafi — zgodnie z zadaną specyfikacją — zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces logistyczny, używając właściwych metod, technik i narzędzi, a także wykorzystywać zdobyte w środowisku praktycznym doświadczenie związane z utrzymaniem urządzeń i obiektów logistycznych (inż.)
P6S_UU	K_U13	potrafi planować i realizować własne uczenie się przez całe życie, dokonuje na bieżąco samooceny i weryfikacji własnych kompetencji
P6S_UO	K_U14	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role oraz potrafi zaproponować i wdrażać własne pomysły służące realizacji zadania
Kompetencje społeczne		
P6S_KK	K_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści

	K_K02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
P6S_KR	K_K03	jest gotów do dbałości o dorobek i tradycje zawodu, przestrzegania zasad etyki i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu logistyka
P6S_KO	K_K04	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy oraz twórczego uczestnictwa w przygotowaniu i realizacji projektów gospodarczych, z uwzględnieniem aspektów prawnych, organizacyjnych, ekonomicznych i politycznych
	K_K05	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego oraz do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w Uczelni
Mariusz Barczak	Dr, Dyrektor Katedry Ekonomii
Magdalena Osińska	Prof. dr hab., Nauczyciel akademicki
Grzegorz Monastyrski	Dr hab., Nauczyciel akademicki prof. Uczelni
Ilona Urbanyi-Popiołek	Dr, Nauczyciel akademicki
Patrycja Rataj	Mgr, Nauczyciel akademicki
Łukasz Juszcak	Mgr, Dyrektor Działu Kształcenia
Sandra Wierzbiańska	Mgr, Koordynator Katedry Ekonomii

Spis treści

Prezentacja Uczelni	8
Część I. Samoocena Uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	10
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	10
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	30
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	38
Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne	43
Rozwój i doskonalenie infrastruktury	52
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	55
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	60
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	68
Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia	68
Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów	74
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	77
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	79
Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów	79
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	89

Prezentacja Uczelni

Wyższa Szkoła Gospodarki jest niepubliczną szkołą wyższą, działającą od 1999 r. Uczelnia wyróżnia się dwoma atrybutami:

- 1) silnymi więziami z otoczeniem społeczno-gospodarczym i ukierunkowaniem na poszukiwanie nisz i obszarów życia społecznego i gospodarczego, które wymagają wsparcia w działaniach modernizacyjnych;
- 2) umiędzynarodowieniem wszelkich działań i procesów w zakresie kształcenia i badań naukowych, co przejawia się w tworzeniu międzynarodowego środowiska studentów, pracowników i partnerów biznesowych. Podejmowane przez Uczelnie działania wynikają z przyjętej misji o następującej treści: „Wyższa Szkoła Gospodarki działa w oparciu o koncepcję uniwersytetu przedsiębiorczości i Uczelni zaangażowanej w modelu organizacji uczącej się”.

Uczelnia intensywnie współpracuje z lokalnym środowiskiem społeczno-gospodarczym w celu dopasowania oferty studiów do lokalnych potrzeb oraz pobudzania, stymulowania i oddziaływania na rozwój społeczno-gospodarczy i kulturowy. Realizacja tego zadania służy kształceniu w 6 Filiach w Polsce i jednej Filii w Ukrainie. W ramach Uczelni funkcjonuje Konwent, w skład którego wchodzi przedstawiciele wiodących w regionie i kraju firm i organizacji gospodarczych, samorządów zawodowych, a także reprezentanci samorządu terytorialnego, państwowych jednostek organizacyjnych i NGO. Wszystkie kierunki studiów (19 na studiach I stopnia, w tym 6 kończących się tytułem zawodowym inżyniera, 7 – na studiach II stopnia, 3 na studiach jednolitych magisterskich) realizują profil praktyczny, a około 94% naszych absolwentów znajduje zatrudnienie (na podstawie rejestru ZUS - Raport losów absolwentów). Wiodącymi dziedzinami wiedzy, do których przypisano efekty uczenia się są nauki społeczne, następnie nauki medyczne i nauki o zdrowiu oraz nauki inżyniersko-techniczne.

Kształcenie na kierunku Logistyka, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny (uprawnienia nr MNISW-DNS-WUN-6022-23768-3/EK/12) nadzoruje merytorycznie Katedra Ekonomii, która poza wspomnianym kierunkiem prowadzi także studia dla studentów na kierunku administracja (studia I stopnia), ekonomia (studia I i II stopnia) oraz zintegrowany system bezpieczeństwa narodowego (studia II stopnia).

Uczelnia dąży do coraz większego umiędzynarodowienia, zarówno oferty edukacyjnej (obecnie 5 programów studiów w języku angielskim) jak i zwiększenia odsetka cudzoziemców wśród kadry i studentów. Od wielu lat prowadzona jest współpraca z partnerami zagranicznymi, zarówno Uczelniami jak i przedsiębiorstwami (m.in. w ramach programów: International Academic Staff, Erasmus+, organizacji studenckich praktyk zawodowych), wzmacniając potencjał kadrowy Uczelni i jej ofertę edukacyjną poprzez urozmaicenie programu i form prowadzonych zajęć. Aktywność Uczelni w tym zakresie została doceniona dwiema akredytacjami międzynarodowymi: Najwyższe wskaźniki mobilności międzynarodowej w regionie Erasmus (od 2005r.) i Copernicus (od 2018r.).

Działania społeczne to dla Uczelni jeden z podstawowych filarów jej funkcjonowania - główną osią wszelkich inicjatyw jest człowiek i jego potrzeby, dlatego liczba podejmowanych działań i projektów społecznych stale wzrasta i dedykowana jest wszystkim grupom wiekowym – od malucha po seniora. Na terenie Uczelni działa Przedszkole Akademickie, Żłobek, Dom Dziennego Pobytu, Akademickie

Centrum Medyczne, Akademicka Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Centrum Fitness i Dietetyki Rewital. Z wszystkich tych instytucji zarówno studenci, jak i pracownicy mają prawo korzystać w pierwszej kolejności, z możliwością zniżek w opłatach. Wieloletnie zaangażowanie w aktywną politykę na rzecz drugiego człowieka spowodowało, iż Wyższa Szkoła Gospodarki jest sygnatariuszem Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni.

WSG jest liderem wśród Uczelni publicznych i niepublicznych w realizacji programu MEiN „Narodowa Reprezentacja Akademicka”. W roku akademickim 2023/2024 z programu NRA korzysta 74 wybitnych sportowców, na co dzień studiujących w WSG.

Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy jest jednym z najaktywniejszych podmiotów w woj. kujawsko-pomorskim wspierającym wszelkie inicjatywy i działania zmierzające pomocy Ukrainie, po agresji Rosji 24.02.2022. Działania te podejmowane są zarówno na miejscu w Ukrainie, jak i w Polsce. Uczelnia, jako jedna z pierwszych, uruchomiła Regionalne Centrum Integracyjno-Doradcze (RCiD) świadczące szereg usług na rzecz społeczności ukraińskiej w Bydgoszczy i okolicach. Dzięki niemu, przy wykorzystaniu potencjału instytucji i jednostek podległych i współpracujących z samorządem województwa oraz doświadczeń Konsulatu Honorowego Ukrainy dla regionu Kujawsko-Pomorskiego z siedzibą w Bydgoszczy oraz Centrum Obsługi Obcokrajowców Wyższej Szkoły Gospodarki, stworzono na poziomie regionalnym komplementarny system wsparcia dla osób objętych lub zagrożonych kryzysem oraz system wsparcia instytucji szczególnie zaangażowanych w łagodzenie skutków kryzysu. Uczelnia jest w stałym kontakcie z samorządami miast, które wspiera pomocą w organizacji akcji humanitarnych – kilkakrotnie WSG organizowało konwoje z pomocą dla miast takich jak Kremenczuk, czy Irpień.

Wyższa Szkoła Gospodarki jest jedyną polską Uczelnią, która posiada filię zlokalizowaną w Kijowie-Browarach. w Ukrainie na terenach objętych regularnymi działaniami wojennymi. Od 26 lutego 2022 roku siedziba w Browarach znalazła się na pierwszym froncie walk. Uczelnia znacznym wysiłkiem organizuje wielopłaszczyznową pomoc zarówno w kraju, jak i w Ukrainie. Dokonano przeniesienia kadry administracyjnej, dydaktycznej i studentów do Bydgoszczy, tworząc także specjalne studia adaptacyjne w j. ukraińskim. WSG to także beneficjent szeregu programów pomocowych, w tym „Solidarni z Ukrainą” Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Pomimo, iż Wyższa Szkoła Gospodarki uczyniła już wiele jako społeczność akademicka, ma jeszcze świadomość konieczności podjęcia działań systemowych, skoordynowanych i długoterminowych, które będą realnym wsparciem dla obywateli Ukrainy, przybywających do Polski.

Część I. Samoocena Uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia na kierunku „logistyka” o profilu praktycznym jest zgodna z misją Uczelni, w myśl której *„Uczelnia działa w oparciu o koncepcję uniwersytetu przedsiębiorczości i Uczelni zaangażowanej w modelu organizacji uczącej się”*. Zgodnie z jej brzmieniem Uczelnia kładzie bardzo duży nacisk na rozwój przedsiębiorczości akademickiej, wspiera zaangażowanie pracowników i studentów w działalność gospodarczą i szeroko pojętą przedsiębiorczość. Założeniem przy opracowywaniu koncepcji kształcenia było tworzenie programów i form kształcenia studentów odpowiadających na potrzeby przedsiębiorców i rynku pracy. Kształcenie zgodnie z potrzebami rynku pracy jest od początku funkcjonowania kierunku „logistyka” podstawowym wymogiem programowym Uczelni. Systematycznie publikowane przez Urzędy Pracy prognozy wskazują, że w Polsce w grupie 10 najbardziej poszukiwanych zawodów przyszłości znajdują się logistycy (Lista TOP 10) niezbędni nie tylko w transporcie, ale również w budownictwie, motoryzacji, elektronice i energetyce. („Zapotrzebowanie na zawody i kwalifikacje/umiejętności”, WUP Toruń, październik 2022). Ponadto koncepcja kształcenia uwzględnia współpracę i partnerstwo z przedstawicielami kierownictwa przedsiębiorstw, w tym włączenie ich w proces tworzenia oferty edukacyjnej, efektów i programów studiów na kierunku „logistyka” a także ich uczestnictwo w procesie dydaktycznym (np. prowadzenie zajęć praktycznych, eksperckich). Podstawę doboru treści programowych stanowiła wiedza oraz umiejętności i kompetencje, które zostały określone na podstawie aktualnych osiągnięć nauki w relacji do potrzeb zgłaszanych przez pracodawców. Opinia w wyżej wymienionym zakresie została wyrażona m.in. przez przedstawicieli Konwentu Uczelni oraz firmy i instytucje z branży logistycznej, współpracujące z jednostką realizującą kształcenie na kierunku „logistyka” (m.in. z przedstawicielami Kujawsko-Pomorskiego Stowarzyszenia Przewoźników Drogowych oraz Akademii Transportu). Współautorem koncepcji kształcenia był także przedstawiciel Międzynarodowej Unii Transportu Drogowego (IRU), który do dziś jest zapraszany na zajęcia o charakterze eksperckim. Konsultacje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego dotyczyły zarówno kierunkowych, przedmiotowych oraz specjalnościowych efektów uczenia się. Opinia pracodawców, zgodnie z koncepcją kształcenia, miała także kluczowy wpływ na ukierunkowanie programu studenckich praktyk zawodowych.

Celem konsultacji był dobór oraz pozyskanie opinii nt.:

- powiązania kierunkowych efektów uczenia się z treściami i formami zajęć,
- wpływu efektów i treści przedmiotowych na kształtowanie umiejętności praktycznych.
- kształtowania właściwych kompetencji społecznych i postaw prospołecznych, na które interesariusze zewnętrzni często zwracają uwagę w trakcie spotkań (m.in. aktywność Uniwersytetu Dziecięcego, Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Jadłodzielni, współpraca w zakresie wzmocnienia roli regionu, o czym szerzej w dalszej części raportu).

W dokumencie [„Strategia Rozwoju Uczelni na lata 2018-2022”](#) (Uchwała Kolegium WSG z dnia 13 czerwca 2018 roku w sprawie: przyjęcia „Strategii Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy na lata 2018-2022”) przedłużona [Uchwałą z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie przedłużenia obowiązywania Strategii Wyższej Szkoły Gospodarki na lata 2018-2022](#), a następnie do dnia 30 czerwca 2024 roku na

wniosek Rektora WSG. w obszarze rozwoju oraz relacji z otoczeniem, przyjęto jako priorytet III „Rozwój przedsiębiorczości akademickiej”. Wyrazem rozwoju przedsiębiorczości akademickiej jest tworzenie firm typu spin-off oraz spin-out przez pracowników, studentów oraz absolwentów. Przykładem takiej spółki, założonej przez absolwenta kierunku jest Break&Wash, czyli pierwsza firma w Polsce, która dostarcza gotowe rozwiązania vendingowe pralko-suszarek dla stacji benzynowych. Uczelnia posiada jednostki organizacyjne w ramach struktury organizacyjnej, które służą transferowi oraz dyfuzji wiedzy, m.in. Biuro Karier, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości czy Innowacyjne Laboratorium Współpracy Nauki i Biznesu „inLAB”. Tym samym zaangażowanie Uczelni w tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości akademickiej na płaszczyźnie projektowej we współpracy z podmiotami zewnętrznymi widoczne jest w wielu działaniach i spójne z koncepcją kształcenia na kierunku „logistyka”. Podejmowane przez Uczelnię inicjatywy wskazują również na znaczenie m.in. na kierunku „logistyka” dla koncepcji funkcjonowania całej Uczelni oraz stwarzania przestrzeni do osiągnięcia przez studentów efektów nie tylko w trakcie zajęć.

Kierunkowe efekty uczenia się dla studiów I stopnia na kierunku „logistyka”, wynikające z koncepcji kształcenia, poziomu i profilu kształcenia, obejmują łącznie 28 efektów, w tym 9 z zakresu wiedzy, 13 w zakresie umiejętności oraz 5 w zakresie kompetencji społecznych. Program zawiera także wszystkie efekty obejmujące kompetencje inżynierskie (profil praktyczny). Efekty te odpowiadają poziomowi 6 PRK i przyporządkowane zostały do dyscypliny z dziedziny nauk społecznych (w tym do nauk o zarządzaniu i jakości jako dyscypliny wiodącej - 54%) oraz dyscyplin z dziedziny nauk inżynierijno-technicznych – dyscypliny: inżynieria lądowa, geodezja i transport - 24% oraz Informatyka techniczna i telekomunikacja – 22%).

Treści kształcenia dla poszczególnych przedmiotów ujętych w programie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „logistyka” określone są na podstawie założonych efektów uczenia się w dziedzinie nauk społecznych (dyscyplina: nauki o zarządzaniu i jakości jako dyscyplina wiodąca) oraz dziedzinie nauk inżynierijno-technicznych (dyscypliny: inżynieria lądowa, geodezja i transport - oraz Informatyka techniczna i telekomunikacja).

Efekty kierunkowe w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji zostały opisane w formie tabelarycznej i odniesione do efektów uczenia się określonych w PRK. Efekty uczenia się są osiąmane w ramach poszczególnych przedmiotów i prezentują kierunkowe efekty uczenia się w podziale na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, wraz z odniesieniem do efektów obszarowych. Przypisanie efektów kierunkowych do przedmiotów znajduje odzwierciedlenie w programach przedmiotów (sylabusach), w których znajdują się przedmiotowe efekty uczenia się w podziale na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. W sylabusach prezentowane są także formy weryfikacji efektów. Szczególne znaczenie w koncepcji kształcenia realizowanej na kierunku „logistyka” przypisano modułom powiązanim z praktycznym przygotowaniem zawodowym i praktykom zawodowym.

Zakładane efekty uczenia się dla kierunku „logistyka” są pochodne względem efektów uczenia się określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14.11.2018 roku w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się na kierunku „logistyka” zostały pozytywnie zaopiniowane przez Samorząd Studencki WSG i przyjęte [Uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie: zatwierdzenia programów studiów](#).

Zakładane efekty uczenia się były także przedmiotem konsultacji z przedstawicielami pracodawców, pracownikami (w ramach zebrań Katedry Ekonomii, podczas spotkań Zadaniowych Zespołów ds. Zapewniania Jakości Kształcenia), a także z przedstawicielami studentów i absolwentów. Uzyskane opinie potwierdziły trafność sformułowanych efektów uczenia się. Tak przyjęte efekty stały się podstawą programu studiów.

Studia inżynierskie na kierunku „logistyka” o profilu praktycznym zmierzają do ukształtowania u studentów postawy przedsiębiorczości i zaangażowania w życie publiczne. Zakłada się, że absolwenci będą podejmowali wyzwania społeczne i gospodarcze w trakcie działalności zawodowej w branży logistycznej przy zachowaniu norm i wartości ogólnoludzkich, w duchu odpowiedzialności, poszanowania godności osobowej człowieka i tolerancji. Powyższe założenie znajduje odzwierciedlenie w programie studiów, a także w tworzeniu przez Uczelnię warunków sprzyjających rozwijaniu takich postaw.

Polityka jakości na kierunku „logistyka” jest powiązana z koncepcją i celami kształcenia w Wyższej Szkole Gospodarki. Jest to proces ciągły, polegający na wdrażaniu nowych oraz doskonaleniu już funkcjonujących procedur i rozwiązań organizacyjnych. Jest ona źródłem informacji służącym rozwijaniu i doskonaleniu Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. W związku z tym kształcenie odbywa się w zgodności z przepisami prawa i podlega dostosowaniu w zakresie składających się nań procedur i procesów adekwatnie do zmian w ustawodawstwie dotyczącym szkolnictwa wyższego. Kształcenie ma za zadanie przygotować studentów do pracy zawodowej, w związku z tym oferta kształcenia uwzględnia potrzeby rynku pracy, zgłaszane przez urzędy pracy, przedsiębiorstwa i inne podmioty, w oparciu o analizę trendów w zakresie zawodów nadwyżkowych i deficytowych w skali kraju i regionu. Rozwój przedsiębiorczości u studentów kierunku „logistyka” stanowi istotny element optymalizujący ich wejście na rynek pracy. Uczelnia dąży do tworzenia warunków do wszechstronnego rozwoju studentów i słuchaczy zarówno w aspekcie poznawczym, jak również fizycznym, w tym sportowym, emocjonalnym i duchowym. Stwarza warunki do rozwoju przedsiębiorczości zarówno studentów jak i pracowników, współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jak również kształtuje postawy zaangażowania, co dla studentów kierunku „logistyka” jest niezwykle istotne. Z racji prowadzenia studiów o profilu praktycznym zapewnia się jak najlepszą jakość miejsca odbywania praktyk zawodowych, doskonalenia ich programów oraz zapewnienia odpowiednich opiekunów praktyk z ramienia Uczelni i z ramienia podmiotu, w którym odbywa się praktyka. Polityka jakości jest ukierunkowana na zapewnienie wysokiej jakości obsługi i pełnego wsparcia dla wszystkich interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w tym studentów, słuchaczy, kandydatów na studia, absolwentów, pracowników, klientów i partnerów WSG. W zakresie polityki jakości dąży się do permanentnego podnoszenia wśród wszystkich członków społeczności Uczelniejskiej świadomości w zakresie kultury jakości i roli, jaką ona odgrywa w funkcjonowaniu Uczelni.

Studia pierwszego stopnia trwają 7 semestrów i kończą się nadaniem tytułu zawodowego inżyniera. Specjalność która została uruchomiona w roku akademickim 2023/2024 to *Logistyka w przedsiębiorstwie (wybór studentów w procesie rekrutacji)*.

Absolwent na specjalności *Logistyka w przedsiębiorstwie* zdobędzie zdolność rozumienia współczesnych procesów gospodarczych oraz specyfiki funkcjonowania nowoczesnego przedsiębiorstwa. Pozna funkcjonowanie nowoczesnych systemów logistycznych w przemyśle i handlu, w aglomeracjach miejskich, ochronie środowiska, w przedsiębiorstwach produkcyjnych i w transporcie oraz zapozna się z problematyką związaną z eurologistyką. Będzie również profesjonalnie

przygotowany do planowania procesów produkcyjnych i transportowych oraz podejmowania decyzji strategicznych i operacyjnych w zakresie funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstwa w warunkach konkurencyjności. W toku studiów poznając czynniki decydujące o przebiegu procesów zaopatrzenia przedsiębiorstwa w materiały, planowania ich przepływu, a także kierowania produktami na rynki docelowe, nabędzie umiejętności niezbędne dla planowania, organizowania i weryfikowania procesów logistycznych w przedsiębiorstwie, uwzględniania ich kosztów i prowadzenia dokumentacji. Symulacje i zajęcia praktyczne nie tylko wyposażą go w inżynierskie kompetencje niezbędne dla późniejszej realizacji tych zadań, ale i uświadomią konieczność uwzględniania czynników zewnętrznych i wewnętrznych w kształtowaniu procesów logistycznych w przedsiębiorstwie. Absolwent mając świadomość znaczenia procesów logistycznych dla funkcjonowania przedsiębiorstwa będzie gotowy uwzględniać w swoich działaniach inżynierskich nowe technologie transportu i jego organizacji, nowe elektroniczne formy komunikacji i transakcji z partnerami i nabywcami, niezbędną mobilność przestrzenną i zadaniową. Ponadto absolwent planowanych studiów, który wybrał ten moduł będzie posiadał umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów i zadań logistycznych metodami i technikami inżynierskimi, uwzględniając wymogi techniczne, finansowe i organizacyjne poszczególnych podsystemów. Absolwent studiów będzie przygotowany do pracy także na stanowiskach kierowniczych w organizacjach, w których wymagana jest wiedza logistyczna, techniczna, ekonomiczna, informatyczna oraz organizacyjna.

Podsumowując, po ukończeniu studiów inżynierskich I stopnia o profilu praktycznym na kierunku „logistyka” absolwent, na podstawie nabytej wiedzy, umiejętności oraz nabytych kompetencji społecznych, jest przygotowany do racjonalnego działania i podejmowania decyzji organizacyjnych i zarządczych, zarówno w miejscu pracy, jak i poza nim. Zna podstawowe metody, techniki oraz narzędzia pozyskiwania i analizy danych oraz potrafi wykorzystać je do rozwiązania konkretnych problemów decyzyjnych. Poza rozwojem zawodowym uzyskanie tytułu zawodowego inżyniera uprawnia również do podjęcia kształcenia na wyższym poziomie studiów.

Warunkiem uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia na tym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia jest osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się zakładanych w programie studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez Uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Kryterium nr 1 w pełni.	

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

.....

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych przewidywane jest osiągnięcie tych samych efektów uczenia się. Podstawą uzyskania przez studenta założonych efektów uczenia się są programy studiów dla formy stacjonarnej i niestacjonarnej, które obejmują zestaw przedmiotów, rygor zaliczenia, liczbę godzin i formy prowadzenia zajęć oraz przypisane do zajęć punkty ECTS.

Formy prowadzenia zajęć na kierunku „logistyka” obejmują wykłady, ćwiczenia, zajęcia laboratoryjne, zajęcia warsztatowe, zajęcia projektowe, lektoraty językowe, konsultacje dydaktyczne, praktyki. Formy te przypisane są do przedmiotów zgodnie z ich specyfiką i określonymi dla nich efektami uczenia się. Przedmioty, które wiążą się z praktycznym przygotowaniem do zawodu realizowane są przede wszystkim w oparciu o zajęcia warsztatowe, projektowe i laboratoryjne. Każda z tych form, jeśli uzasadniają to efekty uczenia się, może być wspierana metodami i technikami kształcenia na odległość.

Na studiach pierwszego stopnia treści kształcenia są realizowane w ramach przedmiotów podzielonych na moduły.

Moduł przedmiotów ogólnouczeniowych (w programie studiów nazwany „przedmioty kanoniczne”), obejmuje 10 przedmiotów:

- „Wybrane zagadnienia ekonomii i przedsiębiorczości”,
- „Szkolenie BHP”,
- „Podstawy prawa i ochrona własności intelektualnej”,
- „Praktyczne podstawy kształcenia zdalnego”,
- „Etyka”,
- „Integracja międzykulturowa”,
- „Kluczowe kompetencje społeczne”,
- „Szkolenie Biblioteczne”,
- „Język obcy”
- „Język obcy specjalistyczny”.

Na moduł ten przypada 13,5 pkt ECTS. Dodatkowymi przedmiotami kanonicznymi na studiach stacjonarnych są: „Wychowanie fizyczne” (0 pkt ECTS).

Przedmioty należące do modułu przedmiotów podstawowych (18 przedmiotów – 70,5 ECTS) to:

- „Chemia”,
- „Finanse”,
- „Fizyka”,
- „Inżynieria systemów i analiza systemowa”,
- „Marketing”,
- „Matematyka”,
- „Mechanika techniczna”,
- „Mikroekonomia”,
- „Podstawy logistyki”,
- „Podstawy Metrologii”,

- „Podstawy rachunkowości”,
- „Podstawy telekomunikacji”,
- „Podstawy zarządzania”,
- „Prawo cywilne”,
- „Rysunek techniczny i maszynowy”,
- „Statystyka opisowa”,
- „Towaroznawstwo”,
- „Ubezpieczenia gospodarcze”.

Efekty kierunkowe realizowane są w ramach 10 przedmiotów kierunkowych, którym przyporządkowano łącznie 35,5 pkt ECTS. Do modułu przedmiotów kierunkowych, obowiązkowych na wszystkich specjalnościach zalicza się następujące przedmioty:

- „Budowa i eksploatacja maszyn i urządzeń”,
- „Budowa i eksploatacja środków transportu”,
- „Ekonomika transportu”,
- „Gospodarka magazynowa”,
- „Informatyczne systemy sterowania produkcją”,
- „Inżynieria procesów logistycznych”,
- „Logistyka produkcji”,
- „Logistyka zaopatrzenia i dystrybucji”,
- „Normalizacja i zarządzanie jakością w logistyce”,
- „Systemy transportowe”.

W programie studiów, ze względu na specyfikę zagadnień poruszanych w ramach przedmiotów, przewidziano również moduły przedmiotów specjalnościowych (nazywane obszarowymi), które są charakterystyczne dla danej specjalności. W planach studiów przedmiotom tym na każdej specjalności przypisano 51,5 pkt ECTS.

Na specjalności *Logistyka w przedsiębiorstwie* przedmiotami specjalnościowymi są:

- „Ekologistyka”,
- „Inżynieria centrów logistycznych”,
- „Inżynieria opakowań”,
- „Inżynieria projektowania systemów logistycznych w przedsiębiorstwie”,
- „Inżynieria transportu wewnętrznego”,
- „Planowanie logistyczne”,
- „Podstawy spedycji”,
- „Systemy informatyczne w transporcie, spedycji i logistyce”,
- „Systemy logistyczne”,
- „Zarządzanie łańcuchami dostaw”,
- „Praktyka kompetencje pracownicze”, „Praktyka inżynierska”, przedmioty do wyboru i „Zajęcia eksperckie”.

Moduł „Proces dyplomowania” obejmuje następujące przedmioty:

- „Projekt inżynierski”,
- „Przygotowanie do egzaminu dyplomowego”,

- „Laboratorium dyplomowe/Pracownia dyplomowa”.

Program studiów I stopnia na kierunku „logistyka” umożliwi studentowi wybór przedmiotów w wymiarze 81,5 pkt ECTS, co stanowi 39% łącznej liczby pkt ECTS na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

Moduł „Przedmioty do wyboru” obejmuje:

- lektorat z języka obcego,
- lektorat z języka obcego specjalistycznego,
- przedmioty określone w planie studiów jako przedmiot do wyboru,
- projekt inżynierski,
- przygotowanie do egzaminu dyplomowego,
- laboratorium dyplomowe/pracownia dyplomowa,
- praktyka „Kompetencje pracownicze”
- praktyka inżynierska,
- przedmioty specyficzne dla konkretnej specjalności.

Moduł „Praktyki” na studiach pierwszego stopnia, realizowany jest pod nadzorem opiekuna praktyk z ramienia praktykodawcy oraz merytorycznego opiekuna praktyk wyznaczonego z ramienia Uczelni. W programie studiów na studiach pierwszego stopnia przypisano mu łącznie 30 pkt ECTS, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Praktyka studencka na kierunku „logistyka” na studiach I stopnia obejmuje łącznie 960 godz., podzielonych na 2 rodzaje praktyk. Podział ten przedstawiono w zestawieniu nr 1.

Zestawienie nr 1. Wymiar praktyk na studiach I stopnia

Studia I stopnia
<ul style="list-style-type: none"> • Praktyka „Kompetencje pracownicze” – 320 godzin w III semestrze • Praktyka inżynierska – 640 godzin w VII semestrze

Podstawę prawną w zakresie organizacji i realizacji praktyk stanowi [Regulamin Studenckich Praktyk Zawodowych](#) przyjęty [Zarządzeniem Rektora z dnia 29 września 2023 roku](#).

Program praktyk, przygotowany jest indywidualnie dla obszaru/specjalności studiów. Osobą bezpośrednio odpowiedzialną za poziom merytoryczny, weryfikację efektów uczenia się i zaliczenie praktyk zawodowych jest opiekun merytoryczny praktyk, powołany przez dyrektora Katedry Ekonomii. Student jest pod bieżącą opieką i kontrolą opiekuna merytorycznego powołanego przez dyrektora Katedry Ekonomii a także opiekuna w organizacji, w której praktyka jest realizowana. Praktyka „Kompetencje pracownicze” kładzie nacisk na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne związane z funkcjonowaniem pracownika w środowisku pracy. Praktyka inżynierska uwzględnia specyfikę obszaru/specjalności realizowanego w ramach kierunku „logistyka”.

W związku z wejściem w życie ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* z 20 lipca 2018r. z późn. zm., Uczelnia, aby spełnić obowiązek minimalnego wymiaru praktyk dla studiów prowadzonych na profilu praktycznym na studiach I stopnia, zmodyfikowała programy studiów tak, aby uwzględnić 6 miesięcy praktyk, tj. 960 godzin (30 ECTS). Zmiana ta została wprowadzona od naboru 2019/2020.

Miejscem realizacji praktyki zawodowej studentów WSG w Bydgoszczy może być firma/instytucja odpowiadająca kierunkowi studiów, w której istnieje możliwość zorganizowania praktyki zgodnej z

przygotowanym wcześniej ramowym programem jej przebiegu. Przygotowywane przez Opiekuna Merytorycznego Praktyki programy praktyk, które są udostępnione studentom na platformie ONTE, określają profile placówek w jakich może być realizowana praktyka dla danego typu praktyk oraz specjalności. Dodatkowo Uczelnia, chcąc zabezpieczyć studentowi odpowiednią infrastrukturę w miejscu praktyk, w umowie podpisywanej między praktykodawcą i Uczelnią wprowadziła następujący zapis:

„Zakład pracy zobowiązuje się do: (...) 2. Zapewnienia odpowiednich miejsc pracy oraz zabezpieczenie właściwej organizacji pracy. (...)”

Deklaracja praktykodawcy stanowi zatem element weryfikacji miejsca praktyk. Kontrola miejsc odbywania praktyk zaczyna się na etapie weryfikacji zgłoszonego miejsca praktyk w systemie iSAPS. Opiekun Merytoryczny praktyk dokonuje weryfikacji miejsca praktyki np.: poprzez analizę źródeł internetowych (np. strony internetowej, artykułów o placówce itd.), rozmowę telefoniczną albo osobistą wizytę w placówce.

W związku z nowelizacją Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (art. 67, ust.7) na podstawie § 26 ust. 4 [Regulaminu studiów WSG](#) Uczelnia umożliwia studentom zaliczanie wszystkich bądź części efektów uczenia się studenckich praktyk zawodowych na podstawie pracy zawodowej, w zależności od spójności tej pracy z efektami uczenia się przypisanymi do praktyk zawodowych. Zmiana ta została wprowadzona od roku akademickiego 2023/2024. Procedura ta zobowiązuje studenta do realizacji takiej samej procedury jak w przypadku normalnie realizowanej praktyki, w tym m.in. konieczność zaakceptowania przez Opiekuna Merytorycznego miejsca praktyk, wypełnienie Karty Praktyk, ankiet dotyczących studenckich praktyk zawodowych oraz wykonanie zakładanych w programie praktyk zadań dodatkowych (projektów).

W trakcie trwania praktyki, Opiekun Merytoryczny, postępując zgodnie z [Instrukcją Prorektora ds. Kształcenia Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 1 października 2019 w sprawie: przeprowadzania hospitacji studenckich praktyk zawodowych](#), może dokonać hospitacji miejsca. Wzór arkusza hospitacji stanowi załącznik do Instrukcji. Weryfikacja możliwości osiągnięcia przez studenta założonych efektów uczenia się w samodzielnie wskazanej przez studenta placówce odbywa się na etapie zgłaszania przez studenta miejsca praktyk w systemie iSAPS. Opiekun Merytoryczny praktyk dokonuje weryfikacji np.: poprzez analizę źródeł internetowych (np. strony internetowej, artykułów o placówce itd.), rozmowę telefoniczną albo osobistą wizytę w placówce. Kluczowymi miejscami odbywania praktyk zawodowych (łącznie „Kompetencje pracownicze” i inżynierskie) na kierunku „logistyka” są: Unigreen Sp. z o.o., Don Trucking Sp. z o.o., Trans Expert S.C., HjortKnudsen, Spółdzielnia Mleczarska Mlekovita, Dekorama, P.P.B Gastro Bykrzycy Patrycja, Empire Łukasz Wojciechowski, Maridapol Sp. z o.o., AmRest Sp. z o.o., CGH Polnad Sp. z o.o., B-ROCKET Sp. z o.o., In-Post Sp. z.o.o., 1 Pomorska Brygada Logistyczna, Signum Byd Sp. z o.o., PKP Intercity S.A - Zakład Północny w Gdyni, Teleplan Polska, Tyco Electronic Polska Sp. z o.o. , Rockfin Sp. z o.o., NIKI-TRANS Sp. z o.o., Adecco Poland Sp. z o.o., LUX-Reisen Sp. z o.o., STG Sp. z o.o., DPD Polska Sp. z o.o.

Studenci mają możliwość dokonania oceny programu praktyk oraz efektów uczenia się osiąganych na praktykach w ramach procedury badania opinii studentów. Studenci wyrażają swoje opinie poprzez swojego reprezentanta w Zadaniowym Zespole ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, a także mają możliwość indywidualnego wypowiedziania się na temat zakładanych efektów uczenia się oraz programów studiów na platformie zdalnego nauczania ONTE, na spotkaniach organizowanych przez Samorząd Studencki, przez swoich reprezentantów w Senacie, przy zatwierdzaniu programów studiów.

W ofercie edukacyjnej na rok akademicki 2023/2024 występowały dwie specjalności tj. logistyka w przedsiębiorstwie oraz logistyka i spedycja międzynarodowa. W wyniku rekrutacji kandydaci, a następnie studenci wybrali specjalność logistyka w przedsiębiorstwie.

Na studiach pierwszego stopnia na kierunku „logistyka” uruchomiona została jedna specjalność: *Logistyka w przedsiębiorstwie*, w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Program kształcenia na tej specjalności na studiach stacjonarnych obejmuje 5549 godzin nakładu pracy studenta, a na niestacjonarnych 5489 godzin. Nakład pracy studenta obejmuje: udział studenta w zajęciach dydaktycznych oraz samodzielną pracę własną studenta. Program studiów przewiduje w ramach poszczególnych modułów zajęcia powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Na specjalności „*Logistyka w przedsiębiorstwie*” zajęcia kształtujące umiejętności o charakterze praktycznym obejmują 111,5 ECTS, co stanowi 53% ich ogólnej liczby.

Na studiach stacjonarnych zajęciom dydaktycznym, które realizowane są w formie zajęć z bezpośrednim udziałem studentów i wykładowcy przypisano 112 pkt ECTS, co stanowi 53% programu studiów (pozostałe punkty odnoszą się do pracy własnej studentów niezbędnej do uzyskania zakładanych efektów uczenia się). W przypadku studiów niestacjonarnych, zajęciom z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów przypisanych jest 94,5 pkt ECTS, co odpowiada 45% programu studiów. Mniejsza liczba punktów ECTS wynika z faktu mniejszej o średnio 7 % liczby zajęć odbywanych z bezpośrednim udziałem prowadzących na studiach niestacjonarnych (mniej o średnio 381 godzin - co w przeliczeniu na punkty ECTS daje średnio 15 pkt ECTS) oraz wyżej o 60 godzin liczby zajęć w kontakcie bezpośrednim na studiach stacjonarnych wynikających z zajęć Wychowania fizycznego.

Na studiach stacjonarnych liczba godzin z bezpośrednim udziałem prowadzącego wynosi w od 358 do 57 z czego wykłady zajmują 40,95% (756 godzin) ich ogólnej liczby, na zajęcia o charakterze ćwiczeniowo-praktycznym (ćwiczenia, zajęcia laboratoryjne, praktyki, zajęcia warsztatowe, projektowe i lektoraty) przypada łącznie 59,05% (1090 godzin) liczby godzin. Liczba godzin wykładów, ćwiczeń, zajęć warsztatowych, lektoratów i zajęć projektowych zaplanowanych na studiach stacjonarnych z udziałem bezpośrednim prowadzących w semestrach jest zbliżona (dane zaprezentowano w zestawieniu nr 2). Różnica godzin na semestrach 3 i 7 jest spowodowana praktykami. Na semestrze 3 jest to 320 h (10 ECTS) a na semestrze 7 – 640 h (20 ECTS).

Zestawienie nr 2. Liczba zaplanowanych w semestrach godzin z udziałem bezpośrednim prowadzącego na studiach stacjonarnych (studia I stopnia) z wyłączeniem praktyk zawodowych

Specjalność / Semestr	I	II	III	IV	V	VI	VII
Logistyka w przedsiębiorstwie	358	345	234	302	295	255	57

W planie studiów niestacjonarnych liczba godzin z bezpośrednim udziałem studentów i prowadzących zajęcia wynosi od 278 do 52 godzin, z czego na wykłady przypada 43,35% (609 godzin) łącznej liczby godzin, a na zajęcia o charakterze ćwiczeniowo-praktycznym 56,65 % (796 godzin). Łączna liczba zaplanowanych godzin wykładów, ćwiczeń, zajęć warsztatowych, lektoratów i zajęć projektowych z udziałem bezpośrednim prowadzącego zajęcia na studiach niestacjonarnych jest zbliżona w semestrach (informacje zaprezentowano w zestawieniu nr 3). Analogicznie do studiów stacjonarnych różnica wynika z godzin przeznaczonych na realizację praktyk. Na semestrze 3 jest to 320 h (10 ECTS) a na semestrze 7 – 640 h (20 ECTS).

Zestawienie nr 3. Liczba zaplanowanych w semestrach godzin z udziałem bezpośrednim prowadzącego na studiach niestacjonarnych (studia I stopnia) z wyłączeniem praktyk zawodowych

Specjalność / Semestr	I	II	III	IV	V	VI	VII
Logistyka w przedsiębiorstwie	278	254	187	214	238	182	52

Zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem MNiSW z dnia 27 września 2018 r. ws. studiów (z późniejszymi zmianami) Uczelnia prowadzi zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, spełniając przy tym następujące wymagania:

- nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia są przygotowane do ich realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a realizacja zajęć jest na bieżąco kontrolowana przez Uczelnię. Pracownia Dydaktyki mieszanej oferuje szkolenia o różnorodnej tematyce i w wielu dostępnych formach. Prowadzący mogą korzystać również ze szkoleń indywidualnych;
- dostęp do infrastruktury informatycznej i oprogramowania umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Uczelnia oferuje darmowy dostęp do oprogramowania Office 365 oraz platformy typu LMS;
- zapewniono materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej;
- studenci mają możliwość osobistych konsultacji z nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia w siedzibie Uczelni lub w jej filii;
- weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odbywa się przez bieżącą kontrolę postępów w nauce;
- studenci odbyli szkolenia przygotowujące do udziału w tych zajęciach, a dodatkowo na Uczelnianej platformie ONTE mają dostęp do licznych instruktaży.
- Wdrażane są narzędzia informatyczne pozwalające na ich wykorzystanie przez studenta także poza murami Uczelni w tym m.in.: narzędzia środowiska Microsoft 365 licencja akademicka A1 zapewniająca dostęp do narzędzi Microsoft w chmurze, symulacje biznesowe i zarządzania projektami (obsługa przez przeglądarkę internetową).

Zgodnie z [Instrukcją Prorektora ds. Kształcenia WSG w Bydgoszczy z dnia 10 września 2019 roku w sprawie liczebności grup studenckich na zróżnicowanych formach zajęć dydaktycznych](#) w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy, w Uczelni obowiązują następujące zasady:

- 1) Grupy wykładowe: do 150 studentów,
- 2) Grupy ćwiczeniowe: do 30 studentów,
- 3) Grupy laboratoryjne: do 15 studentów,
- 4) Grupy warsztatowe: do 15 studentów,
- 5) Lektoraty: grupy do 20 studentów,
- 6) Grupy projektowe: do 20 studentów,
- 7) Zajęcia kliniczne: grupy do 12 studentów,
- 8) Zajęcia sportowe w terenie: grupy do 22 studentów,
- 9) Zajęcia terenowe: grupy do 30 studentów,
- 10) Grupy w ramach procesu dyplomowania:
 - a) Konsultacje dyplomowe (dla naboru do 2019/2020): do 15 studentów,
 - b) Seminarium dyplomowe: grupy do 15 studentów.

Za zgodą Prorektora ds. Kształcenia, w uzasadnionych sytuacjach, można przekroczyć wskazane limity o 20%.

Zajęcia dydaktyczne na studiach stacjonarnych odbywają się w oparciu o rozkład zajęć, który polega przeważnie na cyklicznym powtarzaniu zajęć w sekwencji: tygodniowej, dwutygodniowej lub w pierwszej/drugiej połowie semestru. Na studiach niestacjonarnych zajęcia odbywają się zgodnie z terminami zjazdów.

W procesie dydaktycznym stosowane są zróżnicowane metody kształcenia, które mają zapewnić absolwentowi osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Metody te opisane są w sylabusach (programach przedmiotów). Przyjęto w zależności od zakładanych efektów uczenia się oraz formy zajęć trzy grupy metod kształcenia: metody podające, metody poszukujące, metody ćwiczeniowo-praktyczne. Stosowane metody są zróżnicowane w sposób umożliwiający osiągnięcie efektów uczenia się. W ramach przedmiotów związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym wprowadzono aktywizujące formy zajęć w postaci ćwiczeń, zajęć projektowych, zajęć warsztatowych, zajęć laboratoryjnych, gdzie dodatkowo prowadzona jest ocena aktywności i postępów studenta w czasie zajęć.

Zastosowanie metod i technik komunikacyjnych oraz ćwiczeniowo-praktycznych w procesie nauczania języka obcego kładzie nacisk na rozwijanie umiejętności językowych w realnych sytuacjach komunikacyjnych (indywidualna wypowiedź ustna, praca w parach, praca w grupach, udział w dyskusji, odgrywanie ról, tworzenie maili, profili zawodowych, listów motywacyjnych, analiza tekstów pisanych, praca z tekstem słuchanym, zadania na platformie edukacyjnej). Aktywności te mają na celu doskonalenie płynności i precyzji wypowiedzi, stosowanie środków językowych i strategii kompensacyjnych, rozwijanie sprawności rozumienia ze słuchu i czytania, poszerzanie słownictwa specjalistycznego oraz integrację tych umiejętności w różnych kontekstach komunikacyjnych. Dążą do efektywnego uczestnictwa w procesie komunikacji, poprawnego wykonania przypisanych zadań, a także właściwej interpretacji i reakcji na wypowiedzi innych osób. W rezultacie umożliwiają one nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego na poziomie B2.

Treści i metody kształcenia umożliwiają studentom rozpoznawanie i zaspokajanie ich indywidualnych potrzeb. Służą temu następujące rozwiązania, które określone są w procesie rekrutacji, programie studiów i [Regulaminie Studiów WSG](#):

- wybór specjalności oferowanych na kierunku „logistyka”;
- wybór projektu dyplomowego na studiach I stopnia,
- wybór przedmiotów z puli przedmiotów do wyboru;

Rozwiązania w zakresie indywidualizacji procesu kształcenia są pochodną oczekiwań samych studentów (w tym studentów z niepełnosprawnościami) oraz możliwości organizacyjnych Uczelni oraz kadry. Regulamin Studiów WSG przewiduje indywidualną organizację studiów (IOS), indywidualny program studiów (IPPS) oraz indywidualną ścieżkę studiowania (IŚS). Student może korzystać z indywidualnej organizacji studiów w ciągu wybranego semestru. IOS jest specjalnym trybem organizacji kształcenia umożliwiającym studentowi ustalanie indywidualnych sposobów osiągania efektów uczenia się i ich weryfikacji z prowadzącymi zajęcia. Studenci wybitnie zdolni mogą również podjąć kształcenie na kierunku „logistyka” według indywidualnego programu studiów. IPPS polega na rozszerzeniu zakresu efektów uczenia się w ramach studiowanego kierunku, poziomu, profilu, specjalności studiów. Indywidualna ścieżka studiowania, zwana dalej IŚS, dotyczy indywidualizacji w zakresie realizacji planów studiów, w tym sposobów osiągania efektów uczenia się

i ich weryfikacji oraz indywidualnej organizacji procesu studiowania. Student studiuje w ramach IŚS na podstawie oferty programowej/przedmiotowej Uczelni, z uwzględnieniem jego indywidualnych zainteresowań oraz liczby punktów ECTS przypisanej poszczególnym formom zajęć lub modułom przedmiotowym. IŚS w szczególności dotyczy studentów, którzy zostali przyjęci na wyższy niż pierwszy semestr studiów oraz studentów zrekrutowanych na studia w naborze zimowym.

Dostosowywanie procesu uczenia się do różnorodnych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami wymaga zaangażowania całej społeczności akademickiej oraz elastycznego i indywidualnego podejścia do studenta. W związku ze specyficznymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami na Uczelni powstał szereg procedur i wytycznych, w tym wytyczne z zakresu dostosowania programów kształcenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w których wskazano kierunki działań dostosowane do potrzeb, możliwości i ograniczeń osób z niepełnosprawnościami. Dostosowanie programu studiów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, ze względu na jego szeroki zakres i liczbę elementów, obejmuje różne działania Uczelni umożliwiające studentom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi udział w procesie studiowania. W wytycznych określono poniższe kierunki działań:

- Zwiększenie możliwości rozpoznania potrzeb osób z niepełnosprawnościami zarówno tych specyficznych dla niepełnosprawności, jak i potrzeb indywidualnych, w zakresie dostosowania środków i materiałów dydaktycznych w sposób stwarzający możliwości osiągnięcia przez te osoby efektów uczenia się.
- Ustawiczne podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności prowadzących zajęcia w zakresie charakterystyki osób z różnymi niepełnosprawnościami i specyfiki ich procesu uczenia się.
- Podnoszenie kompetencji osób prowadzących zajęcia i inne formy aktywności w zakresie wykorzystywania potencjałów osób z niepełnosprawnościami, umożliwiającymi im osiągnięcie wszystkich wymaganych dla danego poziomu i kierunku studiów efektów uczenia się, z dostosowaniem sposobu ich osiągnięcia i weryfikacji do danej niepełnosprawności.
- Zwiększanie świadomości kandydatów na studia i studentów z niepełnosprawnościami dotyczącej ich powinności i praw wynikających z procesu studiowania, przestrzegania wewnętrznych aktów prawnych, korzystania z możliwości jakie one dają osobom z niepełnosprawnościami po spełnieniu wskazanych w nich warunków.
- Podnoszenie kompetencji prowadzących zajęcia i inne formy aktywności dotyczących dostosowania przygotowywanych do zajęć pomocy i materiałów dydaktycznych do potrzeb i ograniczeń osób z różnymi typami niepełnosprawności.
- Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności sprzyjających integracji z osobami z niepełnosprawnościami wszystkich członków społeczności akademickiej, ze szczególnym uwzględnieniem osób nowozatrudnionych.
- Ustawiczne przełamywanie stereotypów społecznych dotyczących procesu integracji i możliwości funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w społeczności akademickiej.
- Podniesienie poziomu wzajemnej empatii i integracji osób pełno- i niepełnosprawnych.
- Pozyskanie środków i przygotowanie rozwiązań organizacyjnych służących wdrażaniu wytycznych dotyczących wsparcia osób z niepełnosprawnościami w procesie kształcenia.
- Stworzenie spójnego systemu umożliwiającego powszechną i skuteczną wymianę informacji wspierających proces kształcenia osób z niepełnosprawnościami.
- Stworzenie warunków do indywidualizowania procesu studiowania adekwatnych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dostosowanie programów studiów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami umożliwiającymi im osiągnięcie efektów uczenia się i uczestniczenia ich w różnych obszarach funkcjonowania Uczelni na miarę ich możliwości). Wszystkie wskazane działania Uczelnia podejmuje na miarę swoich możliwości, w związku z pojawiającymi się konkretnymi i zdiagnozowanymi potrzebami, w kolejności zgodnej z ustaloną hierarchią.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez Uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Kryterium nr 2 w pełni.	

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

.....

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Przyjęcie na studia

Przyjęcie na studia może nastąpić na podstawie:

- wyników rekrutacji,
- przeniesienia z innej Uczelni lub Uczelni zagranicznej,
- potwierdzenia efektów uczenia się.

Rekrutację na studia pierwszego stopnia na kierunku „zarządzanie” prowadzi Dział Rekrutacji. W roku akademickim 2023/2024 działała ona na podstawie [Uchwały Senatu WSG z dnia 30.05.2023 r. o zmianie uchwały z dnia 24.05.2022 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na poszczególnych kierunkach studiów na rok akademicki 2023/2024](#)

Warunkiem przyjęcia na I rok studiów jest pozytywny wynik postępowania kwalifikacyjnego. Rekrutacja prowadzona jest w formie elektronicznej, z zachowaniem form pisemnych, w sytuacjach, w których wymagają tego przepisy prawa oraz polityka ochrony danych osobowych. Każdy kandydat rejestruje się w aplikacji „Wirtualna Rekrutacja” na stronie pod adresem <https://new.isaps.pl/Rekrutacja>, dostępnej z głównej strony Uczelni, a po uiszczeniu opłaty rekrutacyjnej rozpoczyna się proces kwalifikacji. Kandydat otrzymuje od pracownika KNS drogą elektroniczną informację o przyjęciu na studia oraz o terminie podpisania umowy.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej Uczelni, w tym w Uczelni zagranicznej, określa obowiązująca od 1 września 2019 roku [Instrukcja w sprawie rekrutacji na studia z uwzględnieniem zaliczonych w toku studiów punktów ECTS](#). Uznawanie efektów uczenia się jest związane z rekrutacją studenta w formie: wznowienia studiów, przeniesienia i przyjęcia z innej Uczelni. W istocie polega ono na przeprowadzeniu formalnej procedury uznawania określonych efektów uczenia się w toku wcześniejszej edukacji w Uczelni macierzystej bądź innej niż macierzysta.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się określa [Uchwała Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 1 października 2018 r. w sprawie: potwierdzania w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy efektów uczenia się](#). Potwierdzenie efektów polega na przeprowadzeniu formalnej procedury weryfikacji posiadanego przez kandydata zasobu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, uzyskanych poza systemem studiów, poprzez wykonywanie obowiązków zawodowych, uczestnictwo w kursach i szkoleniach, aktywność w organizacjach społecznych, uczestniczenie w badaniach naukowych i projektowych, samodoskonalenie, uprawianie dyscypliny sportowej, wolontariat itp. Do tej pory na kierunku “logistyka” nie było zgłoszeń wymagających zastosowania procedury.

Zaliczanie poszczególnych efektów uczenia się oraz weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się

Efekty dla kierunku studiów określone w sylwetce absolwenta są weryfikowane na różnych etapach kształcenia. Weryfikacja efektów uczenia się przez prowadzącego zajęcia i odpowiedzialnego za przedmiot ma na celu sprawdzenie, czy zakładane w programie studiów efekty uczenia się zostały osiągnięte. Weryfikacja efektów dokonywana jest w sposób zgodny z zasadami pomiaru

dydaktycznego, zwłaszcza z zachowaniem zasady rzetelności i trafności pomiaru. Przewidziana jest weryfikacja osiągnięcia zakładanych efektów poprzez egzaminy/zaliczenia ustne i pisemne, praktyczne. Analizę semestralnej pracy studenta i osiągniętych efektów uczenia się przeprowadza każdy nauczyciel akademicki - wykorzystuje się wszystkie dostępne informacje na temat pracy studenta (zarówno w trakcie zajęć, jak i w ramach pracy własnej). Po zakończonym semestrze prowadzący przedmiot zobowiązany jest do sporządzenia protokołu zaliczeniowego w wirtualnym indeksie ISAPS. Na podstawie dostarczonych protokołów przygotowywane jest zestawienie (dotyczące struktury ocen z poszczególnych przedmiotów), które razem z [kartą ewaluacyjną zajęć dydaktycznych](#) jest przedmiotem analizy na posiedzeniach Zadaniowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Podczas analizy bierze się pod uwagę: czy zastosowana forma egzaminu/zaliczenia była zgodna ze wskazaną w programie przedmiotu oraz czy pozwoliła ona na zweryfikowanie zakładanych efektów uczenia się; uwzględnia się również czy i w jakim stopniu zostały przez studentów osiągnięte założone efekty uczenia się (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych).

Podstawowym elementem weryfikacji jest system ocen na poziomie poszczególnych przedmiotów i ich form, za które odpowiadają prowadzący zajęcia. Na ocenę – zgodnie z sylabusem (programem przedmiotu) może składać się kilka elementów, jak np. egzamin pisemny, kolokwium, projekt, referat, praca grupowa, dyskusja, obserwacja aktywności studentów na zajęciach, testy na platformie edukacyjnej ONTE, itp. Studenci są informowani o zasadach zaliczania na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu.

W WSG obowiązuje roczny system rozliczania osiągnięć studenta. Warunkiem zaliczenia roku jest uzyskanie zaliczeń i/lub pozytywnych ocen końcowych z zajęć prowadzonych we wszystkich formach w ramach danego przedmiotu oraz wymaganej liczby punktów ECTS w danym semestrze, zgodnie z obowiązującym programem studiów. W czasie trwania semestru prowadzona jest na bieżąco weryfikacja osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się z wykorzystaniem metod weryfikacji wskazanych w programach przedmiotu (syllabusach). Zasady zaliczeń i skalę ocen określa [Regulamin Studiów WSG](#), dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej Uczelni.

Każdy efekt uczenia się musi mieć przyporządkowaną metodę weryfikacji/oceny, np.:

- w przypadku wiedzy są to m.in.: prace pisemne, testy, sprawdziany, rozwiązywanie zadań, raport z badań, realizacja projektu, w tym: projektu informatycznego, wypowiedzi ustne (w tym merytoryczny wkład w dyskusję), symulacje, interpretacja tekstu, interpretacja wyników liczbowych itp.;
- umiejętności weryfikuje się wykorzystując m.in. następujące metody: udział w dyskusji i debacie, symulacje, pozyskanie i analiza informacji na zadany temat, zadania projektowe indywidualne i grupowe, wykonywanie powierzonych zadań itp.;
- efekty z grupy kompetencji społecznych są kontrolowane poprzez: samoocenę (ustną/pisemną), ocenę koleżeńską/nauczycielską, obserwację, studia przypadków, pracę grupową, działanie na rzecz Uczelni, firmy lub społeczności lokalnej itp.

W ramach działania WSZJK przeprowadzono szkolenie nt. Efektów uczenia się i Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS). Na wniosek uczestników przygotowano z tego materiału szkolenie e-learningowe, które jest dostępne dla wszystkich pracowników na platformie ONTE. Jest to szczególnie istotne w przypadku zajęć prowadzonych przez praktyków, gdyż w dogodny sposób mogą podnieść swoje kompetencje w tym zakresie.

Kolejnym elementem podnoszenia skuteczności osiągania zakładanych efektów uczenia się jest przeprowadzanie hospitacji i ankietyzacji zajęć. [Zgodnie z Uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki z dnia 1 października 2023 w sprawie: instrumentów Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia](#) kierownik jednostki badawczo-kształceniowej przygotowuje, a dziekan Kolegium Nauk Społecznych zatwierdza plan hospitacji zajęć oraz zarządza procesem kontrolno-oceniającym. W ocenie skuteczności osiągania efektów uczenia się przez studentów wyróżniono mierniki ilościowe i jakościowe. Wśród mierników ilościowych najważniejsze są: oceny prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, struktura ocen uzyskiwanych na egzaminie dyplomowym. Wśród mierników jakościowych można wymienić wnioski z hospitacji zajęć, adekwatność zadań i pytań do zakładanych efektów uczenia się, opinie pracodawców o studentach odbywających praktyki i o absolwentach, wyniki badań ankietowych przeprowadzanych wśród studentów.

W ramach ewaluacji aktywności nauczycieli oraz studentów w obszarach przedmiotowych na platformie zdalnego nauczania (zwanej dalej platformą ONTE) dyrektorzy jednostek badawczo-kształceniowych mają dostęp do cokwartalnych raportów. W celu wzmocnienia nadzoru nad jakością tych obszarów, od roku akademickiego 2023/24 wprowadzono także ich hospitacje ([zał. 5 do Uchwały Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki z dnia 1 października 2023 w sprawie: instrumentów Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia](#)). Wśród mierników merytorycznych, wyróżnione zostały: zgodności tematyki materiałów z programem przedmiotu, określenie zasad zaliczenia części asynchronicznej, aktualność materiałów oraz dobór odpowiednich form aktywizujących. Wśród mierników technicznych najistotniejsze są: określenie zasad kontaktu z prowadzącym, zgodność ilości materiałów oraz form aktywizujących z [zał 1. do Uchwały Senatu z dnia 13 września 2023 w sprawie: kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość](#), zachowanie odpowiednich proporcji między materiałami podawczymi a aktywizującymi oraz przekazywanie informacji zwrotnej przez nauczyciela.

Studenci kierunku „logistyka” mają możliwość skorzystania z pomocy Pracowni Upraktycznienia i Analiz Jakości Kształcenia, w ramach którego funkcjonują Sekcja Aktywizacji Zawodowej Studentów oraz Sekcja Kształcenia Praktycznego, które zajmują się m.in. organizacją praktyk i staży, doradztwem w zakresie założenia własnej działalności gospodarczej oraz indywidualnym doradztwem zawodowym. Podstawę prawną w zakresie praktyk stanowi [Regulamin studenckich praktyk zawodowych](#) przyjęty [Zarządzeniem Rektora z dnia 29 września 2023 roku](#).

Decyzję o zaliczeniu praktyki zawodowej podejmuje merytoryczny opiekun praktyk. Proces zaliczenia praktyki zawodowej jest wieloetapowy. Przed rozpoczęciem praktyki student zobowiązany jest zgłosić, poprzez Internetowy System Administrowania Procesem Studiowania (ISAPS), proponowane miejsce praktyk. Po zatwierdzeniu miejsca przez opiekuna merytorycznego, podpisywana jest umowa o praktykę pomiędzy Uczelnią i praktykodawcą. Uczelnia może uznać wykonywaną pracę zawodową, odbyty staż lub własną działalność gospodarczą studenta w poczet praktyk, przy założeniu, że zakres obowiązków na danym stanowisku umożliwia osiąganie efektów przewidzianych w programie praktyk. Podstawą zaliczenia praktyki zawodowej jest złożenie przez studenta następujących dokumentów, które następnie są weryfikowane przez opiekuna merytorycznego sprawującego nadzór nad praktykami na określonym obszarze/specjalności studiów:

- zatwierdzonego przez opiekuna praktyk po stronie praktykodawcy sprawozdania z odbytej praktyki, zwanego Kartą Praktyk, którą student wypełnia poprzez swoje konto w Internetowym Systemie Administrowania Procesem Studiowania (ISAPS);
- umowy o praktykę zawartej pomiędzy Uczelnią a praktykodawcą, bądź w ramach własnej działalności gospodarczej załączyć kserokopię wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG);
- ankiet dotyczących studenckich praktyk zawodowych (wypełnianych przez studenta i praktykodawcę);
- zatwierdzonych zadań wynikających ze szczegółowego programu praktyki na danym kierunku i obszarze/specjalności studiów.

Cały proces dokumentowania studenckich praktyk zawodowych, opisany został w [Uchwale Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki z dnia 12 marca 2019 roku w sprawie dokumentowania studenckich praktyk zawodowych](#).

Dyplomowanie

Dyplomowanie jest elementem systemu weryfikacji efektów uczenia się. [Uchwała Senatu WSG z dnia 20 września 2022 roku w sprawie procesu dyplomowania](#) określa m.in. kto może pełnić rolę promotora/opiekuna oraz recenzenta/opiniującego pracy/projektu dyplomowego.

Ze względu na profil praktyczny studiów w procesie dyplomowania dopuszcza się udział interesariuszy zewnętrznych w charakterze ekspertów. Procedura Modułu Dyplomowania ([zał. nr 2 do uchwały w sprawie procesu dyplomowania](#)) określa terminy, czynności oraz odpowiedzialność podmiotową na określonym etapie procesu dyplomowania. Uzupelnienie do przepisów wewnętrznych Uczelni w zakresie procesu dyplomowania stanowią: Informacja o trybie kończenia studiów pierwszego i drugiego stopnia, formularz recenzji pracy licencjackiej, inżynierskiej, magisterskiej a także formularz oceny/opinii projektu dyplomowego.

Od roku akademickiego 2019/2020 (dla cyklu kształcenia 2019/2020) w Uczelni podjęto decyzję o rezygnacji z prac dyplomowych na studiach I stopnia i wprowadzeniu do procesu kształcenia projektu dyplomowego. Projekt dyplomowy, ze względu na swój aplikacyjny charakter, stanowi lepszą możliwość weryfikacji efektów uczenia się na profilu praktycznym. Zachowanie krótkiej części teoretycznej, opartej na analizie literatury przedmiotu, stawia przed studentem większe wymagania dotyczące świadomego wyboru tylko tych treści, które rzeczywiście są ściśle związane z założeniami badawczymi. Projekt dyplomowy (inżynierski) w większym stopniu umożliwia realizację efektów wynikających z misji Uczelni zaangażowanej, a studentom, ze względu na rozstrzygnięcie problemów praktycznych, w tym często konkretnej instytucji, daje większą satysfakcję oraz poczucie sensu podejmowanych działań. Poza tym, dzięki projektom dyplomowym (inżynierskim) student częściej nawiązuje kontakt z jednostkami branżowymi, w szczególności tymi, w których odbywał praktyki, co zwiększa jego szanse na rynku pracy. Wprowadzenie projektu dyplomowego (inżynierskiego) poprzedzone było konsultacjami ze wszystkimi interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, których wcześniejsze uwagi legły u podstaw podjęcia prac nad wprowadzeniem zmian w procesie dyplomowania na studiach I stopnia. Szczegółowe informacje dotyczące założeń projektu dyplomowego zostały zawarte w [Instrukcji Prorektora ds. Kształcenia z dnia 1 października 2019 roku w sprawie realizacji przedmiotu projekt dyplomowy od r.a. 2019/2020 jako elementu procesu dyplomowania](#). Pierwotne rozwiązania ulegały modyfikacjom na zebraniach instytutów i katedr, w trakcie seminariów WSZJK, na zebraniach ZZdsZJK, doprowadzając do ostatecznego kształtu instrukcji

i formatki oceny projektu dyplomowego. W Katedrze odbywały się także spotkania z promotorami, podczas których omawiano procedury i dobre praktyki w zakresie procesu dyplomowania na kierunku. W związku z powyższym od roku akademickiego 2019/2020 (dla cyklu kształcenia 2019/2020) wprowadzono następujące elementy procesu dyplomowania:

- a. Na studiach pierwszego stopnia kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata: projekt dyplomowy, przygotowanie do egzaminu dyplomowego,
- b. Na studiach pierwszego stopnia kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera: projekt inżynierski, laboratorium dyplomowe/pracownia dyplomowa, przygotowanie do egzaminu dyplomowego.
- c. Na studiach drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich: metodologia badań naukowych, komputerowe metody opracowania danych naukowych, seminarium magisterskie, seminarium magisterskie i przygotowanie do egzaminu dyplomowego.
- d. Na studiach pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich utworzonych na podstawie standardów kształcenia proces dyplomowania jest zgodny z zapisem standardów kształcenia.

Praca dyplomowa, jeśli występuje, jest przygotowywana pod kierunkiem promotora. Projekt dyplomowy (inżynierski) jest przygotowywany pod kierunkiem opiekuna. Student może przystąpić do egzaminu dyplomowego po spełnieniu warunków formalnych określonych w [Regulaminie Studiów WSG](#), który wszedł w życie z początkiem roku akademickiego 2023/2024, na mocy [Uchwały Senatu WSG z dnia 25 kwietnia 2023](#). Do najważniejszych warunków można zaliczyć: uzyskanie przez studenta zaliczeń w toku studiów oraz zaliczenia formy zajęć, na której przygotowywana była praca w ostatnim semestrze studiów po przedłożeniu pracy dyplomowej i zaakceptowaniu jej przez promotora, otrzymanie pozytywnej weryfikacji pracy dyplomowej przy użyciu Jednolitego Systemu Antyplagiatowego wraz z uzyskaniem pozytywnej oceny pracy dyplomowej - w przypadku studiów drugiego stopnia, a w przypadku studiów pierwszego stopnia, o ile przewiduje to program studiów.

Recenzentem pracy dyplomowej/opiniującym projektu dyplomowego (inżynierskiego) może być pracownik jednostki badawczo-kształceniowej Uczelni powołany na stanowisko akademickie: profesora, profesora wizytującego, docenta, adiunkta, eksperta dydaktycznego, wykładowcy.

Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i odbywa się przed komisją, która weryfikuje stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Zgodnie z Ustawą "Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce" art. 76a, ust. 2: "Egzamin dyplomowy może być przeprowadzony poza siedzibą Uczelni lub poza jej filią przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (...)".

Egzamin dyplomowy składa się z dwóch części: przedstawienia założeń i wniosków wynikających z projektu dyplomowego oraz odpowiedzi na wylosowane pytania z zakresu programu studiów. W przypadku studiów pierwszego stopnia zadawane są dwa pytania losowane z puli zagadnień kierunkowych, jedno losowane z puli zagadnień obszarowych (specjalnościowych) oraz przedstawiana jest tematyka pracy dyplomowej lub projektu dyplomowego. W przypadku studiów drugiego stopnia zadawane są cztery pytania: dwa losowane z puli zagadnień kierunkowych, jedno losowane z puli zagadnień obszarowych (specjalnościowych), jedno związane z tematem pracy – zadawane zwykle przez recenzenta pracy.

W toku egzaminu dyplomowego ocenie podlega nie tylko wiedza merytoryczna, ale także umiejętności wypowiedzenia się w sposób precyzyjny i zrozumiały z zastosowaniem pojęć i języka specjalistycznego dla kierunku. Odpowiedź na każde pytanie jest oceniana w skali ocen od 2 (ndst) do

5 (bdb). Zdanie egzaminu dyplomowego następuje po uzyskaniu przez studenta co najmniej oceny dostatecznej z egzaminu dyplomowego. Ocena z egzaminu dyplomowego i ocena końcowa umieszczona na dyplomie ukończenia studiów nie muszą być tożsame. Zasady oceniania przedstawiają się w sposób następujący:

- 1) ocena z egzaminu dyplomowego stanowi średnią arytmetyczną ocen poszczególnych odpowiedzi,
- 2) ogólny wynik studiów stanowi sumę trzech następujących składników wg poniższych zasad:
 - a) Na studiach, na których student zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową:
 - i) 0,5 średniej ocen z egzaminów i zaliczeń uzyskanych w czasie studiów,
 - ii) 0,3 oceny za pracę dyplomową,
 - iii) 0,2 oceny egzaminu dyplomowego.
 - b) Na studiach, na których student nie jest zobowiązany do złożenia pracy dyplomowej:
 - i) 0,7 średniej ocen z egzaminów i zaliczeń uzyskanych w czasie studiów,
 - ii) 0,3 oceny egzaminu dyplomowego.

Na dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ocenę ustaloną na podstawie wyniku studiów wg zasady:

- a. poniżej 3,26 — dostateczny (3,0),
- b. 3,26-3,75 — dostateczny plus (3,5),
- c. dobry (4,0),
- d. dobry plus (4,5),
- e. powyżej 4,75 — bardzo dobry (5,0).

Średnia jest wyliczana do dwóch miejsc po przecinku.

Komisja egzaminacyjna może podwyższyć maksymalnie o jeden stopień ocenę końcową jeżeli jednocześnie:

- a. praca dyplomowa, jeżeli występuje, została oceniona na ocenę bardzo dobrą (5,0),
- b. student na egzaminie dyplomowym uzyskał oceną bardzo dobrą (5,0),
- c. w ciągu ostatnich dwóch lat studiowania uzyskał średnią ocen nie niższą niż 4,0,
- d. nie otrzymał żadnej oceny niedostatecznej w trakcie ostatniego roku studiowania (ostatnie dwa semestry).

Doskonaleniu programów studiów służy również badanie losów absolwentów. Analizowane są informacje zawarte w ogólnopolskim systemie monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów przez Akademickie Biuro Karier. W oparciu o badanie tworzony jest „Raport zbiorczy” z danymi dla poszczególnych kierunków/obszarów studiów (specjalności). Wyniki raportów są udostępniane dyrektorom JBK. Przekazanie raportów umożliwia:

- uzyskanie przez władze jednostek organizacyjnych szczegółowych informacji na temat wymagań współczesnego rynku pracy,
- uzyskanie wiedzy umożliwiającej doskonalenie programów studiów i wskazanie kierunków studiów, specjalności gwarantujących lepszą pozycję na rynku pracy,
- uzyskanie przez pracowników Akademickiego Biura Karier WSG informacji pomagających w wyborze kariery zawodowej absolwentom oraz najlepszych sposobów realizacji ich celów zawodowych.

Raport jest dokumentem służącym wdrażaniu procedur służących zapewnieniu i doskonaleniu jakości kształcenia. Na jego podstawie przedstawiane są władzom Uczelni propozycje działań mających na celu podniesienie jakości kształcenia. Akademickie Biuro Karier WSG organizuje dopasowane do potrzeb absolwentów oraz potrzeb lokalnego rynku pracy szkolenia i warsztaty umożliwiające skuteczniejsze wejście na rynek pracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez Uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Kryterium nr 3 w pełni.	

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

.....

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kadra prowadząca zajęcia dydaktyczne na kierunku „logistyka” w Katedrze Ekonomii składa się z tzw. limitu kadrowego tj. nauczycieli akademickich zatrudnionych na Uczelni na podstawowym miejscu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz pozostałych nauczycieli akademickich, w tym wykładowców i praktyków prowadzących zajęcia dydaktyczne zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

Na kierunku „logistyka” w roku akademickim 2023/2024 zajęcia prowadzi 46 osób w tym:

- 6 doktorów habilitowanych,
- 22 doktorów,
- 18 magistrów.

Spośród wszystkich pracowników 23 stanowią osoby z tytułem zawodowym inżyniera.

Nauczyciele akademicy wchodzący prowadzący zajęcia dydaktyczne mają bogaty dorobek naukowy obejmujący: artykuły w czasopismach naukowych, monografie indywidualne, redakcje monografii, rozdziały w monografiach, recenzje naukowe, publikacje w materiałach pokonferencyjnych oraz skrypty i podręczniki akademickie, a także raporty, analizy i prace badawcze. Część publikacji ogłoszonych zostało w językach obcych, głównie w języku angielskim, rosyjskim i ukraińskim. Wykładowcy wchodzący w skład podstawowej kadry na kierunku „logistyka” z sukcesem publikują także w wydawnictwach międzynarodowych. Szczegółowe omówienie dorobku osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku zawiera Załącznik nr 2 do niniejszego raportu.

Kadra nauczycieli akademickich na kierunku „logistyka”, w tym etatowych oraz pozostałych osób prowadzących zajęcia, oprócz dorobku naukowego, również często posiada także bogate doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, m.in. w ramach współpracy z podmiotami gospodarczymi w kraju i za granicą.

Wszyscy nauczyciele akademicy i praktycy prowadzący kształcenie na kierunku „logistyka” przeszkoleni zostali w zakresie metod i technik kształcenia na odległość.

Obsada zajęć dydaktycznych

Przy obsadzie zajęć dydaktycznych na kierunku „logistyka” dyrekcja Katedry Ekonomii uwzględnia przede wszystkim posiadane przez nauczyciela akademickiego kwalifikacje, w tym posiadane stopnie i tytuły naukowe poświadczane dyplomem i dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, a także przygotowanie i doświadczenie dydaktyczne. Tak więc obsada zajęć dydaktycznych uwzględnia zasadę zgodności kompetencji dydaktycznych kadry, tj. posiadanego dorobku naukowego i/lub doświadczeń praktycznych z zakresem zajęć oraz praktycznymi umiejętnościami uwzględnionymi w opisie efektów uczenia. Charakterystyka kadry prowadzącej zajęcia na kierunku „logistyka” podana w Załączniku nr 2, potwierdza zgodność posiadanych kwalifikacji z zakresem programu studiów, w tym poszczególnymi przedmiotami. Szczególną uwagę przywiązuje się do powierzania prowadzenia zajęć praktycznych przez ekspertów. W tym przypadku pod uwagę bierze się praktyczne doświadczenie osoby prowadzącej zajęcia, a także atrakcyjność formy prowadzenia zajęć.

Główne zasady przydzielania zajęć dydaktycznych i ocena obsady:

- obsadę proponuje dyrektor Katedry Ekonomii;
- w pierwszym roku pracy na WSG każdy nauczyciel akademicki zostaje poddany ankietyzacji i hospitacji zajęć (od roku akademickiego 2020/2021 hospitacji podlegają także zajęcia prowadzone z wykorzystaniem MS Teams, a od roku akademickiego 2023/24 także zajęcia na platformie ONTE);
- przy powoływaniu nauczycieli akademickich do odpowiednich komisji egzaminów dyplomowych brane są pod uwagę kwalifikacje;
- ocena obsady zajęć następuje w trakcie oceny nauczycieli akademickich,
- informacje o nieprawidłowościach w obsadzie i sposobie prowadzenia poszczególnych zajęć są pozyskiwane poprzez ankietyzację zajęć prowadzoną wśród studentów oraz protokołów z hospitowania zajęć;
- podczas przydziału zajęć uwzględniane są opinie studentów na temat nauczyciela wyrażone w ankietach.

Opis prowadzonej polityki kadrowej

W Uczelni przywiązuje się dużą wagę do właściwego doboru kadry nauczycieli akademickich i rozwoju pracowników. Priorytetami polityki kadrowej są:

- pozyskiwanie pracowników z bogatym dorobkiem naukowym związanym z dyscyplinami, do których przyporządkowane są efekty uczenia się na danym kierunku studiów;
- pozyskiwanie pracowników z doświadczeniem dydaktycznym;
- pozyskiwanie pracowników z doświadczeniem praktycznym pozwalającym na prawidłową realizację zajęć
- zatrudnianie osób spoza szkolnictwa wyższego w charakterze ekspertów branżowych;
- dbanie o rozwój młodych pracowników naukowo-dydaktycznych.

Uczelnia przy doborze kadry dydaktycznej, kieruje się kompetencjami kandydatów, ich doświadczeniem dydaktycznym, dorobkiem naukowym, jak również uznaniem w środowisku akademickim i branżowym. Umowy z pracownikami naukowo-dydaktycznymi zawierane są po raz pierwszy na czas określony. W trosce o wysoki poziom kształcenia, decyzje o kontynuacji współpracy podejmowane są tylko w przypadku pozytywnej oceny pracownika. W przeciwnym razie, rezygnuje się z dalszej współpracy. Niezwykle istotne dla dalszego rozwoju kierunku staje się tworzenie właściwych warunków dla dynamicznego rozwoju młodej kadry naukowo-dydaktycznej pod opieką doświadczonych samodzielnych nauczycieli akademickich – służą temu m.in. naukowe zebrania pracowników oraz system wsparcia rozwoju naukowego.

Jednocześnie wielu pracowników kierunku „logistyka” posiada bogate doświadczenie w obszarze badań i prowadzenia projektów międzynarodowych, a większość charakteryzuje znaczące doświadczenie we współpracy z biznesem. Jeden z pracowników naukowo-dydaktycznych jest członkiem Komitetu Inżynierii Produkcji PAN w charakterze specjalisty w zakresie inżynierii i logistyki produkcji oraz pełni funkcję koordynatora Klastra Wspólnoty Wiedzy i Innowacji w Inżynierii Produkcji. Inny w latach 2007-2016 pełnił funkcję prezydenta Międzynarodowej Unii Transportu Drogowego (IRU) w Genewie. Warto zaznaczyć, że znany europejski specjalista w zakresie zarządzania łańcuchami dostaw, pełni także funkcję Visiting Professor na WSG na kierunku „logistyka”. Równocześnie udziela doradztwa wielu firmom międzynarodowym w zakresie logistyki międzynarodowej. W zasadzie zdecydowana większość nauczycieli akademickich, prowadzących

zajęcia na kierunku „logistyka”, posiada doświadczenie praktyczne zdobyte poza szkolnictwem wyższym. Stanowi to doskonałe rekomendacje do prowadzenia zajęć na kierunku kształcenia o charakterze praktycznym.

System oceny jakości kadr

Podstawę prawną oceny nauczycieli akademickich stanowi art. 128 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zgodnie z ustawą nauczyciel akademicki podlega ocenie nie rzadziej niż co 4 lata z zakresu swoich obowiązków w sferze: kształcenia, działalności naukowej i przestrzegania przepisów z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych. Pierwszą ocenę okresową dokonywaną w oparciu o nową ustawę planowano przeprowadzić do końca 2020 roku, ale w związku z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2020 r. poz. 695) dokonano zmiany tego terminu do dnia 31 grudnia 2021 r.

Ocenę okresową nauczycieli akademickich dotychczas przeprowadzano wykorzystując do tego celu kwestionariusz oceny, na podstawie Uchwały Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki z dnia 18 października 2018 roku w sprawie okresowej oceny nauczycieli akademickich. Wypełniany przez nauczyciela akademickiego kwestionariusz opiniowany jest przez bezpośredniego przełożonego i Komisję Oceniającą.

Uzyskanie negatywnej oceny przez nauczyciela akademickiego skutkuje kolejną oceną po upływie roku, a dwie oceny negatywne – rozwiązaniem stosunku pracy z ocenianym nauczycielem akademickim. Rozmowa bezpośredniego przełożonego z ocenianym nauczycielem akademickim ma na celu zaproponowanie wszystkich form pomocy, np. przyznanie stypendium naukowego, przekazanie środków finansowych na realizację badań lub staż naukowy (grant wewnętrzuczelniany) w celu uzyskania oceny pozytywnej.

Opis systemu wspierającego i motywującego rozwój kadry naukowo-dydaktycznej

Wśród zadań Uczelni zdefiniowanych w dokumentacji strategicznej znajduje się między innymi wspieranie rozwoju naukowego nauczycieli akademickich. Rozwój, na który stawia Uczelnia, dotyczy m.in. uzyskiwania przez nauczycieli akademickich wyższych stopni lub tytułu naukowego. Każdy pracownik WSG ma prawo ubiegania się o pomoc związaną z podnoszeniem kwalifikacji naukowych i dydaktycznych. Może to dotyczyć na przykład:

- grantów naukowych na realizację projektów indywidualnych i zespołowych,
- stypendiów doktorskich,
- płatnych urlopów naukowych,
- finansowania i współfinansowania wewnętrznych i zewnętrznych szkoleń,
- wyjazdów zagranicznych w ramach programu Erasmus+.

Nauczyciele akademicy, zatrudnieni na stanowiskach naukowo-dydaktycznych, mogą ubiegać się o stypendium naukowe w celu przygotowania pracy doktorskiej, habilitacyjnej lub monografii profesorskiej oraz realizację niezbędnych badań. Uczelnia wspomaga w uzyskiwaniu tytułów i stopni naukowych pracowników naukowo-dydaktycznych, poprzez różnego rodzaju świadczenia materialne i niematerialne. Wszyscy pracownicy Uczelni zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy mogą się ubiegać o sfinansowanie kosztów przewodu doktorskiego lub habilitacyjnego. Od 2017 r. z tej formy wsparcia skorzystał jeden z pracowników Katedry Ekonomii. Jednocześnie aktualnie jedna osoba jest słuchaczem studium doktorskiego.

W ramach podnoszenia kompetencji dydaktycznych prowadzone są systematyczne szkolenia wewnętrzne dla kadry nauczycieli akademickich. W roku akademickim 2018/2019 oraz 2019/2020 zrealizowano następujące szkolenia: Szkolenie z obsługi MS Teams, Prowadzenie skutecznych prezentacji i wystąpień publicznych, Narzędzia prezentacyjne dydaktyków, Tworzenie treści e-learningowych, Wykorzystanie narzędzi Office 365 w dydaktyce, Prince 2 Foundation, Analiza danych biznesowych, Wizualizacja danych biznesowych, ABC E-learningu, MS Office w pracy Dziekanatu, Tworzenie materiałów e-learningowych, Przygotowanie do prowadzenia szkoleń on-line, Zarządzanie działaniami rozwojowymi studentów oraz Tworzenie interaktywnych materiałów edukacyjnych. W związku z rozszerzeniem wykorzystania nowoczesnych metod kształcenia na odległość, od roku akademickiego 2020/21 szkolenia podnoszące cyfrowe kompetencje kadry stały się nieodłącznym elementem działalności Pracowni Dydaktyki Mieszanej, wchodzącej w skład Działu Kształcenia Uczelni. W tym celu co semestr organizowane są 3 lub 4 szkolenia i webinaria z wykorzystania LMS, 2 szkolenia z metodyki prowadzenia zajęć przez MS Teams, oraz przed sesją egzaminacyjną webinar z przeprowadzania egzaminów i zaliczeń zdalnych. Dodatkowo kadra naukowo-dydaktyczna ma możliwość korzystania ze szkoleń indywidualnych, oferowanych przez Pracownię Dydaktyki Mieszanej w formie stacjonarnej lub zdalnej. W biurze Pracowni zostało stworzone specjalne stanowisko do pracy indywidualnej dla prowadzących. W przypadku wątpliwości, potrzeby szkolenia indywidualnego lub chęci skorzystania ze sprzętu i oprogramowania oferowanego przez Uczelnię, każdy prowadzący ma możliwość korzystania z tego stanowiska w godzinach pracy biura. Dodatkowo, każdy pracownik naukowo-dydaktyczny ma również dostęp do bezpłatnych e-learningowych szkoleń z nowoczesnych narzędzi kształcenia zdalnego. W ciągu ostatnich 4 lat pracownicy naukowo-dydaktyczni kierunku „logistyka” wzięli udział w wyżej wymienionych szkoleniach 173 razy. Szkolenia cieszą się dużym zainteresowaniem, tylko w tym roku 15 pracowników wzięło udział w oferowanych przez uczelnię szkoleniach wewnętrznych m.in. Zarządzanie czasem, Kurs języka angielskiego/rosyjskiego, Cyberbezpieczeństwo, Sytuacje kryzysowe.

Okazją do podnoszenia kompetencji naukowych i dydaktycznych oraz podnoszenia poziomu doświadczenia zawodowego jest udział kadry Katedry w licznych gremiach opiniotwórczych i decyzyjnych na szczeblu centralnym i regionalnym, co ma szczególnie istotne znaczenie dla realizowanego na kierunku „logistyka” profilu praktycznego. Są to m.in. Opinia dotycząca rozwiązań w zakresie funkcjonowania transportu jako załącznik do strategii województwa kujawsko-pomorskiego. W ramach Kujawsko – Pomorskiego Funduszu Rozwoju działa Regionalne Obserwatorium Gospodarcze, którego społecznymi uczestnikami są także nauczyciele akademicy na kierunku „logistyka”. Ponadto przedstawiciele kadry kierunkowej uczestniczą w pracach Fundacji Forum Rozwoju Regionalnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego. W ramach tych prac powstały m.in. opinie i uwagi do projektu dokumentu „Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027”. Opinie te dotyczyły m.in. dostępności transportu publicznego, wprowadzenia elastycznych systemów transportu, zapewnienia dynamiki modernizacji i przebudowy dróg wojewódzkich itp. Ponadto podejmowano działalność konsultacyjną dla Programu Rozwoju Gospodarczego Województwa Kujawsko – Pomorskiego. Innym przykładem działalności w tym zakresie jest udział kadry kierunku „logistyka” w opracowaniu Strategii Rozwoju Województwa, szczególnie w odniesieniu do celów Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) i logistyki miejskiej.

Projekty badawcze realizowane przez pracowników Uczelni, finansowane są zarówno ze środków wewnętrznych (własny fundusz grantowy), jak i zewnętrznych (MEiN, NCN, UE i inne). Niezależnie od źródła finansowania propozycje projektów podlegają w pierwszej kolejności opiniowaniu przez odpowiednie

jednostki i gremia Uczelniane. Ważną rolę pełni Komisja ds. Grantów. Jej zadaniem jest ocena wniosków o dofinansowanie indywidualnych i zespołowych wniosków o przyznanie grantu Uczelnianego na działalność naukowo-badawczą. Granty finansowane są ze środków własnych Uczelni. Ocena dokonywana jest w oparciu o kryteria spodziewanych efektów naukowych (publikacje, patenty) aplikacyjności, związków z priorytetami badawczymi Uczelni, a także ścieżki rozwoju naukowego aplikanta (przewód doktorski, postępowanie habilitacyjne). Komisję powołuje prezydent w składzie: kanclerz, przedstawiciele podstawowych jednostek organizacyjnych Uczelni, przedstawiciel Działu Nauki oraz prorektor do spraw nauki, jako przewodniczący. Zgodnie z regulaminem grantów Komisja ds. Grantów w przypadku wysokonakładowego grantu, tj. powyżej 30 000 zł może powołać eksperta spoza Uczelni, do merytorycznej oceny grantu.

Inną formą wspomagania rozwoju naukowego nauczyciela akademickiego jest obniżenie pensum dydaktycznego (do 50%). Do obowiązków kadry naukowo-dydaktycznej należy prowadzenie prac naukowo-badawczych. Dokumentowaniem prac badawczych zajmuje się Dział Nauki, który podlega prorektorowi ds. nauki i współpracy. Natomiast za prace badawcze wspierające działalność dydaktyczną odpowiada prorektor ds. kształcenia.

Szczególną formą wspierania podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników naukowo-dydaktycznych jest dofinansowanie wyjazdów w ramach programu Erasmus+ lub innych programów i form wymiany międzynarodowej ze środków własnych Uczelni.

Motywowanie członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia opiera się również na pozyskiwaniu odpowiedniej kadry do pracy, pod kątem perspektywy organizacyjnej (w tym pozyskiwanie ludzi kompetentnych technicznie) oraz perspektywy psychospołecznej. Pracownicy (kadra prowadząca kształcenie) są informowani przez kierownictwo instytutu o celach i zadaniach Uczelni, o jej strategii, tak aby mogli utożsamiać się z firmą poprzez akceptację i zgodność celów osobistych z celami firmy. Elementem wpływającym na motywację pracowników jest formalny feedback, czyli ocena pracownicza. Ma ona na celu zebranie i kodyfikowane informacji, które doprowadzają do rozwijania talentów oraz korekty wynagrodzeń.

Wysoki poziom aktywności badawczej, doświadczenia eksperckiego i organizacyjnego kadry pracowników kierunku „logistyka” w Wyższej Szkole Gospodarki potwierdzają m.in. realizowane aktualnie projekty badawcze (typu B+R) oraz organizowane lub planowane konferencje naukowe:

- W roku akademickim 2022/2023 Instytut Ekonomii we współpracy z Instytutem Zarządzania i Gospodarki Usług Turystycznych i Studenckim Kołem naukowym TUR zorganizował Ogólnopolską Konferencję Naukową - Forum Młodych Naukowców. Celem konferencji było stworzenie platformy do wymiany wniosków z obserwacji, doświadczeń oraz pomysłów młodych naukowców. Wydarzenie (zrealizowane w formule hybrydowej) było sposobnością do prezentacji wyników badań w zakresie szeroko rozumianej tematyki gospodarki usług. Organizatorom przyświecał cel podkreślenia interdyscyplinarnego charakteru logistyki i zarządzania, które w swej specyfice branżowej łączą się i przenikają z wieloma dziedzinami oraz dyscyplinami nauki (obszary tematyczne: zrównoważony rozwój turystyki, transport i logistyka w turystyce i zarządzaniu, ekonomika usług, zarządzanie w usługach, zarządzanie odpowiedzialne i zrównoważone zasobami ludzkimi, logistyka turystyki medycznej. Udział w konferencji wzięli młodzi naukowcy posługujący się językiem polskim, angielskim i/lub

ukraińskim. Niniejsza inicjatywa związana z interdyscyplinarnymi konferencjami i sympozjami dla młodych naukowców będzie kontynuowana.

- Pewną tradycją, początkowo Katedry Transportu, Spedycji i Logistyki, a obecnie Katedry Ekonomii stały się ogólnopolskie cykliczne konferencje naukowe z zakresu transportu i logistyki. Pierwsza konferencja z tego cyklu odbyła się w roku 2008 pt. „Infrastruktura transportowa szansą i barierą rozwoju regionalnego”. Obszerne materiały konferencyjne ukazały się pod redakcją [REDAKCYJA]. Po ostatniej z tego cyklu konferencji pt. „Problemy logistyki i zrównoważonego rozwoju” wydane zostały materiały pod redakcją [REDAKCYJA] i [REDAKCYJA].
- W planach Katedry Ekonomii na rok 2024 jest organizacja kolejnej edycji Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej - Forum Młodych Naukowców. Podczas 3 edycji tematem będzie „Jakość w logistyce, nowoczesne podejście do profesjonalnego zarządzania”.
- Instytut Ekonomii we współpracy z National Technical University of Ukraine zorganizował również konferencję naukową „Modeling and Forecasting of Economic Processes”. Pracownicy kierunku „logistyka” uczestniczyli w niej z trzema prelekcjami dotyczącymi rozwiązań biznesowych.
- Pracownicy kierunku „logistyka” współorganizowali również Międzynarodowe Forum Cyfrowe, konferencję, która zgromadziła naukowców z czterech kontynentów. Tematem przewodnim była szeroko pojęta cyfryzacja nauki. Pośród paneli technologicznych, stworzono specjalną ścieżkę ekspercką dla tematyki nowoczesnych technologii w sektorze TSL. Pokłosiem dyskusji konferencyjnych jest monografia naukowa, która uzyskała dofinansowanie Urzędu Marszałkowskiego. Wśród autorów jest dwóch pracowników Instytutu.
- W związku z sukcesem Międzynarodowego Forum Cyfrowego, złożono wnioski do MEiN o dofinansowanie edycji rok 2024. Konferencja uzyskała wysokie dofinansowanie w ramach programu Doskonała Nauka II.
- Na wyróżnienie zasługują również liczne działania pracowników Katedry o doświadczeniu międzynarodowym. Przykładowo można wymienić działalność jednego z wykładowców na kierunku logistyka, który wykazał się mobilnością zaprezentowaną poniżej. W ramach tych wizyt miały miejsce wykłady wygłaszane dla kadry i studentów a także wystąpienia naukowe jako „key speakers” podczas konferencji naukowych. Wizyty były też okazją do wymiany poglądów z władzami Uczelni i omówienie form i zakresu tematycznego współpracy, która w znacznym stopniu ma dotyczyć problematyki funkcjonowania sektora TSL. Afiliacja dotyczyła wyłącznie WSG.
 - Tho campus of FPT Education, The 2023 FPT Education Conference on Business, Economics and Management – FCBEM 2023, Wietnam, listopad 2023
 - Ministry of Science and Technology of Zambia, Lusaka, June 2023
 - The Eden University, Lusaka, Zambia, June 2023
 - Victoria Falls University of Technology in Livingstone, Zambia, June 2023
 - University of Kigali, Rwanda, June 2023
 - University of Rwanda, June 2023
 - Prof. Dr Şaban Teoman Duralı Bilim ve Sanat Merkezi, Zonguldak, Turcja, marzec 2023
 - Politeknik Negeri Media Kreatif, Indonezja, luty 2023
 - BPTI Uhamka, Indonezja, luty 2023

- Universitas Udayana, Indonezja, luty 2023
- Universitas Dhyana Pura, Indonezja, luty 20
- University of Perpetual Help DALTA, Filipiny, luty 2023
- University of Batangas, Filipiny, luty 2023
- Taguig City University, Filipiny, luty 2023
- University of Cambridge, Wielka Brytania, wrzesień 2023.

Efektom tych wizyt są zaproszenia przedstawiciela WSG do wygłoszenia referatów na następujących konferencjach:

- 6 Międzynarodowej konferencji ICACCTech 2023, – referat pt. „Information and Communication Technologies for Logistics and Transportation” i przewodnictwo obrad, B.M. Institute of Engineering and Technology, New Delhi,
- Konferencja ATAL Gandhi Institute – referat pt. „Logistics Supported by Internet of Things and Artificial Intelligence”,
- Konferencja Swami Sahajanand College of Commerce and Management – referat pt. „Translations Management Systems in Logistics”.

Wyniki badań naukowych prowadzonych przez pracowników na kierunku „logistyka” na WSG są publikowane w Zeszytach Naukowych WSG. Zeszyty Naukowe dodatkowo są również miejscem aktywności publikacyjnej studentów kierunku „logistyka”. Stosunkowo najczęściej artykułów z zakresu transportu, spedycji i logistyki pracownicy Katedry Ekonomii, odpowiedzialnej za kształcenie na kierunku „logistyka”, opublikowali w Zeszytach Naukowych WSG z serii „Ekonomia”, wydawanym od 13 lat. W chwili obecnej przygotowany jest wniosek o podwyższenie punktacji dla tego Zeszytu. Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Gospodarki - Turystyka i Rekreacja (szersze wyjaśnienie w dalszej części tekstu) to naukowy periodyk wydawany od 2001 roku (od 2004 roku pod nowym numerem ISSN). Czasopismo prezentuje wyniki najnowszych badań empirycznych oraz analizy teoretyczne z zakresu społeczno-kulturowej oraz przyrodniczej problematyki turystyki i rekreacji, a także informuje o dobrych praktykach wdrażanych w obszarze animacji czasu wolnego. Obejmuje następujące dyscypliny naukowe:

- nauki o zarządzaniu i jakości,
- ekonomii i finansach,
- geografia społeczno-ekonomiczna,
- nauki o Ziemi i środowisku,
- nauki o kulturze fizycznej,
- nauki o kulturze i religii.

Czasopismo zachęca również do przesyłania recenzji nowych książek i projektów badawczych, komentarzy do artykułów i innych tematów naukowych.

Od 17 lipca 2023 r. zgodnie z treścią Komunikatu Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Gospodarki - Turystyka i Rekreacja (ISSN: 1734-6436) mają przypisaną 20 punktów m.in. w naukach o zarządzaniu i jakości. Równolegle indeks ICI Journals Master List [Index Copernicus] za rok 2021 wynosi 37,66 pkt (ICV 2021: 37.66). Czasopismo jest w trakcie ewaluacji za rok 2022.

Radę Naukową Zeszytów tworzą [redacted] (Indie - Uniwersytet Karyalaya, Koledż Handlu i Zarządzania Swami Sahajanand), [redacted] (Polska - Uniwersytet w Szczecinie, Wydział Zarządzania), [redacted] (Polska - Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku, Katedra Zarządzania Turystyką i Rekreacją), [redacted] (Gruzja - Tbiliski Uniwersytet Państwowy, Wydział Ekonomii i Biznesu), [redacted] (Filipiny - Uniwersytet Filipiński, Azjatycki Instytut Turystyki), [redacted] (Węgry - Uniwersytet św. Stefana w Gödöllő, Wydział Turystyki i Hotelarstwa), [redacted] (Ukraina - Poleski Uniwersytet Narodowy, Katedra Ekonomiki Przedsiębiorstw i Turystyki), [redacted] (Polska - Uniwersytet Szczeciński, Wydział Ekonomiczny oraz Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu), [redacted] (Polska - Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Katedra Turystyki i Rekreacji), [redacted] (Zambia - Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy), [redacted] (Gruzja - Tbiliski Uniwersytet Państwowy, Katedra Statystyki Gospodarczej i Społecznej).

W najbliższym numerze (tj. nr 18) zostały zawarte dwa artykuły w tematyce „logistyki”. Pierwszy z zakresu ekologii logistycznej *Ekologiczne rozwiązania logistyczne w turystyce* oraz anglojęzyczny w tematyce transportu turystycznego *The use of passenger transport in development of tourism*. Planowane jest wydanie kolejnego Zeszytu Naukowego z udziałem nauczycieli akademickich, pracowników oraz studentów kierunku „logistyka”.

Niezależnie od rozwoju kadry, rozszerzeniu uległy własne zasoby dydaktyczne. Przy współpracy z partnerem WSG firmą INELO POLSKA i jej kooperantami wyposażono 3 sale dydaktyczne w fachowe plansze do nauki przedmiotów logistyczno – transportowych. Zakupiono także najnowszą wersję systemu informatycznego TRANSPED – autorstwa partnerskiej, renomowanej firmy Autosoftware. Na etapie uzgodnień jest zakup wersji edukacyjnych systemu informatycznego do przedmiotu Inżynieria systemów i analiza systemowa. Dzięki projektowi zrealizowanemu w poprzednich okresach programowania w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego nt. kształcenia logistyczno – transportowego, zasoby dydaktyczne uległy poszerzeniu także o wydanie jedenastu skryptów z zakresu logistyki, transportu i spedycji – głównie autorstwa wykładowców WSG i czterech kursów z logistyki na platformie internetowej. Wykorzystywane w realizacji programu studiów systemy informatyczne zostały przedstawione w innej części niniejszego Raportu.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez Uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Kryterium nr 4 w pełni.	

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

.....

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Jednym z atutów Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy jest jej lokalizacja w centrum miasta, w śródmiejskiej dzielnicy Okole, przy ul. Garbary 2, w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Brdy. Bardzo dobre skomunikowanie z głównymi dworcami: kolejowym i autobusowym, z lotniskiem oraz z innymi dzielnicami miasta decyduje o doskonałej przestrzennej dostępności Uczelni. Atrakcyjność tej lokalizacji podnosi także bliskość historycznego centrum miasta ze Starym Rynkiem, Operą Nova, Biblioteką Miejską oraz malowniczą i nowo odrestaurowaną Wyspą Młyńską. Koncentracja infrastruktury dydaktycznej w jednym punkcie miasta, w jednym kampusie sprawia, że organizacja i realizacja zajęć nie wymaga od studentów uciążliwych przejazdów do innych części miasta. Ponadto do dyspozycji pracowników Uczelni, studentów i gości oddano dwa parkingi dozorowane o łącznej liczbie 83 miejsc wraz z miejscami przewidzianymi dla osób niepełnosprawnych (2 miejsca). W różnych punktach kampusu zainstalowano także miejsca postojowe dla rowerów.

Teren kampusu Uczelni (A; B; C) obejmuje grunty własne oraz jest użytkowany na podstawie długoterminowych umów dzierżawy. Kampus A zlokalizowany jest przy ul. Garbary oraz ul. Naruszewicza w Bydgoszczy. Na terenie Kampusu A znajduje się 8 wolnostojących budynków, w których znajdują się m.in. sale wykładowe, aule, sale ćwiczeniowe i laboratoryjne, biura poszczególnych jednostek dydaktyczno-naukowych, Dziekanat, Rektorat, pomieszczenia administracyjne, pomieszczenia socjalne, gospodarczo magazynowe, ciągi komunikacyjne, hala sportowa z zapleczem, przedszkole i żłobek akademicki a także Akademickie Centrum Medyczne, oraz Centrum Fitness i Dietetyki „Rewital”.

Kampus B zlokalizowany jest przy ul. Obrońców Bydgoszczy 1 w Bydgoszczy. W budynku znajduje się żłobek, sale dydaktyczne, Biblioteka – Centrum Informacji Naukowej i Dialogu Kulturowego, Dział Projektów, Kwestura oraz Dział Personalny. Na terenie Kampusu B znajduje się także parking dla pracowników i gości Uczelni. Kampus C zlokalizowano przy ul. Karpackiej 52 w Bydgoszczy. W skład infrastruktury Kampusu C wchodzi przestrzeń Akademickiej Przestrzeni Kreatywnej, obejmująca Muzeum Fotografii (wpisane na listę muzeów miasta Bydgoszczy, dostępne dla zwiedzających z zewnątrz). Muzeum dysponuje przestrzenią ekspozycyjną wraz ze studio i ciemnią fotograficzną. W Akademickiej Przestrzeni Kreatywnej organizowane są wystawy czasowe z zakresu sztuk wizualnych, wydarzenia kulturalne i warsztaty artystyczne. Układ pomieszczeń jest często modernizowany, a ich kubatura sukcesywnie dostosowywana do bieżących potrzeb dydaktycznych. Katedra Ekonomii wykorzystuje głównie sale wykładowe w budynku „G” (Kampus A), w którym mieszczą się m.in. sale ćwiczeń audytoryjnych i sale wykładowe. Do celów dydaktycznych wykorzystywane są także sale położone w innych pobliskich budynkach kampusu Uczelni.

Powierzchnia użytkowana przez biura poszczególnych jednostek dydaktyczno-naukowych Uczelni wynosi 950 m². Pozostałą powierzchnię budynków zajmują między innymi: Dziekanat, Rektorat, Kwestura, klub studencki, pomieszczenia administracyjne, pomieszczenia socjalne, gospodarczo-magazynowe oraz ciągi komunikacyjne.

Wszystkie pomieszczenia administracyjne i sale dydaktyczne sprzężone są w lokalną sieć komputerową. Stanowiska komputerowe w salach i administracji posiadają szerokopasmowy dostęp do Internetu. Sale wykładowe są w pełni wyposażone w rzutniki multimedialne, a sale laboratoryjne w komputery oraz niektóre w tablice multimedialne. Ponadto każdy nauczyciel akademicki ma możliwość wypożyczenia takiego sprzętu jak m.in. laptop, nagłośnienie, myszka, klawiatura,

projektor, wskaźnik laserowy czy odpowiednie adaptery. Komputery dla studentów pracują w autonomicznej sieci, dodatkowo studentom udostępniono sieć bezprzewodową z zasięgiem na terenie całego obiektu. W pracowni komputerowej udostępniono sprzęt i oprogramowanie umożliwiające realizację zajęć ze sprzętem VR, dzięki któremu studenci mogą poznać zastosowania wirtualnej rzeczywistości.

Dzięki środkom pozyskanym z projektów dofinansowanych z Unii Europejskiej, w tym m.in. projektu „Kompleksowy program rozwoju Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy” (wartość projektu: 8 246 458,73 zł), studenci oraz wykładowcy mają możliwość wykorzystania na zajęciach symulacje biznesowe przygotowane przez firmę Revas sp. z o.o., które rekomendowane były w czasie pandemii COVID przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Gry symulacyjne wpisują się w realizację założeń misji Uczelni, pozwalając na kształtowanie umiejętności praktycznych. Gry, są dedykowane podnoszeniu świadomości, kompetencji oraz biegłości w skutecznym funkcjonowaniu w rzeczywistym środowisku biznesowym. Poprzez integrację teorii i praktyki (cykl Kolba), student nabiera wprawy w:

- a) zarządzaniu firmą — narzędzie to symuluje roczny obrót zarządzania własną działalnością, podzielone na 12 tur, każda tura obrazuje miesiąc obrotu firmy, stawiając przed użytkownikiem wyzwania związane z prowadzeniem firmy;
- b) planowaniu biznesu — ta symulacja, to odwzorowanie biznesplanu, odzwierciedla ona dokładny proces, przez jaki użytkownik musi przejść przy zakładaniu własnej działalności w Polsce;
- c) zarządzaniu projektami — rzetelna symulacja przedstawiająca, proces decyzyjny oraz kroki, podejmowane przez kierownika projektu, celem symulacji jest finalizacja zakładanego projektu, przy jak najlepszych wynikach podejmowanych decyzji.

Zarządzanie projektami (rozumianymi jako projekty UE, jak i tymczasowe przedsięwzięcia organizacji mające na celu stworzenie unikalnej usługi lub produktu) to nie tylko jedno z bieżących działań Uczelni jako organizacji, ale także jedna z kompetencji, którą, wdrażając koncepcję uniwersytetu przedsiębiorczości, chcemy kształtować wśród studentów. Dlatego, prócz wyżej wymienionych gier symulacyjnych, pozwalających na naukę w immersyjnym środowisku, Uczelnia zdecydowała się na zakup oprogramowania do zarządzania projektami oraz mapowania procesów organizacji. Spośród dostępnych na rynku rozwiązań zdecydowano się na zakup programów Microsoft Project Professional 2021 oraz Microsoft Visio Professional 2021. Microsoft Project to popularne w środowisku kierowników projektów narzędzie do planowania i śledzenia postępu projektów. Umożliwia tworzenie wykresów Gantta, automatyzację procesów planowania, śledzenie ścieżek krytycznych, zarządzanie zasobami oraz tworzenie raportów. Microsoft Visio umożliwia tworzenie różnego rodzaju schematów, w tym schematów organizacji, map procesów itp. Oprogramowanie w wersji Professional umożliwia tworzenie diagramów spełniających standardy branżowe w tym standard BPMN i UML.

Wybór oprogramowania firmy Microsoft podyktowany jest jego dużą popularnością na całym świecie, skalowalnością (możliwość planowania zarówno małych projektów jak i dużych inicjatyw), implementacji metod i narzędzi znanych z różnych metodyk zarządzania projektami. Wpisuje się to także w szerszą strategię związaną z wykorzystaniem różnych narzędzi pakietu Microsoft 365 w procesie kształcenia (integracje Internetowego Systemu Zarządzania Procesem Studiowania z kontami studenckimi pakietu Microsoft 365, wykorzystanie MS Teams, udostępnienie studentom

pakietu Microsoft 365 w wersji A1. Informacje zwrotne od przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego wskazują, że umiejętność praktycznego wykorzystania oprogramowania pakietu Microsoft 365 jest uznawane za podstawową umiejętność na wielu stanowiskach, lecz ciągle dostrzegane są luki kompetencyjne, szczególnie w zakresie wykorzystania bardziej zaawansowanych funkcji oprogramowania, umiejętności pracy zespołowej na plikach, czy umiejętności wdrażania standaryzacji i automatyzacji procesów dzięki zaawansowanym funkcjom tych programów. Dlatego osvajanie studenta z narzędziami pakietu Microsoft 365 to nie tylko wsparcie procesu kształcenia, ale przede wszystkim szansa na przekazanie umiejętności praktycznych pożądaných przez przyszłych pracodawców.

Dla realizacji celów praktycznego kształcenia na kierunku „logistyka” studentom i nauczycielom akademickim udostępniono specjalistyczne systemy komputerowe:

- COMARCH ERP OPTIMA – Systemy informatyczne w transporcie, spedycji, logistyce, Gospodarka magazynowa
- OPTIMA Biuro Rachunkowe – Podstawy rachunkowości,
- COMARCH ERP OPTIMA ANALIZY BI – Finanse,
- AUTODESK REVIT 2023 – Gospodarka magazynowa,
- TRANSPED – Systemy informatyczne w transporcie, spedycji, logistyce,
- OMRON CX ONE- Informatyczne systemy sterowania produkcją,
- LAB VIEW - Informatyczne systemy sterowania produkcją.

W celu udostępniania przestrzeni Uczelni różnym jej użytkownikom przygotowano także **pracownię komputerową dla osób z niepełnosprawnościami** dostosowaną do ograniczeń osób z dysfunkcjami ruchu, wzroku i słuchu, w której znajduje się zmodyfikowanych pod względem ograniczeń osób z niepełnosprawnością 10 stanowisk. Pracownia zlokalizowana jest w budynku, w którym wyeliminowano bariery fizyczne (zlikwidowano uskoki przy stopniach, poszerzono otwory drzwiowe, zamontowano dodatkowe poręcze). Przykładowa specyfikacja stanowiska komputerowego to: komputer klasy: "SET®" AMD A4-4000(3.0GHz)/4Gb-DDR3/500Gb/V1Gb//DVD±RW; korpus: LOGICPOWER 0017 - 400W, ATX; płyta główna: MSI A68HM-P33, sFM2, 2xDDR3, mATX, procesor: AMD A4-4000 3.0GHz(2)/1MB/HD7480D-720MHz/32nm/65W/sFM2 Richland BOX, pamięć: DDR3 4GB 1333 MHz Kingston (KVR13N9S8/4 / KVR13N9S8/4-SP) 1333 MHz, PC3-10600, CL9, ValueRAM, dysk HD: 500GB TOSHIBA DT01ACA050 7200rpm 32MB cache SATAII, karta graficzna: Gigabyte GeForce GT610 1GB DDR3 64bit low profile silent, nagrywarka cdr/dvd: LG Super Multi GH24NSCO.

W odniesieniu do zagadnień niepełnosprawności warto dodać, że interfejs Uczelnianej platformy zdalnego nauczania został wyposażony w narzędzia ułatwiające pracę z narzędziem osobom z niepełnosprawnościami.

Współpraca partnerska z sektorem przedsiębiorstw działających w branży TSL zaowocowała pozyskaniem ok. 20 szt. planszy z ilustracjami opisującymi m.in. załadunek pojazdów, systemy mocowania towarów na środkach transportu, materiały niebezpieczne, klasyfikacje pomagające w wizualnym przyswajaniu wiedzy praktycznej i teoretycznej przekazywanej w czasie zajęć dydaktycznych. W ramach współpracy wyposażono w ten sposób następujące pracownie:

- pracownia transportowo-logistyczna (G204) - sala patronacka ALL SAFE
- pracownia ładunkoznawstwa (G205) - sala patronacka SPAN SET i RUG,
- pracownia bezpieczeństwa w transporcie (G206),

- pracownia systemów informatycznych w TSL (G207) - sala patronacka GPS MANAGER i INELO. Pomieszczenia dydaktyczne oznaczono logotypami partnerów wskazując, że jest to sala patronacka.

Studenci wszystkich kierunków studiów, które są w ofercie Uczelni mogą korzystać, z powstałej w ramach projektu „Projektując słuchaj ludzi”, **Pracowni Dostępności i Projektowania Uniwersalnego**. W skład wyposażenia pracowni wchodzi 4 symulatory VR:

1. Symulator przemieszczania się na wózku inwalidzkim w wirtualnej przestrzeni - komputer PC wraz z oprogramowaniem, telewizor, platforma z wózkiem inwalidzkim, zestaw HTC Vive Pro.
2. Symulator geriatryczny – komputer PC wraz z oprogramowaniem, platforma CAT-VR, zestaw HTC Vive Pro, kombinezon do symulacji odczuć starczych.
3. Symulator wad wzroku – komputer PC wraz z oprogramowaniem, zestaw Oculus Quest 2.
4. Symulator osoby niedosłyszącej – komputer PC wraz z oprogramowaniem, zestaw Oculus Quest 2.

Dzięki wykazanej w poprzednich kryteriach współpracy z partnerami wywodzącymi się z szeroko rozumianego sektora transportu, spedycji i logistyki, studenci odbywający praktykę inżynierską w przedsiębiorstwach mają styczność z systemami klasy ERP (Enterprise Resource Planning), liniami produkcyjnymi, systemami sortowania i konfekcjonowania wyrobów, urządzeniami transportu, aparaturą pomiarową i innymi obiektami infrastruktury pozwalającymi na zapewnienie ciągłości pracy systemów logistycznych i transportowych wynikających ze specyfiki działalności przedsiębiorstw.

Zakres i zasady wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość

Zdalne nauczanie jest wpisane w strategię Wyższej Szkoły Gospodarki od 2006 roku, kiedy uchwałą Kolegium WSG Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, rozpoczęło się wdrażanie nowego systemu kształcenia tzw. nauczania hybrydowego (blended learning). Istotną rolę odgrywa w nim wykorzystanie Internetu w dydaktyce. W pełni dotyczy to także kierunku „logistyka”. Podstawowe cele jakie Uczelnia osiąga stosując kształcenie komplementarne to:

- podniesienie efektywności nauczania,
- rozwijanie umiejętności studentów w zakresie samokształcenia,
- umożliwienie dostępności materiałów przez cały okres kształcenia,
- archiwizacja osiągniętych efektów uczenia się,
- racjonalizacja obciążenia studentów (szczególnie niestacjonarnych),
- standaryzacja kształcenia prowadzonego przez wszystkie jednostki Uczelni,
- obniżenie kosztów kształcenia,
- zmniejszenie obciążenia studentów kosztami przyjazdu do Uczelni.

Koordinacją kształcenia zdalnego zajmuje się Pracownia Dydaktyki Mieszanej, wchodząca w skład Działu Kształcenia. Głównymi narzędziami wykorzystywanymi do tego celu są: platforma zdalnego nauczania zwana dalej platformą ONTE (Ośrodka Nowych Technologii Edukacyjnych) utworzona na bazie LMS (Learning Management System) typu Moodle oraz narzędzie pracy synchronicznej jakim jest aplikacja MS Teams. Do podstawowych zadań jednostki należy zarządzanie istniejącymi platformami LMS, implementacja kursów zdalnych, szkolenia studentów oraz kadry dydaktycznej z wykorzystania narzędzi kształcenia zdalnego oraz monitorowanie pracy użytkowników systemu. Realizację zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość reguluje w WSG [Uchwała](#)

[Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 13 września 2022 r. w sprawie: kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość](#), która określa zasady realizacji zajęć zdalnych w kontakcie synchronicznym i asynchronicznym, rodzaje materiałów dydaktycznych zamieszczanych na platformie oraz inne formy aktywności dydaktycznej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W załącznikach do uchwały opisane są standardy jakie muszą spełniać zamieszczane materiały. Materiały dydaktyczne przygotowane dla studentów składają się z plików tekstowych (w formacie *.pdf), prezentacji (w formacie *.html), materiałów audio w formie podcastów oraz materiałów video. Platforma daje studentom możliwość przesyłania plików z wykonanymi przez nich zadaniami. Nie mniej ważne są również testy ćwiczeniowe oraz sprawdzające opanowanie przez studentów materiału zaliczeniowego. Duża dywersyfikacja rodzajów pytań oferowanych w ramach testów realizowanych na platformie sprawia, że testy te podnoszą jakość zajęć oraz znacznie je urozmaicają. Ponadto platforma umożliwia zakładanie różnego rodzaju forów dyskusyjnych – od ćwiczeniowych, na których studenci dyskutują na wyznaczone przez prowadzącego tematy, aż po fora ogłoszeniowe, przeznaczone do prowadzenia rozmów na dowolny temat. Dzięki testom i zadaniom wykonywanym przez studentów z wykorzystaniem platformy zdalnego nauczania, stanowi ona miejsce przechowywania dokumentacji weryfikującej efekty uczenia się.

Na platformie ONTE zaimplementowany został obszar Poradnika, w którym umieszczono filmy instruktażowe oraz infografiki, wspomagające proces tworzenia materiałów e-learningowych oraz interaktywnych form aktywizujących. Dodatkowo Poradnik stanowi wsparcie dla studentów, którzy znaleźć tam mogą odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania oraz rozwiązania podstawowych problemów korzystania z platform edukacyjnych Uczelni oraz narzędzi kontaktu synchronicznego z prowadzącym. Jest to również wirtualne środowisko, poprzez które udostępniane są akty prawne, pliki z materiałami metodycznymi oraz zestaw instrukcji z zakresu obsługi platformy. Dział Kształcenia zamieszcza w tym obszarze materiały dla wykładowców, związane z dokumentacją procesu dydaktycznego.

W biurze Pracowni Dydaktyki Mieszanej pozostaje do dyspozycji pracowników naukowo-dydaktycznych stanowisko do pracy własnej, wyposażone w profesjonalny sprzęt komputerowy, oprogramowanie umożliwiające tworzenie nowoczesnych treści multimedialnych (w tym edycję materiałów audio i wideo) oraz wysokiej jakości sprzęt do nagrywania dźwięku (mikrofony podcastowe, stacje robocze do produkcji podcastów).

W ramach podnoszenia kompetencji dydaktycznych prowadzone są systematyczne szkolenia wewnętrzne dla nauczycieli akademickich (średnio 17 w ciągu roku akademickiego). W ciągu dwóch ostatnich lat zrealizowano następujące szkolenia:

- Tworzenie treści e-learningowych,
- Weryfikacja efektów uczenia się studentów z wykorzystaniem platformy ONTE,
- Nowoczesne metody edycji materiałów kształceniowych,
- Metody prowadzenia zajęć przez MS Teams,
- Metody prowadzenia zajęć z wykorzystaniem platformy ONTE,
- Przeprowadzanie zaliczeń zdalnych,
- Obsługa narzędzi kształcenia zdalnego.

Dodatkowo na platformie edukacyjnej został przygotowany specjalny obszar z filmami instruktażowymi i nagraniami ze szkoleń rozwijających umiejętności pracy dydaktycznej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Szkolenia są bezpłatne, realizowane przez

metodyków zatrudnionych w Pracowni Dydaktyki Mieszanej. Szkolenie z obsługi narzędzi kształcenia zdalnego jest obowiązkowe dla pracowników dydaktycznych, którzy prowadzą zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a wcześniej takiego szkolenia nie przeszli. Pozostałe szkolenia są fakultatywne. Obserwujemy duże zainteresowanie webinariami, w których średnio uczestniczy około 20 osób. Szkolenia stacjonarne są ograniczone ze względu na warsztatowy charakter, średnio uczestniczy w nich około 8 osób. W sumie w r.a. 2021/22 w skali Uczelni ze szkoleń (nie wliczając e-learningowych) skorzystało 89 osób, w r.a. 2022/23 47 osób, od początku r.a. 2023/24 przeszkolonych zostało 19 osób. Na seminarium w ramach WSZJK prowadzonym przez Prorektora ds. Kształcenia przeprowadzono również szkolenie nt. Efekty uczenia się i Europejski System Transferu Punktów (ECTS) – szkolenie przez MS Teams w ramach seminariów WSZJK 29.04.2021. Na wniosek uczestników przygotowano z tego materiału szkolenie e-learningowe, które jest dostępne dla wszystkich pracowników na platformie ONTE.

Realizacja i jakość zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest stale monitorowana przez metodyków Pracowni Dydaktyki Mieszanej, wchodzącej w skład Działu Kształcenia. Metodycy są w stałym kontakcie z osobami prowadzącymi zajęcia z wykorzystaniem narzędzi kształcenia zdalnego stosowanymi w Uczelni, m.in. instruują w jaki sposób opracowywać materiał kształceniowy, prowadzą szkolenia stacjonarne, zdalne i indywidualne, opracowują materiały poglądowe dla prowadzących celem podniesienia jakości treści kształcenia zdalnego. Dwa razy na kwartał jest przygotowany przez Pracownię Dydaktyki Mieszanej raport aktywności wykładowców w obszarach na platformie ONTE, ich zaangażowanie i poziom uzupełnienia w treści. Raport ten jest przekazywany JBK, które poddają go dalszej analizie.

Zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform oraz narzędzi kształcenia na odległość jest monitorowane raz do roku. W r.a. 2020/21 zostało przeprowadzone otwarte badanie ankietowe, na podstawie którego opracowano Raport Jakość kształcenia zdalnego w Wyższej Szkole Gospodarki. W r.a. 2021/22 przeprowadzono badanie dot. poziomu zadowolenia z oferowanych przez Uczelnię form szkoleniowych z kształcenia z wykorzystaniem cyfrowych metod i technik. W październiku r.a. 2023/24 przeprowadzono badania dotyczące potrzeb szkoleniowych kadry w zakresie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wszystkie raporty są dostępne dla prowadzących na stronie internetowej Uczelni w zakładce dot. kształcenia oraz na platformie ONTE, a wnioski i zalecenia są wdrażane przez zespół Pracowni Dydaktyki Mieszanej.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

Zarządzeniem Rektora Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 2 stycznia 2023 roku Biblioteka Główna WSG zmieniła swoją strukturę i przyjęła nazwę Centrum Informacji Naukowej i Dialogu Kulturowego, rozszerzając tym samym swoją działalność.

Nowa organizacja struktury sprawia, że Centrum nie tylko pełni tradycyjne funkcje biblioteki naukowej, dostarczając użytkownikom aktualnych, efektywnych i wysokiej jakości usług i źródeł biblioteczno-informacyjnych, ale ma też być miejscem sprzyjającym uczeniu się i wymiany doświadczeń międzykulturowych.

Centralną jednostką systemu biblioteczno-informacyjnego Wyższej Szkoły Gospodarki jest Biblioteka Główna Uczelni w Bydgoszczy, której podlegają biblioteki filialne. Biblioteka Główna WSG jest jednostką międzywydziałową i w swojej misji stawia sobie zadania wspomagania jednostek badawczo-kształceniowych Uczelni w działalności dydaktycznej i naukowej. Priorytetem jest

zapewnienie studentom dostępu do zasobów informacyjnych niezbędnych dla prawidłowej realizacji programów nauczania (sylabusów) przedmiotów.

Przy Bibliotece Głównej funkcjonuje Ośrodek Informacji Naukowej oraz jedyne w Polsce działające przy Uczelni niepublicznej, Centrum Dokumentacji Europejskiej. Zasoby biblioteczne obejmują: książki, książki elektroniczne, czasopisma, dokumenty audiowizualne, mapy, normy (w tym euro-kody).

Systematyczne powiększanie zasobów bibliotecznych, stosownie do potrzeb nauczania i prowadzenia badań przez pracowników naukowo-dydaktycznych odbywa się poprzez zakupy głównie z budżetu ogólnego Uczelni, a także ze środków Unii Europejskiej, dzięki dotacjom MNiSW (dopłaty do konsorcjów, elektronicznych baz danych itp.; na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia), dzięki dotacjom i grantom z innych źródeł, a także drogą wymiany międzybibliotecznej prowadzonej z Uczelniami z kraju i zagranicy. Biblioteki filialne funkcjonujące w systemie informacyjno-bibliotecznym WSG powiększają swoje zbiory także poprzez otrzymywane darowizny. Zasoby biblioteczne wykazane są w katalogu online, który jest dostępny dla każdego użytkownika Internetu: <https://integro.wsg.byd.pl/catalog>.

Księgozbiór biblioteki WSG

Zbiory Biblioteki Głównej i jej filii obejmują ponad 54 678 woluminów (stan na 30 listopada 2023 r.), uporządkowanych:

- a. dziedzinowo w Wolnym Dostępie; alfabetycznie według nazwisk autorów (sygnatury WD/LOG 835 egzemplarzy);
- b. według numerów inwentarzowych w Magazynie (sygnatury MAG);
- c. zbiory umieszczone w filiach (przyporządkowanie sufiksem do odpowiedniej filii).

W Bibliotece Głównej i jej filiach przede wszystkim gromadzone są książki związane z kierunkami kształcenia, głównie z zakresu: automatyki i robotyki, architektury i urbanistyki, budownictwa, dietetyki, ekonomii, ekonometrii, elektroniki, finansów i rachunkowości, fizjoterapii, fizyki, informatyki, gastronomii i żywienia, geografii, gospodarki przestrzennej, hotelarstwa, inżynierii produkcji, kulturoznawstwa, lingwistyki stosowanej, logistyki, marketingu, mechatroniki, nauk o rodzinie, pedagogiki, pielęgniarstwa, prognozowania gospodarczego, wychowania fizycznego, socjologii, technologii żywności, turystyki i rekreacji, transportu, zarządzania. **Na literaturę z zakresu „logistyki” składają się ok. 2804 woluminy** (por tabela: Księgozbiór z zakresu logistyki wg. haseł przedmiotowych). Zbiór obejmuje podręczniki, wydawnictwa monograficzne, serie wydawnicze itp. Szczególną uwagę zwraca się na dostępność tytułów literatury podstawowej wymienionej w programach nauczania (sylabusach) i literatury uzupełniającej. Ponadto Uczelnia zamierza systematycznie dokonywać dalszych zakupów literatury celem wzbogacenia i unowocześniania zasobów informacyjnych dla kierunku „logistyka”.

Zestawienie 4. Księgozbiór z zakresu „logistyka”

Księgozbiór z zakresu logistyka (wg. haseł przedmiotowych)	Ilość woluminów
Logistyka (organizacja) – podręczniki akademickie	204
Transport – aspekt ekonomiczny	204
Logistyka (organizacja) - 1990	120
Transport - zarządzanie	83
Logistyka (organizacja) - zarządzanie	68
Logistyka (organizacja) – podręczniki	62
Transport śródlądowy – aspekt ekonomiczny	61
Transport – środki bezpieczeństwa	60
Transport – Polska - 1990	59
Kierowcy zawodowi – praca – prawo Polska, stan na 2007 r.	57
Kierowcy zawodowi – praca – prawo wspólnotowe europejskie – stan na 2007 r.	57
Transport – informatyka – podręczniki akademickie	56
Transport drogowy - zarządzanie	56
Bezpieczeństwo drogowe – Polska - 1990	55
Logistyka gospodarcza	55
Transport - Polska	55
Transport - finanse	55
Transport – modele ekonometryczne	55
Transport komunikacja - prawo	55
Transport towarowy – aspekt ekonomiczny	55
Załadunek i wyładunek – środki bezpieczeństwa	55
Samochody – konserwacja i naprawy	51
Samochody – kontrola techniczna	49
Samochody - recykling	47
Transport drogowy – aspekt środowiskowy	47
Transport - międzynarodowy	41
Turystyka – transport – podręczniki akademickie	40
Infrastruktura transportu – podręczniki akademickie	38
Transport	37
Infrastruktura transportu -Polska - konferencje	35
Logistyka (organizacja) – informatyka	34
Polityka transportowa - Polska - 1990	34
Polityka transportowa – Kraje Unii Europejskiej	32
Kierowcy praca – prawo Kraje Unii Europejskiej legislacja	30
Kierowcy praca – prawo Polska legislacja	30
Stres w transporcie drogowym	30
Transport drogowy Kraje Unii Europejskiej	30
Stres, zmęczenie a kierowca – Polska – stan na 2007 r.	29

Transport - stres, zmęczenie kierowca	29
Infrastruktura transportu	27
Logistyka (organizacja) – podręczniki dla szkół średnich	27
Transport drogowy towarów	27
Logistyka (organizacja) – obsługa klientów	25
Logistyka gospodarcza - podręcznik akademicki	25
Transport międzynarodowy - podręczniki akademickie	25
Transport drogowy – Polska - 1990	24
Logistyka (organizacja) - prognozy	23
Transport – podręczniki akademickie	23
Transport drogowy towarów	21
Transport towarowy	21
Dostawa towarów – zarządzanie – podręczniki akademickie	20
Dostawa towarów – zarządzanie	19
Transport – czas pracy kierowcy	19
Transport – aspekt ekonomiczny - podręczniki akademickie	19
Transport pasażerski	18
Transport towarowy - podręczniki akademickie	18
Polityka transportowa - podręczniki akademickie	17
Transport - 1990	17
Transport – podręczniki dla szkół średnich	17
Transport miejski	16
Logistyka gospodarcza - podręcznik akademicki	16
Transport – aspekt ekonomiczny – Polska - 1990	14
Logistyka	13
Transport – podręczniki	13
Transport kombinowany - podręczniki akademickie	13
Logistyka - przedsiębiorstwo	12
Logistyka - zarządzanie	12
Polityka transportowa - Kraje Unii Europejskiej	12
Transport drogowy – koszty – administracja - Unia Europejska	1
RAZEM:	2804

Powyższe zestawienie dotyczy wszystkich woluminów wydawnictw zwartych, odpowiadających tematem i/lub zawartością wyszczególnionym hasłom przedmiotowym, dostępnych w całej sieci systemu bibliotecznego-informacyjnego Wyższej Szkoły Gospodarki.

W Bibliotece Głównej i jej filiach są gromadzone i udostępniane czasopisma (w tym obcojęzyczne) odpowiadające profilowi kształcenia realizowanemu na kierunku „logistyka” w WSG. Czasopisma nieoprawne, prenumerowane przez Bibliotekę, wyszczególnione dla kierunku „logistyka” obejmują tytuły takie jak „Logistyka”. **Zainwentaryzowanych jest ok. 2297 roczników i półroczników.** Są to przeważnie zeszyty naukowe wydawane przez wyższe Uczelnie lub inne placówki naukowe. Normy dotyczące logistyki obejmują 20 norm dostępnych w wersji PDF.

Czasopisma on-line z zakresu logistyki i transportu (wybór)

Zbiory te dostępne są na stronie internetowej biblioteki w artykule "Zasoby dziedzinowe" poświęconemu Logistyce (dostęp: <https://biblioteka.wsg.byd.pl/id,237/logistyka-i-transport>).

- [Inżynieria & Utrzymanie Ruchu](#)
- [Logistics and Transport](#)
- [Transport Samochodowy](#)
- [Transport Technika Motoryzacyjna](#)
- [Truck & Van](#)
- [TSL Biznes](#)

Zintegrowany System Zarządzania Biblioteką PROLIB

W grudniu 2020 roku WSG zakupiła system PROLIB, który pozwala na pełną automatyzację procesów bibliotecznych takich, jak kontrolowanie wypożyczeń, czytelników oraz zbiorów, gromadzenie i opracowywanie dokumentów, udostępnianie własnych katalogów w Internecie, czy wyszukiwanie i udostępnianie konkretnych dokumentów.

System jest wyposażony w nowoczesną **multiwyszukiwarkę INTEGRO**, która daje czytelnikom możliwość wyszukiwania pełnotekstowego, podpowiadania w zapytaniach treści i składni słów oraz wykorzystywania gotowych filtrów. Umożliwia samodzielne i efektywne zarządzanie eksploatacją systemu bibliotecznego, jego skalowalność i adaptację do aktualnej sytuacji. Dzięki podpiętemu pod Integro interfejsowi użytkownika **EBSCO Discovery Service API** użytkownicy łączą spersonalizowane funkcje wyszukiwania w popularnych witrynach z funkcjami bibliotecznymi. Czasopisma, magazyny, gazety, książki, katalogi biblioteczne, bazy danych, repozytoria instytucjonalne i inne są zintegrowane z systemem wyszukiwania EDS, oferując użytkownikom dostęp do całej kolekcji z poziomu jednego interfejsu. Indeksy tematyczne z najpopularniejszych zasobów są zintegrowane w systemie, dzięki czemu użytkownicy korzystają z najszybszej i najbardziej precyzyjnej ścieżki do pomyślnego zakończenia badań, a zmapowane słownictwo z wielu źródeł zwiększa precyzję wyszukiwania tematycznego. EDS zapewnia użytkownikom dostęp za jednym kliknięciem do pełnego tekstu artykułu. Multiwyszukiwarka Integro łączy bogate metadane z indeksowaniem haseł przedmiotowych i abstraktami pochodzącymi z wiodących indeksów tematycznych. Dane gromadzone w wyszukiwarce dają dostęp do setek tysięcy materiałów z 16 obszernych naukowych baz danych pełnotekstowych oraz bibliograficznych, takich jak np. Academic Search Ultimate, Business Source Ultimate, Master File Premier, czy Newspaper Source. EDS zawiera informacje pochodzące aż od 70 000 wydawców i innych dostawców, którzy udostępniają setki milionów rekordów z setek tysięcy czasopism, magazynów, książek i innych źródeł treści. Zgromadzeni są w nich tacy wydawcy, jak np. Elsevier Science, Springer, Wiley-Blackwell, Oxford University Press, Cambridge University Press, Nature Publishing Group, Routledge Journals czy The Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE).

W celu wspierania naszych studentów i pracowników w nauce zdalnej i hybrydowej w sierpniu 2021 została wdrożona usługa **wypożyczalni e-booków**, która umożliwia nieograniczony w czasie i przestrzeni dostęp on-line do książek elektronicznych a także obsługę (wypożyczenia i zwroty) dokumentów w formatach PDF, EPUB, MOBI w sposób zbliżony do obsługi dokumentów tradycyjnych. Dla czytelnika dostępna jest możliwość wypożyczenia on-line z poziomu katalogu INTEGRO, zgodnie z jego uprawnieniami oraz limitami. Rozwiązanie wyposażone jest w bezpieczny viewer do przeglądania plików typu PDF. Aktualnie udostępniamy naszym użytkownikom 822 e-booki

w języku polskim i angielskim, planując w przeciągu najbliższych miesięcy zwiększenie zakupów książek elektronicznych, zgodnie zapotrzebowaniem na poszczególnych kierunkach kształcenia.

Dostęp do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki i cyfrowych baz bibliograficznych.

Wszyscy studenci i pracownicy naukowcy WSG mają dostęp do baz danych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki, wśród których na szczególną uwagę zasługują: EBSCO, Elsevier, Nature, Science, Scopus, SciVal, Springer, Web of Science, inCities, Wiley, Science Advances, Scoap3, Springer Open Choice. Ponadto studenci mają możliwość wykorzystywania polskich baz danych: BazEkon, CEON, CEJSH, Platforma Otwartej Nauki, SYMPOnet, a także wielu polskich i zagranicznych repozytoriów.

W ramach biblioteki elektronicznej i pakietu podstawowego EBSCO udostępniamy bazy danych produkowane przez EBSCO Publishing zarówno pracownikom naukowym, jak i studentom w ramach krajowej licencji akademickiej. Licencja EBSCO obejmuje pakiet podstawowy 16 baz, w tym 7 baz pełnotekstowych zawierających czasopisma naukowe różnych wydawców, książki, gazety i inne publikacje: Academic Search Ultimate, Business Source Ultimate, Master File Premier, Newspaper Source, Regional Business News oraz 7 baz bibliograficznych (abstraktowych): Agricola, ERIC, GreenFILE, Library Information Science & Technology Abstracts (LISTA), MEDLINE, European Views of the Americas, Teacher Reference Center. Ponadto studenci mogą korzystać z bazy e-książek, która docelowo obejmować będzie wszystkie książki dostępne w ramach licencji krajowych Elsevier, Springer i Wiley. Aktualnie można przeglądać 77.497 e-książek anglojęzycznych wydanych przez Springera w latach 2004-2018, 2515 e-książek wydanych przez Elseviera w latach 2011-2015 oraz 2449 e-książek wydanych przez Wileya w roku 2009 - 2015.

Programy publikowania otwartego

Science Advances (dodatek do licencji Science) – czasopismo open-access przeznaczone do publikowania otwartego.

- a. **Scoap3** – międzynarodowe konsorcjum instytucji naukowych, agencji finansujących naukę oraz bibliotek z 27 krajów, koordynowane przez CERN, które od początku roku 2014 finansuje otwarte publikacje naukowe z zakresu fizyki cząstek. Konsorcjum zawarło umowy z wydawcami na lata 2014-2016, na podstawie których wybrane czasopisma fizyczne (w tym 3 tytuły IOP, 2 tytuły Springer, 2 tytuły Elsevier, 1 tytuł Uniwersytetu Jagiellońskiego i kilka innych, patrz scoap3.org, zostały przekształcone z modelu subskrypcyjnego na model “open access” i są w całości finansowane ze środków SCOAP3. W czasopismach tych mogą publikować wszyscy naukowcy z krajów uczestniczących w konsorcjum i nie ponoszą za to żadnych opłat indywidualnych.
- b. **Springer Open Choice** – umożliwia autorom afiliowanym w polskich instytucjach akademickich publikowanie artykułów otwartych na licencji CC BY w czasopismach hybrydowych Springer. Czasopisma hybrydowe to takie, które mogą zawierać zarówno artykuły otwarte, jak i artykuły tradycyjne dostępne w ramach płatnej subskrypcji czasopism.

Repozytoria

Repozytoria znajdujące się w internecie to narzędzia do gromadzenia, przechowywania, indeksowania i udostępniania elektronicznych wersji prac naukowych.

Repozytoria dzielimy na:

- a. instytucjonalne – gromadzą dorobek naukowy danej instytucji,

- b. dziedzinowe – gromadzące dane badawcze z określonego obszaru wiedzy.

Studenci i pracownicy naukowcy WSG poprzez stronę WWW Biblioteki Głównej mają dostęp do następujących repozytoriów:

Polskie repozytoria

- a. [Agregator CeON](#) – wspólny punkt dostępu do zasobów polskich otwartych repozytoriów. Umożliwia ich przeszukiwanie.
- b. [AMUR](#) (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) – repozytorium instytucjonalne.
- c. [Baza Wiedzy](#) – Repozytorium Politechniki Warszawskiej – repozytorium instytucjonalne.
- d. [CeON](#) (Repozytorium Centrum Otwartej Nauki) – ogólnodostępne.
- e. [Cyrena](#) (Repozytorium Politechniki Łódzkiej) – repozytorium instytucjonalne.
- f. [ECNIS](#) (Instytut Medycyny Pracy w Łodzi) – repozytorium dziedzinowe.
- g. [ENY](#) (Politechnika Wrocławska) – repozytorium instytucjonalne.
- h. [eRIKA](#) (Repozytorium Instytucjonalne Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego) – repozytorium instytucjonalne.
- i. [IBB PAS Repository](#) (Polska Akademia Nauk – Instytut Biochemii i Biofizyki) – repozytorium instytucjonalne.
- j. [oPUB](#) (Repozytorium Dolnośląskiej Szkoły Wyższej) – repozytorium instytucjonalne.
- k. [RCIN](#) (Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych PAN) – repozytorium instytucjonalne.
- l. [PCSS](#) (Poznańskie Centrum Superkomputerowo Sieciowe) – repozytorium instytucjonalne.
- m. [RePOLIS](#) (Repozytorium Publikacji Naukowych Politechniki Śląskiej).
- n. [RepoS](#) (Repozytorium Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach) – repozytorium instytucjonalne.
- o. [Repozytorium Cyfrowe UTP](#) (Repozytorium Politechniki Bydgoskiej) – repozytorium instytucjonalne.
- p. [Repozytorium Naukowe Politechniki Poznańskiej](#) – repozytorium instytucjonalne.
- q. [Repozytorium Uniwersytetu Papieskiego w Krakowie](#) – repozytorium instytucjonalne.
- r. [Repozytorium UR](#) (Repozytorium Uniwersytetu Rzeszowskiego) – repozytorium instytucjonalne.
- s. [Repozytorium Wiedzy](#) (Repozytorium Politechniki Wrocławskiej) – repozytorium instytucjonalne.
- t. [RUB](#) (Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku) – repozytorium instytucjonalne.
- u. [RUJ](#) (Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego) – repozytorium instytucjonalne.
- v. [RUKW](#) (Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) – repozytorium instytucjonalne.
- w. [RUŁ](#) (Repozytorium Uniwersytetu Łódzkiego) – repozytorium instytucjonalne.
- x. [RUMAK](#) (Repozytorium Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu) – repozytorium instytucjonalne.
- y. [RUP](#) (Repozytorium Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie) – repozytorium instytucjonalne.
- z. [RUW](#) (Repozytorium Uniwersytetu Warszawskiego) – repozytorium częściowo instytucjonalne.
- aa. [RUWr](#) (Repozytorium Uniwersytetu Wrocławskiego) – repozytorium instytucjonalne.
- bb. [SUW](#) (Repozytorium Politechniki Krakowskiej) – repozytorium instytucjonalne.
- cc. [WIR](#) – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu.
- dd. [WSB-NLU](#) – Wyższa Szkoła Biznesu w Nowym Sączu.

Repozytoria na świecie (przykład)

Spisy repozytoriów

- a. [OpenAIRE](#) – agregator światowych repozytoriów.
- b. [OpenDOAR](#) (The Directory of Open Access Repositories) – baza repozytoriów publikujących w Open Access.
- c. [ROAR](#) (Registry of Open Access Repositories) – spis repozytoriów w otwartym dostępie.

Warto podkreślić, że Biblioteka Główna WSG prowadzi wymianę międzybiblioteczną na podstawie zawartych porozumień z ponad 30 Uczelniami publicznymi z kraju i z zagranicy. Działania te obejmują zarówno wydawnictwa periodyczne, jak zwarte publikacje naukowe. Umożliwiają one wzbogacanie zasobów Biblioteki Głównej i jej filii o najnowsze wydawnictwa poszczególnych Uczelni. Rozwijana wymiana z ośrodkami zagranicznymi pozwala pozyskiwać tytuły także w językach obcych: angielskim, francuskim i niemieckim.

Centrum Dokumentacji Europejskiej

Centrum Dokumentacji Europejskiej (CDE) to jedna z 20 specjalistycznych bibliotek gromadząca wydawnictwa na temat Unii Europejskiej. W poczet publikacji gromadzonych w CDE włączane są tytuły z dziedziny prawa (Dzienniki Urzędowe, Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości), ekonomii, edukacji, badań naukowych, transportu, konkurencyjności, polityki społecznej, polityki regionalnej. Centrum gromadzi książki, czasopisma oraz dokumenty elektroniczne i audiowizualne. Wyżej wymienione dziedziny stanowią uzupełnienie wiedzy ogólnej jaką powinien posiadać absolwent kierunku „logistyka”. Większość z wydawnictw unijnych można przeglądać online za pośrednictwem strony internetowej Biblioteki WSG.

Działalność Ośrodka Informacji Naukowej

Do zadań Ośrodka Informacji Naukowej należy:

- tworzenie e-biblioteki WSG na stronie ONTE,
- tworzenie i aktualizacja Zasobów Dziedzinowych na stronie internetowej biblioteki,
- pomoc w wyszukiwaniu poprzez Internet informacji naukowej studentom oraz pracownikom,
- monitorowanie rynku czasopism elektronicznych celem zaopatrzenia kadry Uczelni w materiały niezbędne do prowadzenia badań naukowych, a także ułatwianie dostępu do darmowych czasopism w formie elektronicznej za pomocą strony WWW,
- gromadzenie i udostępnianie źródeł informacji z różnych dziedzin za pośrednictwem ONTE,
- pomoc w zakresie sporządzania zestawień tematycznych literatury niezbędnej do prowadzenia prac naukowych oraz zestawień bibliograficznych przy pisaniu prac dyplomowych,
- udostępnianie bibliograficznych źródeł informacji,
- udzielanie informacji o krajowych i zagranicznych zasobach informacyjnych w sieci WWW (biblioteki cyfrowe, repozytoria, czasopisma w Open Access).

ACADEMICA

Uczelnia przystąpiła także do projektu **ACADEMICA**, czyli Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych zgromadzonych przez Bibliotekę Narodową. W ramach tego projektu każdy student WSG ma bezpłatny dostęp do około 3 759 101 gromadzonych w narodowych zbiorach publikacji.

Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa

W ramach podpisanych umów i przystąpienia do Konsorcjum Bibliotek Naukowych Regionu Kujawsko-Pomorskiego oraz dzięki zakupionemu sprzętowi do digitalizacji zbiorów, Uczelnia współuczestniczy w tworzeniu bazy danych Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej (<http://kpbc.umk.pl/dlibra>), która udostępnia w celach edukacyjnych obiekty cyfrowe należące do bibliotek naukowych regionu. Dorobek naukowy pracowników, doktorantów i studentów WSG, poprzez trwały i swobodny dostęp do jego cyfrowych wersji, udostępniany jest wszystkim zainteresowanym użytkownikom sieci.

Media

Biblioteka WSG, oprócz tradycyjnej formy kontaktu z użytkownikiem za pomocą e-maila i telefonu oraz poprzez konto użytkownika w systemie bibliotecznym ProLib, ma swoją stronę internetową <http://biblioteka.wsg.byd.pl>, gdzie gromadzi najistotniejsze informacje dla czytelników. Prowadzi też biblioteczny profil na Facebooku (<https://www.facebook.com/biblioteka.wsg>), oraz kanał na YouTube (<https://www.youtube.com/channel/UC7itlXzR1zQggdEVwUc7rPQ>), wykorzystując w ten sposób nowoczesne formy docierania do użytkowników.

Wyposażenie wypożyczalni i czytelni

Czytelnię wyposażono w sumie w 12 stanowisk z dostępem do sieci internetowej, z zainstalowanym pakietem biurowym Microsoft Office i oprogramowaniem specjalistycznym, m.in.: Lex Polonica Maxima, i AutoCAD. Na wybranych stanowiskach zainstalowano również oprogramowanie GRET, GIMP, GIS, MS Visual Studio. Na każdym z tych komputerów użytkownicy mogą korzystać z dostępu do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Czytelnicy ponadto mają do swojej dyspozycji 4 skanery i drukarkę.

Biblioteka udostępnia specjalnie wyodrębnioną przestrzeń do pracy zbiorowej i indywidualnej z 12 miejscami, gdzie studenci mogą podłączyć własne sprzęty do uczelnianej sieci WIFI, korzystając z wygodnych stolików, krzeseł, puf i foteli. Oprócz wymienionego pomieszczenia i stanowisk komputerowych, na terenie całej Biblioteki studenci mają również do swojej dyspozycji kolejne 14 stanowisk pracy indywidualnej. W pokoju do pracy znajduje się także komputer umożliwiający bezpłatny dostęp do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych zgromadzonych przez Bibliotekę Narodową „ACADEMICA”, oferującej około 3 759 101 dokumentów.

Tradycyjna funkcja dostarczania przestrzeni do studiów i badań naukowych jest uzupełniona o wysoce interaktywną, umożliwiającą naukę w grupie i kontakty towarzyskie, przestrzeń. W WSG użytkownicy mogą korzystać z ulokowanych w całej bibliotece miękkich i wygodnych miejsc do relaksu i wypoczynku oraz ze specjalnie zaaranżowanej i wyposażonej w komfortowe kanapy strefy kawiarnianej „Coffee Library”, gdzie korzystając z zaplecza kuchennego, wyposażonego m.in. w ekspres do kawy i czajnik, każdy może przyrządzić sobie swoją ulubioną kawę czy herbatę, robiąc przerwę od pracy czy nauki, czy też wykorzystując ten czas na zacieśnianie relacji towarzyskich, integrując się z innymi studentami.

Stanowiska dla osób z niepełnosprawnościami

Dzięki dotacjom m.in. MNiSW w Bibliotece Głównej WSG przygotowana została specjalna, wydzielona przestrzeń dla osób z niepełnosprawnościami, która wyposażona jest w 4 stanowiska komputerowe z dostępem do uczelnianej sieci internetowej. Przestrzeń ta tworzy warunki do pełnego udziału w procesie kształcenia dla wszystkich studentów, doktorantów i pracowników. W strefie tej do dyspozycji osób z niepełnosprawnościami znajduje się specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie:

- trzy klawiatury ZoomText Large-Print Keyboard,
- dwa skanery,
- klawiatura brajlowska Gala Tee,
- Big Track – powiększona mysz komputerowa, którą można obsługiwać całą dłonią, nadgarstkiem lub stopą,
- stacjonarny powiększalnik TOPAZ XL HD,
- słuchawki,
- dwie lupy do czytania,
- program Abby Fine Reader z OCR,
- program IVONA Reader,
- program LUNAR.

Interfejs platformy ONTE jest przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wzroku. Istnieje możliwość ustawienia kontrastu i wielkości czcionek. Zastosowanie takich ustawień ułatwia studentom z niepełnosprawnością wzroku przystępowanie do zaliczeń na platformie ONTE w formie quizów oraz zadań. W przypadku materiałów pisanych, które mogą być trudne do czytania student ma możliwość wypożyczenia z Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami sprzętu i oprogramowania służącego do czytania tekstu.

Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Podstawą działalności Uczelni jest sukcesywny rozwój infrastruktury dydaktycznej. Bieżące zapotrzebowanie nauczycieli akademickich w tym zakresie zgłaszane jest do dyrektorów jednostek badawczo-kształceniowych oraz konsultowane z partnerami branżowymi. Adekwatne do potrzeb przygotowanie i rozwój infrastruktury dydaktycznej (pracownie specjalistyczne, laboratoria) były w roku 2022/23 tematem obrad Kolegium Rozszerzonego Uczelni. Przedstawiono wówczas stan bazy w poszczególnych jednostkach badawczo-kształceniowych, sposób zapewnienia odpowiednich warunków zajęć w laboratoriach u interesariuszy zewnętrznych oraz oceniono poziom zaspokojenia wymagań odnośnie do prowadzenia zajęć specjalistycznych. Zapotrzebowanie na doposażenie infrastruktury specjalistycznej zostało złożone do Działu Organizacji Studiów i stanowi wyjściowe wytyczne dla systematycznego uzupełniania wyposażenia Uczelni na najbliższe lata.

W ramach działań permanentnego aktualizowania księgozbioru Biblioteka Główna prowadzi coroczne wywiady wśród wszystkich wykładowców Uczelni dotyczące zapotrzebowania na aktualną literaturę specjalistyczną. Wraz ze zgłaszanym przez wykładowców zapotrzebowaniem analizowane są także plany studiów, programy kształcenia. Na tej podstawie dokonuje się zakupów podręczników i bieżących wydań literatury naukowej. Obecnie, zgodnie z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez wykładowców trwają procedury zakupu kolejnych pozycji.

Na bieżąco prowadzona jest ocena sprawności i poziomu wyposażenia technicznego pracowni komputerowych, laboratoriów i sal dydaktycznych. Zajmuje się tym dział IT. Na tym odcinku w ubiegłym roku akademickim:

- zmodernizowano sieci komputerowe w ośrodkach zamiejscowych w celu zagwarantowania studentom i pracownikom nieograniczonego i bezpiecznego dostępu do sieci bezprzewodowych,
- zmodernizowano wyposażenie sal dydaktycznych w ośrodkach zamiejscowych – zakupiono projektory multimedialne, dostosowano sale wykładowe do prowadzenia zajęć zdalnych,

- zmodernizowano komputery w pracowniach – wymieniono dyski twarde na SSD, zwiększono pamięci RAM, zaktualizowano systemy operacyjne,
- udostępniono wykładowcom oprogramowanie Office 2016 ProPlus do użytku prywatnego (w ramach licencji Office 365),
- odnowiono dzierżawę w serwisie DreamSpark gwarantującej wykładowcom i studentom dostęp do wszelkich narzędzi developerskich oraz systemów operacyjnych firmy Microsoft,
- odnowiono dzierżawę oprogramowania Office, Solid Edge, SPSS,
- zakupiono dwa serwery i macierz dyskową na potrzeby oprogramowania laboratoryjnego,
- utworzono usługę zdalnego dostępu do oprogramowania laboratoryjnego.

Wszyscy użytkownicy mają możliwość zgłaszania zapotrzebowania na literaturę zgromadzoną w Bibliotece poprzez specjalny formularz zamówień literatury oraz moduł zgłaszania dostępny dla zalogowanych użytkowników bazy bibliotecznej, na stronie katalogu bibliotecznego poprzez przycisk "Zaproponuj zakup". Brane są również pod uwagę te zamówienia, które spływają do biblioteki drogą mailową czy telefoniczną.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni i studenci kierunku „logistyka” mają możliwość oceny infrastruktury bądź wnoszenia uwaga podczas regularnych spotkań lub podczas dyżurów kadry akademickiej. Odbywają się również regularne spotkania z kadrą i studentami w trakcie roku akademickiego. Jest to odpowiednie miejsce do rozmów również na temat infrastruktury akademickiej. Dodatkowo studenci i nauczyciele akademicy mają możliwość wzięcia udziału w przeglądach infrastruktury dydaktycznej, naukowej, zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych. Władze Uczelni są otwarte na rozmowy i przyjmowanie uwag dotyczących poprawy jakości infrastruktury dydaktycznej, naukowej oraz zasobów bibliotecznych. Dalsze niezbędne inwestycje w infrastrukturę dydaktyczną oraz zasoby biblioteczne planowane są również w bieżącym roku akademickim 2023/24.

W Wyższej Szkole Gospodarki dużą wagę przykładają się do rozwoju i utrzymania infrastruktury. W tym celu prowadzi się okresowe przeglądy i zbiera informacje o bieżących potrzebach w tym zakresie. Zadanie to należy do Działu Administracji, Sekcji Obsługi Informatycznej, Działu Organizacji Studiów oraz koordynatorów jednostek administracyjnych i jednostek badawczo-kształceniowych. Dział Administracji realizuje przeglądy budynków roczne i pięcioletnie oraz odpowiada za realizację przepisów przeciwpożarowych oraz wynikające z przepisów sanitarnych. Prowadzi dokumentację w tym zakresie. W związku z wielkością kampusu Uczelni, a także użytkowaniem obiektów poza kampusem, za nadzór nad poszczególnymi budynkami odpowiedzialne są wyznaczone osoby z jednostek, których siedziby znajdują się w danym miejscu. W celu wymiany informacji, co dwa tygodnie odbywają się spotkania Rady Administracyjnej, której przewodniczącym jest Dyrektor Działu Administracji, a członkami przedstawiciele wszystkich jednostek organizacyjnych. Podczas tych spotkań przedstawiciele jednostek administracyjnych i naukowo dydaktycznych przekazują uwagi dotyczące infrastruktury zgłaszane do poszczególnych biur przez wykładowców, studentów, a także usterki zauważone przez opiekunów budynków. W spotkaniach biorą także udział przedstawiciele Filii, łącząc się za pomocą aplikacji MS Teams.

Przed rozpoczęciem każdego semestru dokonywane są przeglądy infrastruktury przez Dział Organizacji Studiów z udziałem przedstawiciela Działu Administracji. Celem tych przeglądów jest ustalenie potrzeb w zakresie remontów, likwidacji usterek, a także ustalenie potrzeb dodatkowego wyposażenia. W razie potrzeb, oprócz okresowych przeglądowo odbywają się także spotkania i

przeglądy doraźne, w których biorą udział przedstawiciele Działu Administracji, Działu Organizacji Studiów, przedstawiciele jednostek, których dotyczą planowane remonty, inwestycje czy modernizacja pracowni i pomieszczeń.

Ocena sprawności i poziomu wyposażenia technicznego pracowni komputerowych, laboratoriów i sal dydaktycznych prowadzona jest przez dział IT. Przeglądy przeprowadzane są 2 razy w semestrze. Ich celem jest sprawdzenie pracowni pod kątem działania hardware jak i oprogramowania. Podczas tych przeglądów sprawdzany jest także sprzęt audiowizualny w pozostałych salach dydaktycznych. Nie działający sprzęt jest wymieniany lub naprawiany, natomiast oprogramowanie jest przeinstalowywane na bieżąco. Wynikiem tych przeglądów są także wnioski o modernizację sprzętu, np. wymiana dysków twardych na SSD, zwiększenie pamięci RAM, czy aktualizacja oprogramowania. Przedstawiciel Samorządu Studenckiego jest członkiem Senatu i podczas spotkań ma możliwość zgłaszania uwag dotyczących infrastruktury.

Coroczne oraz pięcioletnie przeglądy budynków realizowane są przez Dział Administracji oraz wyznaczone osoby z jednostek, których siedziby znajdują się w danym miejscu. Wszystkie budynki i urządzenia mają wymagane prawem przeglądy roczne i pięcioletnie, urządzeń elektrycznych, przewodów wentylacyjnych grawitacyjnych oraz wentylacji mechanicznej i instalacji odgromowych. W każdej sali dydaktycznej oraz pracowni znajduje się regulamin BHP korzystania z wyposażenia sali oraz poszczególnych jej urządzeń. W przypadku Biblioteki informacje dotyczące nośności stropów oraz nośności regałów są sprawdzane odrębnie przez Dział Administracji.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez Uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Kryterium nr 5 w pełni.	

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

.....

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

W zakresie tworzenia programu studiów na kierunku „logistyka” Katedra Ekonomii intensywnie i wieloaspektowo współpracuje z podmiotami komercyjnymi branży logistycznej, organizacjami, stowarzyszeniami i instytucjami działającymi na rzecz rozwoju kierunku studiów “logistyka”. Zasady tej współpracy dookreślone są w Porozumieniach z uwzględnieniem profilu i specyfiki danego podmiotu. Wśród najistotniejszych form współpracy z podmiotami branży logistycznej oraz różnego typu instytucjami i organizacjami wymienić należy:

- współdziałanie przedstawicieli pracodawców w opracowywaniu i doskonaleniu koncepcji kształcenia, programów studiów oraz efektów uczenia się,
- wzajemne wsparcie merytoryczne i organizacyjne przy realizacji projektów badawczych, rozwojowych i analitycznych oraz opracowywaniu ich wyników,
- wspieranie studentów w procesie dyplomowania, także poprzez możliwość realizacji prac dyplomowych na zlecenie partnera strategicznego,
- promowanie i wdrażanie do procesu dydaktycznego nowoczesnych rozwiązań technicznych,
- współpracę w zakresie edukacji i popularyzacji wiedzy oraz doskonalenia zawodowego,
- tworzenie nowoczesnych form oferty edukacyjnej w szczególności studiów podyplomowych oraz profilowanych szkoleń,
- wdrażanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych,
- współpracę w zakresie merytorycznego i technicznego przygotowania raportów, publikacji oraz innych materiałów o charakterze naukowo-dydaktycznym,
- organizowanie wspólnych konferencji, seminariów, szkoleń, wykładów eksperckich, itp.,
- innych działań, w których następuje transfer wiedzy lub technologii.

Podczas tworzenia programu studiów na kierunku „logistyka”, Katedra Ekonomii korzysta z potencjału kadrowego oraz rozwojowego - w tym projektowego i wdrożeniowego - podmiotów branży logistycznej. W ramach przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przeprowadza się z partnerami branżowymi również konsultacje sylwetek absolwenta, efektów uczenia się kierunkowych oraz przedmiotowych (sylabusy) z interesariuszami zewnętrznymi. Wymiana poglądów i ocena dotyczą również metod weryfikacji przyjętych efektów uczenia się. Dyskutowanym i opiniowanym elementem programu jest również program praktyk studenckich. Podmioty współpracujące po analizie oferty studiów, przygotowanej na nowy rok akademicki proszone są o wydanie opinii na piśmie – rekomendacji. Wsparcie branży współpracującej przy udoskonalaniu procesu kształcenia jest regularne w związku z praktycznym profilem studiów i ma wpływ na osiągnięte przez studentów efekty uczenia się.

Do prac nad doskonaleniem programu studiów zaprasza się przedstawicieli Konwentu Wyższej Szkoły Gospodarki, a w szczególności: Kormost S.A., POLWELL – Fale Loki Koki, Kujawsko - Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Centrum Doradztwa Kosieniak i Partnerzy. Konwent jest organem doradczym i wspierającym, a do jego głównych zadań należy:

- wspieranie rozwoju działalności jednostek badawczo-kształceniowych,
- kształtowanie i inicjowanie szeroko zakrojonej współpracy między nauką, biznesem i administracją publiczną, i wyrażanie opinii w sprawach dotyczących proponowanych

kierunków kształcenia, efektów uczenia się i programów studiów, oferty kształcenia na studiach podyplomowych oraz kursach i szkoleniach, a także organizacji praktyk i staży studenckich,

- wzajemny rozwój i promowanie, zwłaszcza w zakresie realizacji projektów, organizacji konferencji, seminariów, szkoleń, spotkań eksperckich czy wydarzeń branżowych,
- podejmowanie wspólnych przedsięwzięć projektowych i eksperckich,
- zapraszanie studentów na wizyty studyjne do siedziby przedsiębiorstwa,
- zgłaszanie zapotrzebowania na prace dyplomowe,
- wyrażanie opinii w innych sprawach przedłożonych przez dyrektora jednostki.

Przedstawiciele Konwentu i otoczenia społeczno-gospodarczego rokrocznie podczas dyplomatorium, doceniają najlepsze prace dyplomowe/projekty dyplomowe absolwentów Wyższej Szkoły Gospodarki, wyróżniając je w kategorii „Nagrody branżowe“.

Istotne znacznie w procesie kształcenia praktycznego odgrywa bezpośredni kontakt studenta z przedstawicielami branży logistycznej. Katedra Ekonomii posiada wieloletnie doświadczenie w budowaniu relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym, dzięki czemu wytworzyła sieć relacji partnerskich z liczną i zróżnicowaną grupą podmiotów i przedstawicieli branży (są to zarówno instytucje i organizacje działające na rzecz rozwoju logistyki jak i podmioty komercyjne działające na rynku lokalnych, regionalnym, krajowym czy międzynarodowym) – taka sytuacja z powodzeniem przekłada się na możliwość zapewniania studentom dostępu do ekspertów. Do głównych form współpracy w tym zakresie należą: prowadzenie zajęć dydaktycznych (zatrudnienie eksperta w formie etatu, bądź umowy zlecenia), prowadzenie zajęć studyjnych w podmiotach oraz prowadzenie wykładów eksperckich. Ze względu na posiadane przez zapraszanych ekspertów doświadczenie praktyczne i bogatą wiedzę merytoryczną formy te stanowią niezwykle cenne uzupełnienie kształcenia na kierunku.

Do grona podmiotów branżowych współpracujących z ocenianym kierunkiem studiów, tj. „logistyką” i Katedrą Ekonomii prowadzącą ten kierunek, należy zaliczyć:

- Vitroflora Grupa Producentów sp. z o.o.,
- Zelan sp. z o.o.,
- Akademia Transportu,
- Autosoftware,
- Barbara Luijckx sp. z o.o.,
- Kujawsko – Pomorskie Stowarzyszenie Przewoźników Międzynarodowych,
- Zespół Szkół Samochodowych w Bydgoszczy,
- Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Bydgoszczy,
- STW sp. z o.o. Lipniki,
- Stowarzyszenie Przedsiębiorców Pomorza i Kujaw,
- Związek Banków Polskich,
- Logon S.A.,
- Szop Market – Agroma Olsztyn Grupa Sznajder sp. z o.o.,
- CompExpert Lubin,
- Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Bydgoszczy,
- TMBM Transport Samochodowy Bydgoszcz,
- Logicos Firma Prywatna Lipniki,
- Inelo Polska sp. z o.o.,

- Centrum Prawa Bankowego i Informacji sp. z o.o.,
- Biuro Informacji Kredytowej SA,
- Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor SA.

Ostatnio pozyskano również nowych partnerów oraz aktualizacji poddano porozumienia dotyczące realizacji praktyk na kierunku „logistyka”. Są to:

- Gmina Dąbrowa,
- MZK Bydgoszcz,
- Break & Wash sp. z o. o.

Niezwykle interesująco rozpoczęła się współpraca z nowym partnerem GRUPA DB SCHENKER – przedsiębiorstwa o zasięgu globalnym. W zajęciach studyjnych zorganizowanych dla studentów kierunku „logistyka” w tej właśnie Firmie uczestniczyli także studenci innych kierunków oraz przedstawiciele kadry wykładowców – logistyków.

Zajęcia prowadził Prezes Zarządu, który zaprezentował Spółkę, jej strukturę organizacyjną oraz zadania statutowe przedsiębiorstwa. W programie zajęć odbyła się także wizyta w terminalu firmy. W trakcie spotkania reaktywowano Studenckie Koło Naukowe Logistyki i Transportu, przyjęto program działania Koła i dokonano wyboru Zarządu.

W latach poprzednich studenci uczestniczyli także w zajęciach studyjnych m.in. w takich firmach jak: FALE LOKI KOKI czy GRAFORM. Tematyka tych zajęć obejmowała zagadnienia z zakresu logistyki zapatrzona i dystrybucji oraz logistyki produkcji.

W procesie tworzenia programu studiów oraz w trakcie realizacji procesu kształcenia Katedra Ekonomii podejmuje działania mające na celu poszerzenie współpracy i podtrzymywanie nawiązanych wcześniej kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

W przygotowaniu oferty edukacyjnej i wypracowaniu koncepcji kształcenia na kierunku „logistyka” aktywnie uczestniczą interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni. Do grona interesariuszy wewnętrznych zaliczani są nauczyciele akademicki, pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi, Samorząd Studencki i studenci oraz Senat WSG. Z kolei do interesariuszy zewnętrznych należą: podmioty branży logistycznej, organizacje wspierające rozwój logistyki, lokalne władze samorządowe, organizacje związane z lokalnym rynkiem pracy, państwowe jednostki organizacyjne, pracodawcy i ich związki oraz absolwenci Uczelni.

Ścisła współpraca Uczelni z partnerami branżowymi obejmowała przede wszystkim współpracę w zakresie wzmocnienia praktycznych aspektów kształcenia, w tym m.in. współtworzenie programów studiów, realizację staży i praktyk studentów oraz przygotowanie doświadczonej i specjalistycznej kadry przedsiębiorstw do prowadzenia zajęć dydaktycznych (eksperckich). Wprowadzanie zmian wynikających z nowelizacji ustawy – Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668) i określenie warunków, jakie musi spełniać program kształcenia stanowi o potrzebie rozwijania współpracy z partnerami branżowymi.

W ostatnich kilku latach wykłady eksperckie na kierunku „logistyka” prowadzili m.in. pracownicy Inspektoratu Transportu Drogowego, przedstawiciele Związku Banków Polskich, logistycy zajmujący kierownicze stanowiska w przedsiębiorstwach sektora TSL, niezależni eksperci międzynarodowi, np. z Międzynarodowej Unii Transportu Drogowego (International Road transport Union, IRU).

W roku akademickim 2023/2024 swój udział w wykładach eksperckich potwierdził międzynarodowy specjalista (badacz i praktyk) z tytułem naukowym profesora, członek Europejskiego Stowarzyszenia Logistyków, promotor kilkudziesięciu prac magisterskich, opiekun prac doktorskich.

Efektami współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są opinie partnerów względem kształcenia praktycznego wyrażone poprzez czynną aktualizację programu studiów oraz opisy sylwetki absolwenta na studiach pierwszego stopnia kierunku „logistyka”.

Inicjowanie, prowadzenie i podtrzymywanie współpracy z różnymi interesariuszami jest jednym z głównych celów strategicznych na kierunku „logistyka”. Oprócz partnerów strictly branżowych istotne znaczenie w rozwoju i udoskonalaniu kształcenia posiada partnerska współpraca z jednostkami samorządowymi. W tym przypadku szczególnie ważnym obszarem aktywności jest wspieranie tego typu podmiotów w projektach rozwojowych, edukacyjnych i badawczych m.in. w opisanych wcześniej opiniach (np. Gospostrateg). Innym przykładem partnerskiej współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego jest zapraszanie przedstawicieli Katedry do udziału w konferencjach dotyczących funkcjonowania sektora TSL w zmieniających się warunkach rynkowych. Tylko w ostatnim półroczu na zaproszenie samorządu województwa przedstawiciele Katedry uczestniczyli w konferencji pt. „Tworzenie polityki pozyskiwania inwestorów w gminie. Współpraca między samorządem a inwestorami”. Konferencja dotyczyła m.in. inwestycji związanych z zastosowaniem rozwiązań cyfrowych w procesie zaopatrzenia, produkcji i dystrybucji, a więc także zagadnień związanych z funkcjonowaniem sektora TSL. Zagadnienia te stopniowo będą w coraz szerszym zakresie uwzględniane w procesie kształcenia na kierunku „logistyka”, co jest także istotne z punktu widzenia przedsiębiorców i możliwości uzyskiwania na ten cel wsparcia w perspektywie finansowej 2021-2027. Współpraca z otoczeniem wpływająca na rozwój kierunku to także możliwość wykorzystywania w procesie dydaktycznym aktualnych i nowoczesnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych, wdrażanych w sektorze TSL. Udział w konferencji NFOŚiGW nt. przeciwdziałania emisjom pozwolił na zapoznanie się z aspektami szans i barier rozwoju transportu niskoemisyjnego – co ma szczególnie istotne znaczenie dla rozwiązania tego zagadnienia także w Polsce. W kolejnym półroczu przewidziane jest na WSG seminarium na ten temat. W ubiegłym semestrze kadra i studenci mieli możliwość dwukrotnego udziału w webinarium nt. cyberbezpieczeństwa w transporcie i innych działach gospodarki, organizowanych przez Związek Banków Polskich i jego partnerów. Członkowie kadry kierunku, działając w ramach Forum Rozwoju Regionalnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego, opracowali opinie i uwagi do projektu dokumentu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021 – 2027 Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko – Pomorskiego w zakresie transportu. We wcześniejszym okresie programowania zrealizowany został przez WSG, wspólnie z partnerami, wieloletni projekt, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, nt. kształcenia logistyczno – transportowego na kilku kierunkach studiów. W pełni osiągnięto założone cele projektu. Członkowie kadry kierunku aktywnie uczestniczą też w pracach Sejmiku Gospodarczego Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Budowanie pozytywnego wizerunku niepublicznego szkolnictwa wyższego Katedra Ekonomii realizuje poprzez współpracę ze szkołami ponadpodstawowymi oraz instytucjami kształcenia ustawicznego. Dobrym przykładem są prowadzone przez wykładowców kierunku „logistyka” spotkania z młodzieżą szkolną m.in. warsztaty prowadzone dla uczniów SP w Nakle nad Notecią. W minionym r. a. udało się rozszerzyć współpracę ze szkolnictwem ponadgimnazjalnym - Zespołem Szkół im. S. Staszica w Nakle nad Notecią, a podjąć z Zespołem Szkół w Kościelcu oraz Zespołem Szkół Ekonomiczno-Logistycznych w Inowrocławiu.

Dla absolwentów studiów pierwszego stopnia kierunku „logistyka”, którzy przeważnie rozpoczęli już karierę zawodową i chcą poszerzyć kompetencje, zwiększając swoją atrakcyjność na rynku pracy, Katedra Ekonomii wraz z Centrum Kształcenia Podyplomowego i Szkoleń WSG przygotowała ofertę studiów podyplomowych i szkoleń w następujących obszarach:

1. Studia podyplomowe: Bezpieczeństwo w Transporcie i Logistyce, BHP w Branży TSL, Międzynarodowa Spedycja Morska, Nowoczesne Technologie w Logistyce, Spedycja i Intermodalne Usługi Logistyczne, Zintegrowane Systemy Zarządzania Nowoczesnym Przedsiębiorstwem
2. Akademie: Logistyki magazynowej i zarządzania zapasami, Transportu i spedycji międzynarodowej
3. Certyfikat kompetencji zawodowych CPC, Efektywne poszukiwanie dostawców na rynkach krajowych i zagranicznych, Efektywne Zarządzanie logistyczne, Gospodarka magazynowa, INTRASTAT - działanie systemu w Unii Europejskiej - obowiązki podmiotów, Inwentaryzacja w przedsiębiorstwie, Logistyka produkcji, Logistyka jako narzędzie poprawy konkurencyjności przedsiębiorstwa, Międzynarodowe reguły handlowe, strategiczna karta wyników jako przełożenie celów strategicznych na codzienność przedsiębiorstw, Transport i spedycja na rynku krajowym i międzynarodowym.

Wyższa Szkoła Gospodarki od 2010 r. wraz z Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego, Uniwersytetem Technologiczno-Przyrodniczym (obecnie Politechniką Bydgoską im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich) a od 2016 wraz Collegium Medicum UMK i Bydgoską Szkołą Wyższą organizuje Bydgoski Festiwal Nauki. Celem Festiwalu jest popularyzacja nauki, kultury i sztuki, promocja wśród mieszkańców Bydgoszczy i regionu najważniejszych osiągnięć naukowych, technicznych, a także rozbudzenie zainteresowań szeroko rozumianą kulturą i sztuką. Bydgoski Festiwal Nauki jest największym tego typu wydarzeniem w Bydgoszczy, w którym czynnie uczestniczą także nauczyciele akademicki z kierunku logistyka, m. in. Warsztaty dotyczące bezpieczeństwa ruchu drogowego zrealizowane przy współpracy z Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego.

Interesariusze zewnątrzni skupieni wokół kierunku „logistyka” WSG odgrywają więc kluczową rolę w procesie dydaktycznym. Pełnią rolę społecznego doradcy Uczelni w przygotowaniu programu kształcenia i dostosowywaniu kadr dla branży logistycznej w realiach dynamicznie zmieniającego się rynku pracy, umożliwiają studentom odbywanie praktyk oraz bezpośredni kontakt w Uczelni (prowadzenie zajęć dydaktycznych) lub w podmiotach, czy też zbieranie materiałów do prac dyplomowych. Niektórzy absolwenci zostali zatrudnieni przez współpracujących z Uczelnią pracodawców.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez Uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Kryterium nr 6 w pełni.	

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

.....

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie Uczelni wyższych jest jednym z najważniejszych kierunków rozwoju, mającym swoje podstawy w procesach globalizacyjnych. Uczelnia dla utrzymania stabilności w zakresie kształcenia tworzy ofertę kierowaną do obcokrajowców, a szerokie, międzynarodowe kontakty z instytucjami z całego świata są obecnie wyznacznikiem rozwoju Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy wpływającym na podnoszenie jakości jej działań we wszystkich obszarach aktywności.

Dzięki takiemu podejściu Uczelnia wzmacnia swoją markę jako instytucja międzynarodowa, rozpoznawalna dobrze w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, a także w krajach Kaukazu, Azji Centralnej oraz Południowej i Afryki Subsaharyjskiej, gdzie prowadzona jest rekrutacja i nawiązywane są relacje instytucjonalne. Obecnie sieć współpracy Uczelni obejmuje ponad 100 Uczelni partnerskich z całego świata. Umiędzynarodowienie daje Uczelni szansę na transfer i generowanie wiedzy we współpracy z zagranicznymi partnerami oraz podnoszenie jakości kształcenia. Umiędzynarodowienie daje także możliwość zwiększenia liczby studentów z zagranicy oraz szansę na podwyższenie kompetencji międzynarodowych, poznanie innych kultur oraz przejmowanie dobrych praktyk, a także promocję kultury i języka polskiego oraz wartości Unii Europejskiej w różnych rejonach świata. Wśród kolejnych atutów Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy w obszarze umiędzynarodowienia wymienić należy także możliwość realizacji różnego rodzaju projektów międzynarodowych wiążących się m.in. z edukacją, kulturą, sportem czy nauką. Umiędzynarodowienie w WSG w Bydgoszczy nie jest celem samym w sobie, lecz narzędziem do podnoszenia jakości we wszystkich obszarach funkcjonowania Uczelni. Dostrzega się także coraz większą rolę kompetencji międzynarodowych na rynku pracy, z czym z kolei wiąże się potrzeba nabywania tzw. miękkich kompetencji. W związku z powyższym wśród celów strategicznych na najbliższy okres wymienić należy:

- wzmocnienie wizerunku Uczelni jako międzynarodowej i rozpoznawalnej instytucji poza granicami Polski,
- transfer i generowanie wiedzy we współpracy z zagranicznymi partnerami,
- zwiększenie liczby studentów z zagranicy,
- podniesienie kompetencji międzynarodowych pracowników i studentów.

W celu zapewnienia dbałości o umiędzynarodowienie procesu kształcenia, od roku 2012 funkcjonował Zespół ds. umiędzynarodowienia Uczelni. Zespół odpowiadał m.in. za: stały nadzór nad realizacją przyjętej przez Władze WSG w Bydgoszczy strategii umiędzynarodowienia w ramach Strategii WSG w Bydgoszczy i poszczególnych jednostek badawczo-kształceniowych, proponowanie form motywowania studentów i kadry naukowo-dydaktycznej do udziału w procesie umiędzynarodowienia oraz koordynację wszelkich form umiędzynarodowienia Uczelni określonych w strategii umiędzynarodowienia WSG w Bydgoszczy. W 2021 r. zadania zespołu zostały powierzone bezpośrednio pod Senat Uczelni.

Administracyjną i merytoryczną obsługę zadań związanych z umiędzynarodowieniem realizuje Pion Międzynarodowy WSG, który tworzą: Dział Spraw Międzynarodowych, Biuro Rekrutacji Międzynarodowej, Instytut Europejski im. M. Kopernika i Centrum Partnerstwa Wschód-Południe. Ponadto duży wkład w realizację zadań międzynarodowych na WSG w Bydgoszczy wnosi także Punkt Informacji Europejskiej – Europe Direct. Jednostki badawczo-kształceniowe WSG w Bydgoszczy (instytuty i katedry) wyznaczyły pełnomocników ds. umiędzynarodowienia. W roku akademickim

2017/2018 opracowano Strategię Uczelni na lata 2018/2022 z komponentem międzynarodowym, a następnie w 2022/2023 opracowano nową Strategię Umiejdzynarodowienia na lata 2023 – 2027.

Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy znajduje się obecnie w procesie międzynarodowej akredytacji akademickiej przez Accreditation Council For Entrepreneurial & Engaged Universities (ACEEU), która przeprowadza proces ewaluacji wszystkich aspektów funkcjonowania Uczelni pod kątem realizacji tzw. trzeciej misji i zaangażowania w otoczenie społeczno-gospodarcze. Celem akredytacji jest obiektywne, zewnętrzne walidowanie dorobku i praktyki Uczelni w zakresie współpracy z otoczeniem i zaangażowania w jego rozwój, co od lat stanowi strategiczny wyróżnik WSG w Bydgoszczy, a także zwiększenie rozpoznawalności Uczelni w środowisku międzynarodowym. WSG w Bydgoszczy jest jedną z nielicznych Uczelni niepublicznych, która na przeprowadzenie akredytacji zdobyła dofinansowanie ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Przewidywany termin zakończenia procesu akredytacji to ostatni kwartał 2023 r. Uczelnia ukończyła pracę nad raportem samooceny do tejże akredytacji i oczekuje ostatecznej opinii ekspertów.

Nauka języków obcych i weryfikacja kompetencji językowych studentów

Zastosowanie metod i technik komunikacyjnych oraz ćwiczeniowo-praktycznych w procesie nauczania języka obcego kładzie nacisk na rozwijanie praktycznych umiejętności językowych poprzez interakcje językowe w realnych sytuacjach komunikacyjnych. Umiejętność formułowania ustnych wypowiedzi w różnych kontekstach komunikacyjnych jest rozwijana poprzez indywidualną wypowiedź ustną, udział w dyskusji, pracę w parach, pracę w grupach, odgrywanie ról. Umiejętność obejmująca przygotowywanie i konstruowanie wypowiedzi pisemnych wspierana jest przez aktywności pisemne, tworzenie korespondencji służbowej, profilu i życiorysu zawodowego. Aktywności te umożliwiają efektywne wyrażanie myśli, praktyczne stosowanie środków językowych i strategii kompensacyjnych, skupienie na poprawności i precyzji językowej oraz integrowanie ich w kontekście zawodowym, a także poszerzają słownictwo specjalistyczne używane w środowisku pracy. Natomiast zadania koncentrujące się na rozumieniu tekstów pisanych i słuchanych wspomagają rozwój umiejętności rozumienia ze słuchu i czytania, pozyskiwania informacji i zdobywania wiedzy, analizowania informacji i danych, rozróżniania informacji istotnych od nieistotnych. Korzystanie z technologii podczas wykonywania zadań domowych i ćwiczeń na platformie edukacyjnej, pozwala na indywidualne dostosowanie tempa nauki, przyswajanie materiału oraz utrwalanie nabytych umiejętności. Ponadto umożliwia skupienie się na konkretnych obszarach słownictwa specjalistycznego. Prowadzący zajęcia weryfikują stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się podczas trwania semestru w oparciu o analizę pracy i ćwiczeń wykonywanych przez studentów podczas zajęć, na platformie edukacyjnej, wykonanie zadań domowych oraz prace etapowe. Tak dobrane metody kształcenia oraz weryfikacji doskonalą kompetencje językowe studentów, uwzględniając interakcję, płynność i precyzję wypowiedzi. Dążą do efektywnego uczestnictwa w procesie komunikacji, poprawnego wykonywania przypisanych zadań, a także właściwej interpretacji i reakcji na wypowiedzi innych osób. W rezultacie umożliwiają one nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego na poziomie szkoły wyższej.

Nauczanie języków obcych, w tym doskonalenie modelu hybrydowego, wpisują się w przygotowanie studentów do udziału w programach wymiany studenckiej oraz do pracy w międzynarodowym środowisku. We współpracy z British Council stworzono studentom możliwość przystąpienia do międzynarodowego certyfikatu znajomości języka angielskiego EnglishScore. Certyfikat EnglishScore na poziomie B2 nie tylko potwierdza zaawansowane umiejętności językowe, ale także obejmuje treści z zakresu języka biznesu. To sprawia, że jest szczególnie wartościowy dla studentów i profesjonalistów. Lektorat językowy kształtuje oraz rozwija sprawności językowe wykorzystywane podczas odbioru, przetwarzania i tworzenia wypowiedzi, a także przygotowuje studentów do

posługiwania się językiem w sytuacjach zawodowych, w tym poprzez znajomość terminologii specjalistycznej. Lektorzy intensyfikują starania i działania w celu aktywizacji i zaangażowania studentów podczas zajęć z języka obcego, mając na celu przygotowanie ich do praktycznego i aktywnego wykorzystania nabytych umiejętności językowych.

Mobilność międzynarodowa studentów i kadry

Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy uczestniczy w programie Erasmus+ od marca 2005 r. Mobilność pracowników i nauczycieli akademickich jest istotnym czynnikiem dla umiędzynarodowienia WSG w Bydgoszczy oraz programów nauczania – pozwala na podnoszenie kompetencji w zakresie metod kształcenia, zarządzania różnymi aspektami funkcjonowania szkolnictwa wyższego, doskonalenia poziomu znajomości specjalistycznego języka obcego, nawiązania kontaktów międzynarodowych, wymiany doświadczeń oraz poznanie specyfiki funkcjonowania jednostek badawczo-kształceniowych oraz administracyjnych na Uczelniach partnerskich na całym świecie. Dzięki doświadczeniom uzyskanym poprzez wykłady, wyjazdy studyjne, staże naukowe, istnieje również możliwość włączenia międzynarodowych aspektów do projektów kulturalnych, edukacyjnych czy badawczo-rozwojowych. Sprawozdania z wyjazdów są często przyczynkiem do poszerzania oferty o specjalności kształcenia, które mieszczą się w europejskich trendach edukacyjnych.

Warto również zauważyć, iż mobilność ma znaczenie dla rozwoju osobistego kadry – praca w międzynarodowym środowisku pozwala na rozwinięcie kompetencji językowych oraz komunikacyjnych, a także umożliwia zapoznanie się z nowymi trendami badań czy też innymi metodami kształcenia i weryfikacji efektów uczenia się. W skali całej Uczelni monitorowany jest proces umiędzynarodowienia kształcenia, w tym również na ocenianym kierunku. Oceną wyników zajmuje się Prorektor ds. Międzynarodowych oraz Senat Uczelni. Stopień umiędzynarodowienia analizowany jest na poziomie rekrutacji jak i w całym procesie kształcenia, w zakresie mobilności kadry, w zakresie programów dwustronnych (np. współpraca z Kazachstanem), w zakresie liczby kadry zagranicznej, liczby studentów objętych programami mobilności akademickiej oraz w kontekście udziału w konferencjach międzynarodowych oraz międzynarodowych publikacjach. Procesom umiędzynarodowienia sprzyjają także stałe projekty wynikające ze współpracy z Narodową Agencją Współpracy Akademickiej np. Welcome to Poland, który przyczynia się do podniesienia jakości obsługi obcokrajowców.

WSG w Bydgoszczy uczestniczyła i uczestniczy obecnie w mobilnościach KA131 oraz KA171 programu Erasmus+ a także w wolontariacie w ramach programu Europejski Korpus Solidarności. Szczególne znaczenie ma mobilność KA171, która wpływa niezwykle mocno na poziom umiędzynarodowienia. Pozwala bowiem na wymianę z krajami spoza Unii Europejskiej, a co za tym idzie, wzmacnia gradient oddziaływania marki. W ostatnich latach Uczelnia wypracowała stały i ciągle wzmacniany model współpracy z krajami wschodnimi, w tym bardzo silne relacje z Ukrainą, ale także m. in. z Kazachstanem, Gruzją, Uzbekistanem oraz Azerbejdżanem. Uczelnia w ramach tego programu zaznacza także wyraźnie swoją obecność w Indiach, Malezji, Filipinach oraz w krajach afrykańskich, co znajduje swoje odzwierciedlenie w obszarach studiów anglojęzycznych i późniejszego zainteresowania rekrutacją kandydatów z tych regionów. Statystyki ogólne Uczelni w tym zakresie kształtują się następująco:

	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Studenci wyjeżdżający na studia w ramach programu Erasmus+	9	8	2	1 + 9BIP
Studenci wyjeżdżający na praktyki w ramach programu Erasmus+	8	11	2	3
Studenci przyjeżdżający na studia w ramach programu Erasmus+	8	27	40	39
Studenci przyjeżdżający na praktyki w ramach programu Erasmus+	0	0	0	0
Kadra wyjeżdżająca w celu prowadzenia zajęć w ramach programu Erasmus+	0	9	40	25
Kadra wyjeżdżająca w celach szkoleniowych w ramach programu Erasmus+	22	36	15	37
Kadra przyjeżdżająca w celu prowadzenia zajęć w ramach programu Erasmus+	1	0	2	3
Kadra przyjeżdżająca w celach szkoleniowych w ramach programu Erasmus+	1	0	8	10

W ostatnich latach w ramach mobilności KA103 (obecnie KA131) programu Erasmus+ pracownicy WSG zrealizowali mobilności wyjeżdżając do takich destynacji jak: Bułgaria, Czarnogóra, Czechy, Litwa, Łotwa, Malezja, Niemcy, Mołdawia, Słowacja, Rumunia, Ukraina, Uzbekistan.

W roku akademickim 2019/2020 wyjazdy realizowali wykładowcy:

- ██████████ - Berjaya Higher Education Sdn. Bhd. (Malezja) – STT

W roku akademickim 2020/2021 wyjazdy realizowali wykładowcy:

- ██████████ - Slovak University of Agriculture in Nitra (Słowacja) – STT
- ██████████ – The Czech University of Life Sciences Prague (Czechy) – STT
- ██████████ - University of Alba Iulia (Rumunia) – STT
- ██████████ – University of Pitesti (Rumunia) – STT

W roku akademickim 2021/2022 wyjazdy realizowali wykładowcy:

- ██████████ - Univerzitet Donja Gorica Podgorica (Czarnogóra) – STT
- ██████████ - Daugavpils Universitate (Łotwa) – STA
- ██████████ - Universitatea de Studii Europene din Moldova (Mołdawia) – STA
- ██████████ - Vilniaus Kolegija/University of Applied Sciences (Litwa) – STA
- ██████████ - Interregional Academy of Personnel Management (Ukraina) – STA
- ██████████ - International University of Finance (Ukraina) – STA
- ██████████ - Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti (Uzbekistan) – STA

W roku akademickim 2022/2023 wyjazdy realizowali wykładowcy:

- ██████████ - Universitatea din Pitești (Rumunia) – STA
- ██████████ - Universitatea din Pitești (Rumunia) – STA
- ██████████ - Interregional Academy of Personnel Management (Ukraina) – STT
- ██████████ - Kyiv Cooperative Institute of Business and Law (Ukraina) – STA
- ██████████ - New Bulgarian University (Bułgaria) – STA

- [REDACTED] - Lviv Polytechnic National University (Ukraina) – STT
- [REDACTED] - Marwadi University (India) – STT
- [REDACTED] – University of Perpetual Help Rizal Inc. (Filipiny) – STT
- [REDACTED] - Yeditepe University (Turcja) – STT
- [REDACTED] - Eden University Limited (Zambia) – STA

W ramach mobilności KA171 programu Erasmus+ Uczelnia realizowała wymiany kadry akademickiej w takich krajach jak: Ukraina, Rosja, Kazachstan, Gruzja, Białoruś, Czarnogóra, Zambia, Indie, Malezja, Mongolia, Uzbekistan i Azerbejdżan. Zrealizowano także przyjazdy studentów na 1 semestr z Rosji, Ukrainy i Zambii.

Na kierunku „logistyka” Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy posiada aktywne umowy partnerskie z następującymi Uczelniami zagranicznymi: VIVES University College (Belgia); University College of Management and Design (Chorwacja); College of Polytechnics Jihlava (Czechy); Laurea University of Applied Sciences (Finlandia); Universidad a Distancia de Madrid (Hiszpania); Universitat Rovira i Virgili (Hiszpania); Vilniaus Kolegija (Litwa); Vilniu Business College (Litwa); International School of Law and Business (Litwa); University of Oradea (Rumunia); Slovak University of Agriculture in Nitra (Słowacja); Academia Higher Education Colleges (Słowenia); Adana Science and Technology University (Turcja); Akdeniz University (Turcja), Alanya Alaaddin Keykubat University (Turcja), Atilim University (Turcja), Bilecik Seyh Edebali University (Turcja), Dicle University (Turcja), Duzce University (Turcja), EGE University (Turcja), Cukurova University (Turcja), Mersin Universitesi (Turcja), Nevsehir University (Turcja), Pamukkale University (Turcja), Sakarya University (Turcja), Sivas Cumhuriyet University (Turcja), Eszterhazy Karoly Foiskola (Węgry), Kodolanyi Janos University of Applied Sciences (Węgry), Karoly Robert College (Węgry), University of Cagliari (Włochy), Business and Administration (Łotwa), Baltijas Starptautiska Akadēmija (Łotwa).

Uczelnia systematycznie organizuje specjalnie dedykowany dla studentów międzynarodowych tydzień nazywany „Orientation Week”, w którym odbywa się cykl działań takich jak: warsztaty na temat programu Erasmus+, spotkania z kadrami, spotkania integracyjno-kulturalne oraz zwiedzanie goszczącego miasta z przewodnikiem. „Orientation Week” odbywa się dwa razy w roku akademickim na początku każdego semestru.

Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy od pięciu lat, corocznie, w ramach programu Erasmus+ organizuje dedykowany tydzień, tzw. International Week (IW). Wydarzenie dedykowane jest kadry akademickiej z krajów europejskich i poza europejskich. W czerwcu 2020 r. z uwagi na trwające restrykcje pandemii COVID-19 Uczelnia zorganizowała pierwsze On-line International Days. W tym samym roku, w dniach 12-16 października International Week dla przyjeżdżających nauczycieli akademickich odbył się w kolejnej edycji w formie tradycyjnej. Od tamtego czasu każdego roku International Week odbywa się w formie stacjonarnej i cieszy się dużym zainteresowaniem partnerskich Uczelni.

Konferencje międzynarodowe

Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy realizując cele strategiczne w obszarze umiędzynarodowienia podejmuje ze swoimi partnerami zagranicznymi liczne działania, a ich częstym efektem jest organizacja konferencji o zasięgu międzynarodowym. Realizacja wydarzeń konferencyjnych leży we wspólnym interesie współorganizatorów, umożliwia wymianę poglądów i

doświadczeń oraz prowadzenie dyskusji. Jest też doskonałym źródłem inspiracji oraz bodźcem do podejmowania kolejnych, wspólnych wyzwań.

W ostatnich latach Wyższa Szkoła Gospodarki w realizowała samodzielnie lub współorganizowała następujące wydarzenia konferencyjne o zasięgu międzynarodowym m.in.:

- Katedra Ekonomii (d. Instytut Ekonomii) we współpracy z National Technical University of Ukraine zorganizował konferencję naukową „Modeling and Forecasting of Economic Processes”. Pracownicy kierunku „logistyka” uczestniczyli w niej z trzema prelekcjami dotyczącymi rozwiązań biznesowych.
- Pracownicy kierunku „logistyka” współorganizowali również Międzynarodowe Forum Cyfrowe, konferencję, która zgromadziła naukowców z czterech kontynentów. Tematem przewodnim była szeroko pojęta cyfryzacja nauki. Pośród paneli technologicznych, stworzono specjalną ścieżkę ekspercką dla tematyki nowoczesnych technologii w sektorze TSL. Pokłosiem dyskusji konferencyjnych jest monografia naukowa, która uzyskała dofinansowanie Urzędu Marszałkowskiego. Wśród autorów jest dwóch pracowników Instytutu.
- W związku z sukcesem Międzynarodowego Forum Cyfrowego, złożono wniosek do MEiN o dofinansowanie edycji rok 2024. Konferencja uzyskała wysokie dofinansowanie w ramach programu Doskonała Nauka II.
- International Conference on Data Analytics and Management, 2023.
- International Conference in Advanced Computing and Communication Technologies (ICACCTech 2023)
- 4th National Conference in Indian Knowledge Systems. Strategies and Way Forward.
- Swami Sahajanand College of Commerce and Management, Translations Management Systems in Logistics.
- Smart City Conference, 2-3.11.2023, Frankfurt nad Menem.

W powyżej wymienionych wydarzeniach konferencyjnych wykładowcy z kierunku „logistyka” brali aktywny udział, czego efektem jest dorobek publikacyjny, ale także nawiązane kontakty i zarysowane nowe obszary i perspektywy współpracy.

Profesorowie wizytujący prowadzący zajęcia kierunku „logistyka”

W ramach rozwoju współpracy międzynarodowej do prowadzenia zajęć w języku angielskim na kierunku „logistyka” zatrudniony został profesor wizytujący z Niemiec – ██████████, m.in. członek Europejskiego Stowarzyszenia Logistyków, uczestnik międzynarodowych konferencji naukowych i sympozjów, promotor kilkudziesięciu prac magisterskich i doktorskich, autor licznych ekspertyz, artykułów oraz serii podręczników pt. Supply Chain Management. Szczegółowa charakterystyka profesora zamieszczona została w załączniku opisującym kadre.

Mobilność studentów kierunku „logistyka” w ramach programu Erasmus+

Statystyki liczebności studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ zaprezentowano w zestawieniu nr 8, gdzie liczby podane w nawiasach dotyczą studentów kierunku „logistyka”. Studenci przyjeżdżający, zgodnie z zasadami programu Erasmus+ uczestniczą także w zajęciach z kierunku „logistyka” według dokonanego wcześniej wyboru na macierzystych Uczelniach.

Projekty międzynarodowe

Mobilność pracowników i kadry akademickiej, w tym kadry na kierunku logistyka jest pierwszym krokiem do ustanowienia bliższej współpracy, projektach i konferencjach międzynarodowych.

Pozwala to na wymianę dobrych praktyk pomiędzy Uczelniami, wprowadzenie treści o charakterze międzynarodowym do programów nauczania oraz zwiększa atrakcyjność Uczelni dla studentów międzynarodowych.

Wyższa Szkoła Gospodarki dzięki mobilności nauczycieli akademickich może pochwalić się realizacją projektów międzynarodowych. W trzech ostatnich latach Uczelnia zrealizowała lub realizuje projekty o charakterze międzynarodowym w następujących programach:

- Erasmus+ KA2 Capacity Building in High Education;
- Erasmus+ KA2 Strategic Partnership;
- Europejski Korpus Solidarności (European Solidarity Corps);
- Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej - Welcome to Poland;
- Program Visiting Professor
- Program Study Buddy

W roku 2023 od lipca do września na praktykach wakacyjnych Erasmus+ przebywało dwóch studentów (████████████████████) z Uniwersytetu w Piteszti, z którym Wyższa Szkoła Gospodarki posiada podpisane umowy o współpracy. Stworzyło to możliwości do zorganizowania praktyk w firmie informatycznej, która jest partnerem Uczelni.

Bardzo istotną z punktu widzenia operacyjnego umiędzynarodawiania Uczelni rolę pełni projekt finansowany przez NAWA – Welcome Center. Jest to specjalny program dla kadry akademickiej pozwalający na: zwiększenie znajomości języków obcych, szkolenia dot. pracy w środowisku międzynarodowym. Drugim filarem programu jest pomoc funkcjonującym na Uczelni studentom zagranicznym poprzez: powołanie jednostki wspierającej studentów w codziennym życiu w środowisku akademickim i regionalnym, zorganizowanie cyklu warsztatów i szkoleń ze znajomości historii Polski i regionu, etykiety akademickiej, zasad współżycia społecznego, czy poruszania się po rynku pracy. Program rozpoczął się w listopadzie 2018 roku i pozostawił trwały skutek w postaci punktu wsparcia studentów i kadry z zagranicy. Uczelnia jednocześnie planuje złożenie wniosku w nowych edycjach wymienionych programów.

Wybrane publikacje międzynarodowe:

- The Perceptions and Approaches of The Russian Universities' Students to The Channels of Communication with Teachers; Kozlov, A (Kozlov, Aleksandr) Kankovskaya, A (Kankovskaya, Alina) Teslya, A (Teslya, Anna) Barczak, M (Barczak, Mariusz); 35th International-Business-Information-Management-Association Conference (IBIMA); 2020.
- ORGANIZATIONAL ASPECTS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN URBAN PUBLIC TRANSPORT ENTERPRISES, Grygorii Monastyrskiyi¹, Tetiana Borysova², Mariusz Barczak³, [w] Public administration in the digital economy: monograph. Tallinn. Scientific Center of Innovative Researches OÜ. 2020. 160 c.
- Eye-Tracking Analysis of Chosen Tourist Offers, Barczak M., Szymański P., Zsarnoczky M., Integrating New Technologies in International Business Opportunities and Challenges, Editors: Gurinder Singh, Alka Maurya, Richa Goel.
- Borysova T., Monastyrskiyi G., Zielinska A., Barczak M., INNOVATION ACTIVITY DEVELOPMENT OF URBAN PUBLIC TRANSPORT SERVICE PROVIDERS: MULTIFACTOR ECONOMIC AND MATHEMATICAL MODEL, Marketing and Management of Innovations, 2019, issue 4. [6 pkt.]
- Pólkowski Z., Information and Communication Technologies in Transport and Logistics, Advanced Computing and Communication Technologies, 2023.

- Swaroop A., Pólkowski Z., Duarte-Correia S., Virdee B., Proceedings of Data Analytics and Management, KDAM, 2023, Springer.
- Pastor Arguelles JR., Zdzislaw Polkowski, Impact of Big Data on Supply Chain Performance through Demand Forecasting, The "International Journal of Computations, Information and Manufacturing" (IJCIM), 2023, Dubai, UAE <https://journals.gaftim.com/index.php/ijcim/article/view/232>
- Szkilniak M., Pawliszczy D., Turyło A., Monastyrskyi G. Kapitał ludzki w innowacjach, adaptacji, potencjale poziomu makro i mikro. Monografia/ pod red. M.M. Szkilniaka, D. Pawliszczygo, A.M. Turyły. Ternopol: Krok, 2022. 609 s.
- Borysova, T., Monastyrskyi, G., Khrupovych, S., & Chaikivska, V. (2022). Marketing communication policy of local authorities as a tool for forming the image of municipal service providers. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2(43), 306–315. <https://doi.org/10.55643/fcaptop.2.43.2022.3614> (Web of Science)
- Ksonzhyk, I., Taran, Y., Monastyrskyi, G., Vasina, A., Sytnytska, O., & Belei, S. (2021). Implementation of the principles of sustainable development of territorial communities: Decision making. *Journal of management Information and Decision Sciences*. 24(3), 1-12. <https://www.abacademies.org/abstract/implementation-of-the-principles-of-sustainable-development-of-territorial-communities-decision-making-10271.html> (Scopus).
- Trubavina, I., Petryshyn, L., Cwer, A.M., Polacko, J., Monastyrskyi, G., Kultchyykyi, V., Mirshuk, O., & Medvid, Y. Content Substantiation Of The Regional Advanced Training Educational Program “Kaizen Technology”. *Second International Conference on History, Theory and Methodology of Learning (ICHTML 2021)*. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110401006> (Web of Science)
- Borysova, T., Monastyrskyi, G., Borysiak, O., & Protsyshyn, Yu. (2021). Priorities of Marketing, Competitiveness, and Innovative Development of Transport Service Providers under Sustainable Urban Development. *Marketing and Management of Innovations*, 3, 78-89. <http://doi.org/10.21272/mmi.2021.3-07> (Web of Science)
- Ivanechko N., Borysova T., Monastyrskyi G. Research of customer buying behavior on the Ukrainian electromobile market. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. Vol. 4 No. 35 (2020). 507-513.
- [Borysova, T., Monastyrskyi, G., Zielinska, A. & Barczak, M. \(2019\). Innovation Activity Development of Urban Public Transport Service Providers: Multifactor Economic and Mathematical Model. *Marketing and Management of Innovations*, 4, 98-109. http://doi.org/10.21272/mmi.2019.4-08](http://doi.org/10.21272/mmi.2019.4-08) (Web of Science)

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez Uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Kryterium nr 7 spełnione.	

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

.....

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

Bezpośrednią obsługę studentów prowadzą pracownicy administracyjni Działu Spraw Studenckich. W ramach organizacji ich pracy wydzielono: Biuro Obsługi Studenta (Dziekanat), Biuro Obsługi Finansowej oraz Biuro Aktywizacji Studentów i ds. Osób Niepełnosprawnych. Do ich zadań należy:

- dokonywanie czynności związanych z ewidencjonowaniem stanu i wyników nauczania, a następnie przekazywaniem dokumentacji przebiegu studiów do archiwum,
- prowadzenie dokumentacji osobowej studentów,
- realizacja spraw związanych z procesem dyplomowania,
- realizacja spraw administracyjno-finansowych,
- prowadzenie dokumentacji przyznania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej,
- pomoc studentom z niepełnosprawnościami w realizacji pełnego udziału w procesie kształcenia,
- ewidencjonowanie działań Grup Aktywności Studenckiej,
- wydawanie studentom stosownych zaświadczeń,
- pomoc w innych, bieżących problemach studentów, kierowanie do odpowiednich jednostek Uczelni oraz osób funkcyjnych.

Obsługa studentów prowadzona jest za pomocą ogólnouczelnianego systemu informatycznego – ISAPS (Informatyczny System Administrowania Procesem Studiowania). W systemie tym gromadzone są dane osobowe studenta, jego okresowe osiągnięcia oraz informacje dotyczące pomocy materialnej. Za pomocą systemu generowane są karty okresowych osiągnięć studenta, protokoły ocen końcowych, raporty i listy studentów. Studenci po zarejestrowaniu w systemie *ISAPS* otrzymują konto internetowe do komunikacji z pracownikami, uzyskują dostęp do własnych danych osobowych wraz z możliwością ich aktualizacji oraz informację o przydzielonym numerze subkonta bankowego i kwotach należnych opłat. Studentom przysługuje prawo do składania wniosków, deklaracji i odwołań w zakresie i na zasadach ustalonych w [Regulaminie Studiów WSG](#). Studenci mają możliwość zgłaszania się z problemami i zapytaniami do Działu Spraw Studenckich (DSS) oraz Samorządu Studenckiego za pomocą korespondencji e-mail i w sposób bezpośredni na Uczelni poprzez kontakt z pracownikami Działu Spraw Studenckich oraz członkami Samorządu Studenckiego w trakcie obecności na Uczelni. W czasie trwania pandemii zwiększono działalność internetową, aby utrzymać stały kontakt ze Studentami, gwarantując odpowiedzi na zadane pytania w ciągu maksymalnie 24 godzin od poniedziałku do soboty. W przypadku konieczności rozpatrzenia wniosku czy skargi w szerszym gronie student otrzymuje informację zwrotną o rozpatrzeniu wniosku/skargi w ciągu czternastu dni, otrzymując informację e-mail lub w systemie iSAPS. Ponieważ system ten spotkał się z dużą akceptacją studentów, stał się trwałym elementem wzajemnej komunikacji.

W trosce o bezpieczeństwo, godność, równość, prawa człowieka, wolne od mobbingu, dyskryminacji i molestowania środowisko do pracy i nauki w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy, wdrażane są standardy mające na celu zapewnienie równego traktowania wszystkich studentów Uczelni. W razie nieetycznego lub niezgodnego z prawem zachowania studentów obowiązuje [Regulamin prac komisji dyscyplinarnej do spraw studentów i słuchaczy studiów podyplomowych oraz odwoławczej komisji](#)

[dyscyplinarnej do spraw studentów i słuchaczy studiów podyplomowych](#). Wniosek o wszczęcie postępowania wyjaśniającego w przypadku nieetycznego lub niezgodnego z prawem zachowania/postępowania studentów może złożyć każdy, a w szczególności członek społeczności akademickiej, pracownik będący i niebędący nauczycielem akademickim, student i słuchacz oraz organ Uczelni do Rektora WSG. Rzecznik dyscyplinarny na wniosek Rektora wszczyna postępowanie wyjaśniające. W uzasadnionych przypadkach sprawy kierowane są przez Rzecznika do Komisji dyscyplinarnej WSG.

Przyjęte 1 października 2018 r. [procedury przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji](#) oraz [Regulamin przeciwdziałania przemocy, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu](#) dotyczą całej społeczności akademickiej.

Informacje dotyczące bezpieczeństwa umieszczone są na stronie www.bip.wsg.byd.pl (zakładka Bezpieczeństwo). Działania informacyjne prowadzą również jednostki badawczo-kształceniowe, Samorząd Studencki oraz Dział Spraw Studenckich z Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Samorząd Studencki prowadzi działania informacyjne oraz edukacyjne poprzez stworzenie i promowanie „Kodeksu Etyki Studenta”, w którym zawarte są wszystkie zasady dotyczące dobrego obycia Studenta na Uczelni i godne reprezentowanie jej poza nią. O tych zasadach informuje na spotkaniach informacyjnych ze studentami na początku każdego roku akademickiego.

Przedstawiciele WSG wchodzi w skład Rady ds. Równego Traktowania, powołanej przez Prezydenta Bydgoszczy [REDAKTOWANE]. Rada jako niezależny podmiot ma wspierać prezydenta Bydgoszczy we wszelkich przejawach dyskryminacji i niesprawiedliwego traktowania. Chodzi o zwalczanie wszelkich przejawów dyskryminacji, w szczególności ze względu na: płeć, wiek, niepełnosprawność, światopogląd, religię, wyznanie, orientację seksualną, narodowość, rasę, pochodzenie etniczne.

Uczelnia, ma na uwadze Konwencję ONZ oraz inne akty prawne dotyczące działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami, stwarza warunki do pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnością we wszystkich aspektach życia akademickiego. Wyższa Szkoła Gospodarki nie zmniejszając wymagań merytorycznych, wyrównuje szanse studiowania osobom z niepełnosprawnością, likwiduje bariery architektoniczne i komunikacyjne. Od wielu lat realizowany jest i udoskonalany „Program Niepełnosprawni - Pełnosprawni na studiach”. Bezpośrednią pomocą studentom niepełnosprawnym zajmuje się Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. W Uczelni funkcjonuje również Pełnomocnik Rektora i Kanclerza ds. Osób Niepełnosprawnych. Studenci słabosłyszący mają możliwość na WSG bezpłatnego wypożyczenia systemu FM oraz korzystania z pomocy tłumacza języka migowego. Dla studentów niepełnosprawnych dostępna jest specjalna strona internetowa <http://www.niepelnosprawni.wsg.byd.pl/> z dostosowaną wersją dla słabowidzących. Studenci niewidomi i niedowidzący mogą także korzystać ze zdigitalizowanych materiałów dydaktycznych oraz z wypożyczonych dyktafonów. W Uczelni dostępna jest także pracownia komputerowa z przystosowanymi stanowiskami komputerowymi do potrzeb studentów niewidomych, słabowidzących oraz poruszających się na wózku inwalidzkim. Również w Bibliotece przystosowane są stanowiska komputerowe ze sprzętem i oprogramowaniem dla studentów niepełnosprawnych. Wyższa Szkoła Gospodarki organizowała Kujawsko-Pomorskie Złoty Studentów Niepełnosprawnych, Integracyjne Mistrzostwa Polski w Goalball, obchody Dnia Osoby Niepełnosprawnej oraz współorganizowała konferencje i seminaria dotyczące problematyki osób niepełnosprawnych (m.in. Targi pracy bez barier, Osoba Niepełnosprawna w zatrudnieniu). Ponadto WSG była kilkakrotnie nagradzana w konkursie Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych. W Uczelni

realizowano liczne projekty skierowane do osób niepełnosprawnych, m.in.: „Projekt PAMON - Program Animacji Młodych Osób Niepełnosprawnych” oraz „Praca na Start”. Wyższa Szkoła Gospodarki współpracuje ze specjalistycznymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi oraz placówkami integracyjnymi.

Działalność WSG na rzecz idei wsparcia osób z niepełnosprawnościami została dostrzeżona nie tylko na szczeblu regionalnym i makroregionalnym, ale też ogólnopolskim. W 2008 r. przyznano Uczelni statuetkę Lodołamacze, w późniejszych latach kilkakrotnie srebrne i brązowe medale, a w 2019 r. uhonorowano WSG ogólnopolską statuetką LODOŁAMACZ 2019 w kategorii Instytucja za ponad 10 letnie zaangażowanie na rzecz wspierania osób z niepełnosprawnościami. Za działalność na rzecz osób z dysfunkcją wzroku Uczelni zostało też przyznane ogólnopolskie wyróżnienie Fundacji Szansa dla Niewidomych Idol 2019 w kategorii Uczelnia.

Studenci mogą korzystać z darmowego wsparcia psychologicznego i terapeutycznego, świadczonego przez specjalistów w Psychologiczno-Pedagogicznej Poradni Akademickiej przy Wyższej Szkole Gospodarki. Poradnia Akademicka oferuje: rozmowy z psychologiem, z Doradcą ds. Studentów oraz z Doradcą metodycznym ds. Studiów.

Zachęca się studentów do kontaktu. Niniejsza instytucja dedykuje swoją pomoc studentom w przypadku: nieśmiałości, lęku, osamotnienia, obniżonego nastroju lub depresji, kłopotów w kontaktach z rówieśnikami, problemów na studiach, konfliktów z rodzicami, problemów z zaburzeniami odżywiania, niezadowolenia z siebie, swojego wyglądu i osiągnięć, kontaktów z używkami i uzależnieniami, innych trudności. Student ma możliwość: nazwania i zrozumienia własnych uczuć i przeżyć, analizy własnych myśli, uczuć, przekonań, potrzeb i zachowań, nauki dokonywania wyborów i wprowadzania zmian w swoim życiu. Studenci lub wykładowcy korzystają z rozmów wspierających, bądź cyklu spotkań o charakterze terapeutycznym.

Na stronie internetowej Akademickiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej znajdują się również nagrane filmy, które mogą stanowić źródło informacji i wsparcia dla osób w różnych sytuacjach życiowych wymagających wsparcia.

Samorząd Studencki posiada własne pomieszczenie, w którym przechowuje dokumentację związaną z formalną działalnością jednostki (spis Grup Aktywności Studenckich i kół naukowych, listy wyborcze, protokoły z liczenia głosów, etc.). Wszystkie dokumenty przechowywane są w szafie zamykanej na klucz, do której dostęp ma Zarząd Samorządu. Budżet Samorządu Studenckiego jest ustalany rokrocznie z Władzami, a w przypadku pojawienia się nagłego wydarzenia, Władze Uczelni zawsze udzielają wsparcia w zakresie merytorycznym, lokalowym, logistycznym oraz finansowym.

Dokumentacja przebiegu studiów prowadzona jest zgodnie z rozporządzeniem ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Dokumentacja gromadzona jest w osobowych teczkach studentów, które są opisane, ewidencjonowane i przechowywane w sposób zabezpieczający je przed zniszczeniem i dostępem osób nieupoważnionych, a następnie – przekazywane do archiwum Uczelni.

Wsparcie dla studentów przejawia się również poprzez:

- opiekę naukową, zwłaszcza w ramach prowadzonych seminariów dyplomowych oraz prac projektowych,
- dostępność nauczycieli akademickich na konsultacjach, dyżurach dydaktycznych,
- dostępność pracowników administracyjnych,
- dostępność opiekunów specjalnych (opiekunów praktyk i projektów dydaktycznych oraz Erasmus).

Udostępnia się studentom informacje na temat konferencji naukowych, możliwości stypendialnych i wyjazdów w ramach projektów międzynarodowych. Studenci otrzymują również informacje związane z prawami studentów, a także zaliczeniami, egzaminami i konsultacjami. Godziny konsultacji są zawsze podane do publicznej wiadomości na początku semestru, istnieje też możliwość spotkań indywidualnych poza oficjalnymi godzinami. Studenci mają możliwości wyrażania opinii między innymi poprzez anonimowe ankiety dotyczących prowadzenia zajęć przez wykładowców, które są brane pod uwagę w planowaniu zajęć na kolejny rok akademicki. W Uczelni działają Grupy Aktywności Studenckiej (d. studenckie koła naukowe), które podlegają rejestracji przez Rektora, na wniosek opiekuna grupy, zaopiniowany przez kierownika jednostki badawczo-kształceniowej. Warunki, tryb i sposób rejestracji oraz zasady funkcjonowania Grup Aktywności Studenckiej określa [Regulamin Grup Aktywności Studenckiej](#). Grupy Aktywności Studenckiej (GAS)/Studenckie Koła Naukowe mogą uzyskać dofinansowanie na cele związane ze swoją działalnością składając wniosek do Samorządu Studenckiego (na adres samorzad@byd.pl). GAS wspierają Mentorzy. Funkcję Mentora pełnią nauczyciele akademicy, będący nie tylko formalnymi opiekunami, ale także doświadczonymi doradcami, przewodnikami po wybranych dziedzinach wiedzy i umiejętności. Mentorów wyznaczają kierownicy jednostek badawczo-kształceniowych spośród swoich pracowników lub sami obejmują funkcję Mentora.

W Uczelni, od 2006 roku działa Studenckie Koło Naukowe Innowacji i Przedsiębiorczości, którego głównym celem jest kreowanie postaw przedsiębiorczych wśród studentów. Członkowie Koła w minionym roku akademickim przygotowali prelekcje (spotkania otwarte) nt. zasad prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce i w krajach ich pochodzenia a także brali udział Sprint Week, który był efektem współpracy Koła z pracownikami Laurea University of Applied Sciences. Członkowie Koła posiadają także publikacje i uczestniczą w studenckich konferencjach naukowych.

Na ocenianym kierunku „logistyka” funkcjonuje Studenckie Koło Naukowe Logistyki i Transportu, które zostało powołane w trakcie zajęć studyjnych w Firmie SCHENKER, przedsiębiorstwie o zasięgu globalnym, świadczącym usługi logistyczne z wykorzystaniem wszystkich rodzajów transportu.

Celem działalności Koła jest m.in.:

- wsparcie w poszerzaniu wiedzy studentów pobierających naukę na kierunkach związanych z sektorem TSL,
- organizowanie udziału w zajęciach studyjnych w przedsiębiorstwach związanych z logistyką i transportem,
- ułatwianie odbywania stażu i praktyki w firmach partnerskich,
- podejmowanie działalności publikacyjnej z zakresu transportu i logistyki,
- współorganizowanie spotkań z przedstawicielami sektora TSL, jak pracownicy naukowcy oraz praktycy gospodarczy,
- nawiązywanie kontaktów i relacji z kołami naukowymi logistyki i transportu z kraju i z zagranicy.

Uczelnia wspiera studentów z zagranicy studiujących w WSG. Nadzór nad programem wsparcia sprawuje Dział Spraw Międzynarodowych. Ułatwia on studentom integrację w środowisku i pomoc związaną z zakwaterowaniem i funkcjonowaniem w Uczelni.

Do głównych zadań Działu Spraw Międzynarodowych należą:

- nawiązywanie i koordynacja kontaktów z Uczelniami i organizacjami zagranicznymi,
- przygotowywanie umów o wymianie studentów i obsługa tych umów,

- obsługa wyjazdów zagranicznych pracowników,
- nadzór nad realizacją programu International Academic Staff,
- pozyskiwanie środków z programów europejskich na cele związane z umiędzynarodowieniem,
- obsługa programów Erasmus+,
- promocja oferty studiów dla studentów zagranicznych,
- przygotowywanie materiałów promocyjno-informacyjnych w językach obcych,
- obsługa studentów zagranicznych (przed przyjazdem i w trakcie pobytu w Polsce),
- koordynacja programu opieki nad studentami z zagranicy "Study Buddy",
- pozyskiwanie środków finansowych na realizację międzynarodowych programów edukacyjnych.

Nad przebiegiem pobytu studentów czuwa Koordynator Programu Erasmus+. Wsparcie jest udzielane w sprawach dotyczących przebiegu studiów, administracyjnych oraz organizacyjnych. Uczelnia pomaga w zakwaterowaniu studenta na czas studiów. Do dyspozycji studentów jest Dom Studenta oraz pokoje i mieszkania wynajmowane na terenie miasta. WSG dysponuje sprawdzoną bazą ogłoszeń dotyczących wynajmu, a także bezpłatnie pomaga studentom w znalezieniu zakwaterowania w cenie i standardzie przez nich oczekiwanym. Studenci WSG decydujący się na wyjazd na studia do innej Uczelni lub wyjazd w ramach kursów intensywnych są wspierani w zakresie organizacji wyjazdu przez Dział Spraw Międzynarodowych WSG. Jednostka ta pomaga w całościowej organizacji pobytu studenta za granicą począwszy od transportu, spraw organizacyjnych, administracyjnych po wskazanie osób kontaktowych, które otoczą studenta opieką już na miejscu. Możliwe jest wsparcie finansowe w ramach funkcjonujących stypendiów na WSG. Wyjeżdżający studenci:

- mają prawo uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach z języka obcego (w lektoratach i kursach organizowanych przez Szkołę Języków Obcych);
- w wyjątkowych przypadkach mogą ubiegać się o dofinansowanie wyjazdu (poza otrzymaniem grantu Erasmus);
- są zwolnieni z 90% czesnego na okres pobytu za granicą (obcokrajowcy 70% czesnego).
- są zachęceni do mobilności poprzez odpowiednio nagłośnione akcje informacyjne dotyczące wyjazdów za granicę. Propagowane są międzynarodowe kursy intensywne, a także wyjazdy m. in. w ramach programu Erasmus. Studenci informowani są o korzyściach związanych z mobilnością i studiowaniem za granicą.

Priorytetowym projektem służącym wieloaspektowemu podniesieniu gotowości Wyższej Szkoły Gospodarki do realizacji kształcenia w wymiarze międzynarodowym oraz podniesienie jakości i warunków studiowania zagranicznej młodzieży akademickiej w WSG poprzez działania wspierające, informacyjne i integracyjne jest powołanie projektu "Welcome Center". Podmiot ten jest nakierowany na:

- utworzenie i funkcjonowanie punktu kompleksowej informacji i obsługi studentów i pracowników zagranicznych;
- usprawnienie procedur i praktyk mających związek z procesem studiowania młodzieży z zagranicy w WSG;
- podniesienie kompetencji kadry WSG w zakresie umiejętności językowych oraz międzykulturowych;

- działania aklimatyzacyjne oraz integracyjne dla studentów zagranicznych WSG (w tym integracja kadry i studentów).

Potrzeba realizacji projektu wynika z umiędzynarodowienia ilościowego i jakościowego WSG: rosnącej liczby studentów z zagranicy, różnorodności krajów, z których przyjeżdżają na studia, poszerzanej oferty studiów w języku angielskim. Działania zapisane w projekcie spójne są z celami i działaniami ujętymi w [Strategii WSG na lata 2018-22](#) przedłużonej [Uchwałą z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie przedłużenia obowiązywania Strategii Wyższej Szkoły Gospodarki na lata 2018-2022](#), a następnie do dnia 30 czerwca 2024 roku na wniosek Rektora WSG.

Dział Rekrutacji Międzynarodowej jest jednostką, która czuwa nad prawidłowym funkcjonowaniem studentów międzynarodowych od momentu zrekrutowania do momentu podpisania umowy o studia. Prowadzi on także ewidencję i zarządza przydziałem zakwaterowania w podległym Uczelni domu studenckim. W porozumieniu z Działem Administracji sprawuje także kontrolę nad utrzymaniem porządku i dyscypliny w domu studenckim.

Motywacją dla studentów do osiągania lepszych wyników w nauce jest m.in. możliwość ubiegania się o stypendium Rektora. Stypendium Rektora może otrzymać student przyjęty na pierwszy rok studiów w roku złożenia egzaminu maturalnego, który jest laureatem olimpiady międzynarodowej albo laureatem lub finalistą olimpiady stopnia centralnego, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, a także medalistą co najmniej współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski w danym sporcie, o którym mowa w przepisach o sporcie. Na wyższych rocznikach niż pierwszy na studiach pierwszego stopnia oraz na wszystkich rocznikach studiów drugiego stopnia stypendium rektora może otrzymać student, który uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym.

Inną formą motywacji jest możliwość uzyskania zniżek na studia, szkolenia i studia podyplomowe przez studentów, którzy uzyskali wysokie wyniki w nauce.

W strukturze Uczelni od 2001 r. funkcjonuje Biuro Karier, które zostało powołane, aby służyć studentom w wyborze drogi rozwoju zawodowego oraz promować postawy przedsiębiorcze. Biuro Karier pomaga zdobyć wiedzę na temat sposobów poszukiwania pracy i uczy, jak być konkurencyjnym na rynku pracy. Biuro nie pobiera za swoje usługi żadnych opłat. Z pomocy Biura mogą korzystać wszyscy studenci i absolwenci WSG oraz innych Uczelni, a także licealiści oraz pracodawcy. Biuro organizuje cykliczne wydarzenia m.in.: Targi Pracy, „Akademia Planowania Kariery”, cykl spotkań „Rozmowy z Pracodawcą” oraz imprezy z cyklu „Bliskie Spotkania z Biznesem”. W 2022 roku Akademickie Biuro Karier zorganizowało event informacyjno- targowy Praca bez granic pod patronatem Honorowego Konsulatu Ukrainy w Bydgoszczy przy Wyższej Szkole Gospodarki Wydarzenie miało na celu pomóc naszym studentom, absolwentom, ich rodzinom i innym osobom z Ukrainy w odnalezieniu się na rynku pracy, w tym trudnym dla nich czasie. Odwiedzający mogli skonsultować i wydrukować swoje CV, porozmawiać z pracodawcami i uzyskać informacje dotyczące pobytu i pracy w Polsce.

Biuro Karier WSG, wraz z Porozumieniem Bydgoskich Biur Karier organizuje również cyklicznie jedno z największych tego typu wydarzeń w Polsce, Targi Pracy Offerty. W listopadzie 2023 odbyła się już XVI edycja targów, która zgromadziła w tym roku około 5 tysięcy odwiedzających. Poszukujący pracy mogli spotkać się bezpośrednio z 60-cioma pracodawcami z obszaru Województwa Kujawsko-Pomorskiego, jak również z przedstawicielami firm międzynarodowych posiadających swoje oddziały na terenie całej Polski. Odwiedzający mogli też skorzystać z konsultacji CV, wykonać profesjonalny

makijaż i zdjęcie biznesowe do dokumentów aplikacyjnych. Zadbano również o ubogacenie formuły targowej o szereg warsztatów.

Student WSG może ubiegać się o wsparcie finansowe z różnych źródeł. Świadczenia dla studentów przyznawane są ze środków budżetowych państwa i funduszy własnych Uczelni. Student Wyższej Szkoły Gospodarki może ubiegać się o świadczenia ze środków przeznaczonych na ten cel z budżetu państwa w formie: stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora, zapomogę. Na wniosek Samorządu Studenckiego świadczenia, o których mowa, są przyznawane przez Komisję Stypendialną i Odwoławczą Komisję Stypendialną zgodnie z [Regulaminem świadczeń dla studentów Wyższej Szkoły Gospodarki](#) ustalony w porozumieniu z Samorządem Studenckim. Student zobowiązany jest do złożenia wniosku o stypendium w systemie new ISAPS w celu usprawnienie procedury składania i rozpatrywania wniosków oraz dostarczenia decyzji administracyjnej.

Student wykazujący się znaczącymi osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi związanymi ze studiami, lub znaczącymi osiągnięciami sportowymi może otrzymać stypendium Ministra Edukacji i Nauki.

Z funduszy własnych Uczelni mogą korzystać studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na poziomie I, II stopnia lub jednolitych studiach magisterskich na wszystkich kierunkach studiów. Rodzaje pomocy materialnej ze środków własnych Uczelni obejmują stypendia w ramach programu „Uczelnia Liderów”, „Kreatywna Uczelnia” oraz programy dla kandydatów. Uczelnia Liderów program adresowany jest do studentów obcokrajowców, odnoszących sukcesy w nauce, ambitnych, działających na rzecz Uczelni, aktywnych w zakresie działalności naukowej, społecznej, kulturalnej oraz kandydatów na studentów WSG. "Uczelnia Kreatywna" celem programu jest wspieranie aktywności studentów, umożliwienie im realizacji własnych pomysłów i inwestowanie we własny rozwój. Program podzielony jest na dwa sektory, "Aktywni Kreatywni" oraz "Kreatywni Liderzy". "Aktywni Kreatywni" kandydatami do programu mogą być osoby nie posiadające żadnego dorobku, ale deklarujące działania na rzecz Uczelni takie jak: wolontariat, udział w organizacjach studenckich i Grupach Aktywności Studenckiej, działania administracyjne i promocyjne na rzecz Uczelni, itp. "Kreatywni Liderzy" kandydatami do programu mogą być osoby posiadające dorobek artystyczny oraz w zakresie działalności naukowej, międzynarodowej i innych (niekoniecznie zawężający się do obszarów kreatywnych, ale do nich nawiązujący). Funkcjonują także nagrody Rektora WSG i nagroda Prezydenta WSG dla studentów i absolwentów.

Premiowane są m.in. aktywność społeczna, sukcesy sportowe i artystyczne. Jeśli student aktywnie działa społecznie, ma zdolności plastyczne, muzyczne lub talent literacki, jest przedsiębiorczy, zdobywa sukcesy sportowe może skorzystać z systemów stypendialnych i programów branżowych dla osób z doświadczeniem zawodowym, łączących obowiązki rodzinne z pracą i studiami.

Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów dotyczy różnych obszarów ich funkcjonowania i opiera się na diagnozie problemów i potrzeb studentów prowadzonej w ramach przydzielonych zadań przez poszczególne jednostki organizacyjne. Zmiany rzeczywistości społecznej, np. rozpoczęcie kształcenia dla studentów-uchodźców z Ukrainy, wymagają opracowywania nowych lub modyfikowania istniejących procedur wspierających. Reagując na wspomniane zmiany powołano Akademickie Centrum Adaptacyjne (ACA), którego zadaniem jest właśnie udzielanie wsparcia tej grupie studentów.

Kolejnym wskaźnikiem doskonalenia systemu wsparcia było poszerzenie działań Akademickiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej skierowanych do społeczności akademickiej związku ze skutkami psychicznymi pandemii i wojny na Ukrainie doświadczanymi przez członków naszej wspólnoty.

Podnoszenie jakości studiowania wymaga kompleksowej wiedzy na temat opinii oraz potrzeb studentów. Dlatego Uczelnia stara się systematycznie przeprowadzać badania. Ich celem jest pozyskanie szczegółowych informacji, umożliwiających diagnozę sytuacji obecnej i będących podstawą optymalizacji procesu kształcenia i oczekiwań studentów.

Prowadzone są badania satysfakcji studenta. Badany jest m.in. poziom zadowolenia z wybranego obszaru studiów, organizacji roku, rozkładu zajęć oraz satysfakcji z poszczególnych form dydaktycznych (ćwiczenia, laboratoria, warsztaty, wykłady itd.). Ocena funkcjonowania poszczególnych jednostek (dziekanat, biblioteka, itp.), systemu upowszechniania informacji na WSG, wyposażenia budynków i komfortu kształcenia, przynależności do organizacji i kół funkcjonujących na Uczelni oraz uczestnictwa w programach stypendialnych i projektach realizowanych przez Uczelnię. Osobną część stanowią pytania dotyczące dalszych planów edukacyjnych i uzawodowienia. Kwestionariusz składa się z części ogólnej, zestandaryzowanej i ujednoliconej dla wszystkich studentów oraz części szczegółowej, w której pytania dostosowane są do specyfiki poszczególnych form studiów.

Na podstawie uzyskanych informacji, uwzględniając specyfikę kontaktów między przedstawicielami Uczelni a studentami charakteryzującą się bezpośredniością relacji, oraz na podstawie wniosków wynikających ze skali korzystania przez studentów z informacji przekazywanych przez iSAPS stwierdzono, że najskuteczniejsze będzie przekazywanie komunikatów przez wiele różnych jednostek organizacyjnych. Najświeższe doświadczenia w wyżej wymienionym zakresie wskazują na słuszność podjętych decyzji. Studenci, informacje dotyczące możliwości realizacji swoich zainteresowań i pasji na Uczelni, otrzymują poprzez aktywny udział w Grupach Aktywności Studenckiej (kół naukowych), korzystania z szerokiej oferty różnych jednostek Uczelnianych (Studium Języków Obcych, Centrum Fitness i Dietetyki REWITAL, Akademickie Centrum Medyczne, Biuro Karier, Wirtualna Biblioteka, Poradnia Akademicka WSG, itd.). Studenci, którzy pasjonują się uprawianiem sportu mogą przystąpić do [Akademickiego Związku Sportowego](#), dzięki czemu ich pasja będzie realizowana przy wsparciu profesjonalistów.

Osoby, których zamiłowaniem jest działalność artystyczna mogą realizować się dzięki [Akademickiej Przestrzeni Kreatywnej](#).

Dzięki współpracy WSG z wieloma lokalnymi przedsiębiorstwami, Studenci mają możliwość odbycia praktyk zawodowych lub stażu w odpowiedniej dla swojego kierunku branży. Każda z tych jednostek systematycznie modyfikuje i doskonali swoje wsparcie dla studentów.

Już od początku studiów, każdy z studentów ma możliwość zapoznania się z Poradnikiem ABC Studenta, który zawiera opis programów wspierających naukę, rozwój i zaangażowanie Studenta. Wśród najpopularniejszych można wyróżnić: różnotematyczne Grupy Aktywności Studenckiej, Program Absolwent, Program „Uczelnia Liderów”, Centrum Szkoleń i Certyfikacji itp.

Uczelnia promuje działania Akademickiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wspierającej Studentów oraz webinaria na portalu Facebook pn. „Piątki dla zdrowia”, gdzie swoich porad udzielają różni eksperci.

Atutem powyżej opisanych działań wspierających jest z pewnością dostęp dla Studentów z różnych zakątków świata, poprzez tworzenie informacji w trzech językach (polski, angielski, ukraiński/rosyjski).

Rozwiązania w zakresie indywidualizacji procesu kształcenia są pochodną oczekiwań samych studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami, możliwościami organizacyjnymi Uczelni oraz kadry. Regulamin Studiów WSG przewiduje indywidualną organizację studiów (IOS), indywidualny plan i program studiów (IPPS) oraz indywidualną ścieżkę studiowania (IŚS). Student może korzystać z indywidualnej organizacji studiów w ciągu wybranego semestru. IOS jest specjalnym trybem organizacji kształcenia umożliwiającym studentowi ustalanie indywidualnych sposobów osiągnięcia efektów kształcenia i ich weryfikacji. Wymaga ona uzyskania zgody osób prowadzących zajęcia na uczestnictwo w zajęciach w innych terminach niż przewidziano w rozkładzie zajęć studenta. Student może również podjąć kształcenie według indywidualnego planu i programu studiów. Studenci wybitnie uzdolnieni mogą ubiegać się o realizację studiów albo ich określonej części, według indywidualnego programu kształcenia i planu studiów zwanego dalej IPPS. IPPS polega na rozszerzeniu zakresu efektów kształcenia w ramach studiowanego kierunku, poziomu, profilu, specjalności lub obszaru studiów. Indywidualna ścieżka studiowania, zwana dalej IŚS, dotyczy indywidualizacji w zakresie realizacji planów studiów, w tym sposobów osiągnięcia efektów kształcenia i ich weryfikacji oraz indywidualnej organizacji procesu studiowania. Student studiuje w ramach IŚS na podstawie oferty programowej/przedmiotowej Uczelni, z uwzględnieniem jego indywidualnych zainteresowań oraz liczby punktów ECTS przypisanej poszczególnym formom zajęć lub modułom przedmiotowym. IŚS w szczególności dotyczy studentów, którzy zostali przyjęci na wyższy semestr studiów niż pierwszy oraz studentów zrekrutowanych na studia w naborze zimowym.

Indywidualizacja procesu kształcenia występuje w szczególności w ramach kształcenia specjalnościowego, pozwalającego na pogłębione profilowanie sylwetki absolwenta. Ma to miejsce głównie w odniesieniu do kształcenia na realizowanych specjalnościach.

W celu zapobiegania rezygnacjom i skreśleniom z listy studentów Uczelnia wprowadziła system działań następujących jednostek Uczelni: Biura Obsługi Studenta (BOS), Biura Obsługi Finansowej (BOF) i jednostek badawczo-kształceniowych (JBK). Określone zostały zadania poszczególnych jednostek mające na celu dotarcie do studentów z informacjami dotyczącymi procesu studiowania, terminów wynikających z obowiązujących regulaminów i instrukcji także płatności za studia.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez Uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Kryterium nr 8 w pełni	

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Dostępność informacji dotyczących całego procesu kształcenia zapewniają następujące narzędzia: informatyczny system administrowania procesem studiowania (iSAPS), platforma edukacyjna ONTE (oparta na technologii Moodle) oraz Biuletyn Informacji Publicznej. Informacje podstawowe zamieszczane są w gablotach umiejscowionych na terenie Uczelni oraz przekazywane są studentom przez opiekunów roczników, pracowników Biura Obsługi Studenta - Dziekanatu oraz Biuro Aktywizacji Studentów i Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Studenci mają zapewniony szeroki dostęp do informacji o przebiegu swoich studiów. Istotną rolę odgrywają także spotkania przedstawicieli jednostek badawczo-kształceniowych ze studentami, podczas których studenci wskazują na kierunki niedoskonałości w funkcjonowaniu Uczelni, przede wszystkim procesu dydaktycznego. Ich rezultatem są zmiany mające na celu doskonalenie programów studiów oraz procedur określających proces studiowania. Większość tego typu działań była już prowadzona w poprzednich latach, obecnie jednak mają one charakter systemowy, polegający na wprowadzeniu systemu raportowania.

W Uczelni podejmowane są ustawiczne działania w celu usprawnienia przepływu informacji pomiędzy podmiotami, a zakładane efekty uczenia się są publikowane w postaci elektronicznej – na stronie internetowej Uczelni. O sposobach weryfikowania zakładanych efektów uczenia się w ramach poszczególnych form zajęć dydaktycznych studenci informowani są podczas pierwszych zajęć (jest to obowiązek prowadzącego) oraz poprzez programy przedmiotu (sylabusy) publikowane na platformie ONTE.

Studentów zapoznaje się z zasadami procesu dyplomowania, w tym zasadami przeprowadzania egzaminów dyplomowych, ustalania i wyboru tematów prac dyplomowych/projektów dyplomowych wyboru promotorów prac/opiekunów projektów dyplomowych i recenzentów/opiniujących prace dyplomowe/projekty dyplomowe oraz zagadnieniami na egzamin dyplomowy – w oparciu o [Uchwałę Senatu WSG z dnia 20 września 2022 roku w sprawie procesu dyplomowania](#).

W Uczelni funkcjonuje osobna strona Internetowa poświęcona tematyce jakości kształcenia w WSG – <http://www.kształcenie.byd.pl>, na której m.in. wyjaśnia się studentom i kandydatom zasady PRK w tym rolę punktów ECTS oraz prezentuje się tzw. „słownik kształcenia”, który zawiera definicje słownikowe terminów używanych w aktach prawa powszechnego oraz wewnętrznego w zakresie szkolnictwa wyższego.

Organizowane są spotkania studentów z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz starostami grup studenckich. Spotkania te mają na celu przedstawienie aktualnych działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia, zebranie opinii studentów na temat procesu kształcenia, zarówno w wymiarze dydaktycznym, jak i organizacyjnym, konsultowanie programów kształcenia. Cechą specyficzną kształcenia w filiach jest również stały, bezpośredni kontakt pracowników Uczelni ze studentami, którzy w bezpośrednich rozmowach dzielą się swoimi opiniami i ocenami. Pracownicy KNS odbywają regularne spotkania ze studentami. Celem spotkań poza zbieraniem opinii dotyczących procesu kształcenia jest również współpraca w zakresie organizacji wydarzeń m.in.: Drzwi Otwarte, seminaria czy akcje społeczne.

Zgodnie z prowadzoną przez Uczelnię polityką transparentności platforma edukacyjna ONTE służy udostępnianiu programów przedmiotów (sylabusów) prowadzonych w ramach kierunku studiów, a

także programów studiów. Aby zapewnić sobie dostęp do opinii studentów, Uczelnia umożliwia im wyrażanie opinii na platformie edukacyjnej ONTE.

Programy studiów oraz opisy efektów uczenia się udostępnione są również na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Wyższej Szkoły Gospodarki <http://www.bip.wsg.byd.pl>. W tym miejscu zarówno studenci, jak i kandydaci mogą zapoznać się z Regulaminem Studiów, Regulaminem przyznawania pomocy materialnej, Regulaminem opłat oraz Uchwałami dotyczącymi rekrutacji. Dostępne są także informacje dotyczące akredytacji, uprawnień i certyfikatów otrzymanych przez Uczelnię. Upubliczniona jest również informacja [o strategii i misji Uczelni na lata 2018-2022](#), której okres obowiązywania został przedłużony do dnia 30.06.2024 r.

Duży nacisk kładzie się na udostępnianie informacji o procesie kształcenia w języku angielskim m.in. poprzez sukcesywne tłumaczenie wszelkich istotnych dla studentów dokumentów. Kandydaci znaleźć mogą informacje o ofercie edukacyjnej dla kierunku "zarządzanie" na stronie internetowej Uczelni. Studenci mogą zapoznać się z Regulaminem Studiów w języku angielskim oraz organizacją roku akademickiego na stronie <http://www.student.wsg.byd.pl>. Upublicznione są tam również wzory dokumentów oraz informacje dotyczące egzaminu dyplomowego. Anglojęzyczna wersja platformy ONTE zapewnia dostęp do programów przedmiotu, informacji o sposobie zaliczenia praktyk zawodowych oraz zagadnieniach do egzaminu dyplomowego.

Mając na względzie zapewnienie dostępu do publicznych informacji dla osób z trudnościami oraz wraz ze zmianą głównego serwisu internetowego Uczelni zaprojektowano aplikację, która uwzględnia wytyczne WCAG 2.1 zarówno na poziomie samego kodu portalu, jak i elementów systemu CMS dostępnego dla redaktorów poszczególnych serwisów tematycznych. Implementowane są zalecenia standardu na poziomach A (obowiązkowy) i AA (zalecany) w zakresie odpowiadającym treści strony. Zalecenia poziomu AAA (opcjonalny) są wdrażane wybiórczo, zależnie od złożoności problemu i będą uzupełniane w przyszłości. Uczelnia jest w ostatniej fazie przygotowań nowej strony internetowej spełniającej minimalne wymagania dostępności cyfrowej zgodnie z Ustawą z 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Na stronie internetowej umieszczona będzie deklaracja dostępności strony internetowej i aplikacji mobilnej. W związku z ograniczeniami zapewnienia wszystkich wymogów dotyczących dostępności cyfrowej jest zapewniony dostęp alternatywny, dotyczący między innymi: możliwości kontaktu telefonicznego, listowego lub mailowego, możliwości kontaktu ze wsparciem tłumacza języka migowego (osobiście lub online).

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez Uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Kryterium nr 9 w pełni.	

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów

Jednym z głównych warunków wysokiej jakości kształcenia na kierunku „logistyka” jest realizacja założeń polityki jakości znajdującej odzwierciedlenie w założeniach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy zawartych w Księdze Jakości Wyższej Szkoły Gospodarki. System ten obejmuje cały proces kształcenia oraz wszystkie czynniki, które wpływają na właściwy przebieg tego procesu i zapewniają jego wysoką jakość. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w WSG jest:

- zgodny z aktami prawa powszechnego systemu szkolnictwa wyższego w Polsce oraz zbieżny z międzynarodowymi standardami określonymi np. w Deklaracji Bolońskiej;
- zgodny z aktami prawa wewnętrznego systemu zapewniania jakości przyjętymi w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy podlegającym ewaluacji ([Uchwała Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 1 października 2019 ws. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy](#));
- skorelowany z innymi działaniami prowadzonymi w Uczelni dotyczącymi kształcenia;
- skorelowany z obowiązkami osób zarządzających Uczelnią, jednostkami organizacyjnymi, badawczo-kształceniowymi i obowiązkami kadry akademickiej.

Programy studiów od cyklu kształcenia 2019/2020 przygotowywane były zgodnie z [Uchwałą Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 12 marca 2019 roku w sprawie: wytycznych dotyczących projektowania programów studiów wyższych na kierunkach prowadzonych w Wyższej Szkole Gospodarki](#). Za tworzenie i doskonalenie programów studiów, dla kierunku studiów na określonym poziomie i profilu kształcenia, jak też ich zgodność z obowiązującymi, aktami prawnymi, odpowiadają dyrektorzy jednostek badawczo-kształceniowych we współpracy z Zadaniowymi Zespołami ds. Zapewniania Jakości Kształcenia i Senacką Komisją ds. Kształcenia.

Zgodnie z założeniami polityki jakości i strukturą systemu w jednostkach badawczo-kształceniowych powoływane są Zadaniowe Zespoły ds. Zapewniania Jakości Kształcenia (ZZdsJK) na kierunku, z określonym przydziałem zadań, kompetencji i odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia, szczególnie programu studiów. Do ich zadań należy zbieranie informacji od interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, prowadzenie pomiaru jakości kształcenia oraz opracowanie wyników pomiaru i przekazanie ich do Senackiej Komisji ds. Kształcenia. Do zadań Senackiej Komisji ds. Kształcenia należy opracowywanie polityki jakości kształcenia w Wyższej Szkole Gospodarki, przygotowanie projektów uchwał dotyczących kształcenia, konsultowanie treści aktów wykonawczych dotyczących organizacji kształcenia i spraw studenckich, określanie podziału zadań i harmonogramu prac nad rozwojem systemu kształcenia, kontrola realizacji zadań zleconych poszczególnym jednostkom Uczelni, nadzór nad pracami dotyczącymi oferty edukacyjnej, opiniowanie wniosków w zakresie swoich kompetencji oraz wypracowanie zaleceń doskonalenia jakości kształcenia wynikających z ewaluacji systemu. Nadzór nad funkcjonowaniem polityki jakości i prawidłową realizacją celów WSZJK należy do zadań Zespołu ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. Na zlecenie organów Uczelni, Zespół prowadzi ewaluację funkcjonowania wybranych elementów systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz przeprowadza kontrolne działania WSZJK na poziomie ogólnouczelnianym. Co więcej, przedkłada organom Uczelni propozycje modyfikacji mechanizmów

zapewnienia jakości kształcenia, prowadzi okresowe przeglądy programów i planów studiów, opracowuje mierniki efektywności funkcjonowania WSZJK we współpracy z Senacką Komisją ds. Kształcenia i ocenia procedury ewaluacji WSZJK.

Ocenę jakości kształcenia prowadzi się poprzez ocenę procesu kształcenia, warunków jego realizacji, a także wyników- efektów uczenia się oraz dokumentacji dydaktycznej. Monitorowanie tego procesu podejmuje się na podstawie:

- oceny przygotowania wszystkich jednostek wchodzących w skład struktury WSZJK, a szczególnie jednostek badawczo-kształceniowych, do planowania i realizacji procesu kształcenia;
- dokumentacji przebiegu procesu dydaktycznego - zaleca się przechowywanie prac etapowych, prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych w wersji papierowej lub elektronicznej przez okres trwania cyklu kształcenia dla studiów określonego stopnia. Znowelizowana, na skutek wniosków interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, [Uchwała Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki z dnia 1 października 2023 r. w sprawie: instrumentów Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia](#) wraz z załącznikami określa zasady weryfikacji, dokumentowania i archiwizacji dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się;
- hospitacji zajęć (w tym zajęć realizowanych na ONTE), prowadzonej w jednostkach badawczo-kształceniowych według harmonogramu hospitacji przyjętego na dany rok akademicki;
- ankietyzacji zajęć przez studentów (w kontakcie bezpośrednim lub, od sem. letniego r.a. 2019/2020 - elektronicznie);
- analizy informacji zawartych na platformie zdalnego nauczania - ONTE, w obszarze „Propozycje i uwagi na temat efektów uczenia się”, gdzie studenci mają dodatkową możliwość wypowiedzenia się na temat programów studiów;
- ewaluacji zajęć i weryfikacji efektów uczenia się przez prowadzących zajęcia (obowiązek wypełniania „[karty ewaluacyjnej zajęć dydaktycznych](#)” od r.a. 2017/2018);
- badania losów absolwentów, mimo, że nie jest to już działanie obowiązkowe z wykorzystaniem różnych źródeł;
- opinii z miejsca studenckich praktyk zawodowych, zgodnie z [Uchwałą Kolegium z dnia 12 marca 2019 roku w sprawie dokumentowania studenckich praktyk zawodowych](#) wraz z [załącznikami](#);
- opinii pracodawców na temat praktycznego wykorzystania wiedzy i umiejętności absolwentów w pracy zawodowej;
- opinii przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego na temat programów studiów, a także ich ewaluacji (udział w posiedzeniach ZZdsJK, posiedzeniach Konwentu);
- analizy przebiegu kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Dodatkowym ogniwem doskonalenia jakości kształcenia są comiesięczne seminaria WSZJK organizowane przez prorektora ds. kształcenia. Od roku akademickiego 2021/2022 mają one charakter bardziej warsztatowy, z wykorzystaniem nie tylko dyskusji, ale też analizy przypadku, metod problemowych, dzielenia się dobrymi praktykami. Mają one formułę otwartą, a obowiązkowe są dla kierowników JBK, w tym dla przedstawicieli filii uczestniczących w seminariach m.in. za pomocą MS Teams. Szczególny nacisk w pracy w ramach seminariów WSZJK w ciągu ostatnich 2 latach położono na:

- spójność dyscyplin przypisanych do kierunku, efektów i programów studiów;

- weryfikację sylabusów (programów przedmiotów pod kątem poprawności formułowania efektów szczegółowych (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne), metod weryfikacji efektów.
- analizę kadry pod kątem przydzielania zajęć, a następnie ich prowadzenie – z wykorzystaniem istniejących procedur i narzędzi;
- zwiększania znaczenia ZZdsZJK jako istotnego elementu polityki jakości WSG;
- znaczenie praw autorskich i konsekwencji ich nieprzestrzegania;
- konieczności przestrzegania zasad sformułowanych w wewnętrznych aktach prawnych, a w szczególności tych, które dotyczą polityki jakości,
- obowiązki kierowników jednostek dotyczącego podwyższania kompetencji pracowników w zakresie ww tematyki, m.in. poprzez szkolenia kaskadowe, zebrania JBK i inne formy komunikacji.

System sprawozdawczy obejmuje te spośród obszarów funkcjonowania jednostek organizacyjnych Uczelni, które wpływają na proces kształcenia, zwiększanie jego efektywności, oceny jakości, a także zacieśniania współpracy i kreowania partnerskich relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym, właściwym dla poszczególnych kierunków i obszarów studiów (specjalności).

Efekty uczenia się określone w sylwetce absolwenta danego kierunku studiów są weryfikowane na różnych etapach kształcenia. Po zakończeniu danego roku akademickiego prowadzone są analizy uzyskiwanych przez studentów ocen, analizy terminowości ukończenia studiów i przyczyn odsiewu studentów.

W WSG obowiązuje roczny system rozliczania osiągnięć studenta. Warunkiem zaliczenia roku jest uzyskanie zaliczeń i pozytywnych ocen końcowych z wszystkich form zajęć dydaktycznych, zgodnie z obowiązującym programem studiów oraz osiągnięcie wymaganej liczby punktów ECTS. W czasie trwania semestru efekty uczenia się osiągnane przez studentów są weryfikowane na bieżąco poprzez metody wskazane przez prowadzących w programach przedmiotu (sylabusach), np. odpowiedzi ustne, testy, kolokwia, prace pisemne i projektowe, prace praktyczne. Zasady zaliczeń i skalę ocen określa [Regulamin Studiów WSG](#).

Istotnym instrumentem oceny jakości kształcenia, w tym osiągania zakładanych efektów uczenia się, są hospitacje zajęć, w tym zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Hospitacji podlegają wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni Uczelni zgodnie [Uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki z dnia 1 października 2023 r. w sprawie: instrumentów Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia](#) i harmonogramem na dany r.a. Na podstawie przeprowadzonej hospitacji zajęć hospitujący sporządza protokół według obowiązującego na Uczelni wzoru (protokół hospitacji zajęć dydaktycznych WSG). W celu ewaluacji zajęć prowadzonych na platformie ONTE, od roku akademickiego 2023/24 wprowadzono ich hospitacje ([zał. 5 do Uchwały Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki z dnia 1 października 2023 w sprawie: instrumentów Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia](#)). Opiniowana jest m.in. zgodności tematyki z programem przedmiotu, aktualność materiałów podawczych oraz dobór odpowiednich form aktywizujących, a także zachowanie odpowiednich proporcji między formami podawczymi a aktywizującymi. Wynik hospitacji jest każdorazowo omawiany przez osobę hospitującą z hospitowanym, co zostaje przez niego potwierdzone podpisem. W sytuacji zastrzeżeń do poziomu hospitowanych zajęć są formułowane wnioski i zalecenia, a ich wdrożenie weryfikowane jest podczas powtórnej hospitacji w kolejnym semestrze, nie później jednak niż po upływie roku.

Ocena prowadzenia przez nauczyciela akademickiego i inne osoby prowadzące zajęcia zajęć dydaktycznych i osiąganych na nich efektów uczenia się jest wspomagana anonimową ankietą dla studentów przeprowadzaną w kontakcie bezpośrednim lub od r.a. 2019/2020 elektronicznie. Wzór kwestionariusza ankiety stanowi zał. nr 1 do [Uchwały Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki z dnia 1 października 2023 r. w sprawie: instrumentów Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia \(ocena zajęć dydaktycznych\)](#).

W ankiecie studenci oceniają elementy takie jak: punktualność oraz sumiennosc w odbywaniu zajęć, organizację zajęć, zaangażowanie i przygotowanie prowadzącego, różnorodność form prowadzenia zajęć, efektywność wykorzystania czasu, umiejętność korzystania z pomocy technicznych, kulturę osobistą prowadzącego, umiejętność zainteresowania studentów treściami zajęć, aktualność przekazywanych treści, sposób przekazywania treści, czytelność kryteriów zaliczenia, stosunek prowadzącego do studentów, motywowanie studentów do aktywności i poszerzania wiedzy oraz dostępność prowadzącego. Atutem ankietyzacji jest także informacja, w jakim procencie zajęć student uczestniczył. Wypełnione kwestionariusze ankiety przekazywane są kierownikowi jednostki organizacyjnej, w której zatrudniony jest dany prowadzący zajęcia.

Wyniki przeprowadzanej ankietyzacji oraz protokoły ich hospitacji, wykorzystywane są w okresowych ocenach nauczycieli akademickich. Są one każdorazowo omawiane przez przełożonego z pracownikiem; natomiast z nauczycielami, którzy uzyskali negatywne oceny, przeprowadza się rozmowę dyscyplinującą oraz ustala działania korygujące wraz z terminem ich realizacji bądź kieruje wnioskiem o zmianę warunków pracy lub jej rozwiązanie. Skutkiem niskiej oceny jest także ponowna ankietyzacja w kolejnym semestrze bądź dodatkowa hospitacja zajęć.

W wyniku wniosków składanych przez kierowników JND oraz dyskusji na posiedzeniu Senackiej Komisji ds. Kształcenia dotyczących potrzeby podniesienia poziomu autorefleksji prowadzących zajęcia oraz systemowego zbierania informacji o proponowanych przez prowadzących zajęcia zmianach w programach przedmiotu i programach studiów opracowano kolejne narzędzie ewaluacji. Od roku akademickiego 2017/2018 obowiązuje [Karta ewaluacyjna zajęć dydaktycznych](#), w której prowadzący zajęcia dokonuje analizy efektów, poziomu ich osiągania, metod kształcenia i weryfikacji efektów, bilansu nakładu pracy studenta, z możliwością zaproponowania zmian, które po opinii kierownika JND są kierowane do Zadaniowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Mogą one stanowić podstawę dokonywania zmian w programie studiów, zgodnie z procedurą przyjętą w [zał. 7 Uchwały Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 12 marca 2019 roku w sprawie: wytycznych dotyczących projektowania programów studiów wyższych na kierunkach prowadzonych w Wyższej Szkole Gospodarki](#).

Kolejnym sposobem weryfikacji zakładanych efektów uczenia się jest ich weryfikacja poprzez efekty uzyskane przez studentów na praktykach zawodowych. Praktyki zawodowe odbywają się w odpowiednich dla danego kierunku instytucjach (przedsiębiorstwach, stowarzyszeniach, itd.), w których studenci w rzeczywistych warunkach przyszłej pracy zawodowej wykonują zadania, jednocześnie doskonaląc i rozwijając kompetencje społeczne związane z przyszłą działalnością zawodową. Opiekę nad organizacją i przebiegiem praktyk zawodowych na danym kierunku, potwierdzeniem uzyskania przez studentów odbywających praktyki zakładanych efektów uczenia się, sprawują merytoryczni opiekunowie praktyk. Szczegółowe zasady organizacji praktyk i ich zaliczania zawarte są w [Regulaminie Studenckich Praktyk Zawodowych Wyższej Szkoły Gospodarki](#) przyjętym [Zarządzeniem Rektora z dnia 29 września 2023 roku](#).

Doceniając rangę procesu dyplomowania, pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego oraz w trosce o ich jakość, zmodyfikowano przebieg tego procesu, stwarzając studentom większe możliwości korzystania z różnorodnych form zajęć modułu określonego jako „proces dyplomowania”. Zasady dyplomowania, w tym zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych, ustalania i wyboru tematów prac dyplomowych, wyboru promotorów prac i recenzentów (jeśli praca występuje) zawiera [Uchwała Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 1 października 2019 roku w sprawie procesu dyplomowania](#).

Od roku akademickiego 2019/2020 (dla cyklu kształcenia 2019/2020) w Uczelni podjęto decyzję o rezygnacji z prac dyplomowych na studiach I stopnia i wprowadzeniu do procesu kształcenia projektu dyplomowego. Wprowadzenie projektu dyplomowego poprzedzone było konsultacjami ze wszystkimi interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, których wcześniejsze uwagi legły u podstaw podjęcia prac nad wprowadzeniem zmian w procesie dyplomowania na studiach I stopnia. Szczegółowe informacje dotyczące założeń projektu dyplomowego zostały zawarte w [Instrukcji Prorektora ds. Kształcenia z dnia 1 października 2019 roku w sprawie realizacji przedmiotu projekt dyplomowy od r.a. 2019/2020 jako elementu procesu dyplomowania](#). Pierwotne rozwiązania ulegały modyfikacjom na zebraniach instytutów i katedr, ZZdsZJK, a także w trakcie seminariów WSZJK, doprowadzając do ostatecznego kształtu instrukcji i formatki oceny projektu dyplomowego.

Projekt dyplomowy, ze względu na swój aplikacyjny charakter lepiej wpisuje się w założenia profilu praktycznego, w większym stopniu umożliwia realizację efektów wynikających z misji Uczelni zaangażowanej poprzez rozwiązywanie problemów praktycznych, co często daje możliwość wpływania na jakiś fragment rzeczywistości i przeżywania z tego tytułu satysfakcji. Poza tym, dzięki projektom dyplomowym student częściej nawiązuje kontakt z jednostkami branżowymi, w szczególności tymi, w których odbywał praktyki, co zwiększa jego szanse na rynku pracy.

System weryfikacji zakładanych efektów uczenia się obejmuje również badanie opinii studentów na temat przyjętych efektów uczenia się i programów studiów, kontrolę i nadzór nad procesem dyplomowania, badanie losów zawodowych absolwentów. Studenci wyrażają swoje opinie poprzez swojego reprezentanta w Zadaniowym Zespole ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, a także mają możliwość indywidualnego wypowiedzenia się na temat zakładanych efektów uczenia się oraz programów studiów na platformie zdalnego nauczania ONTE, na spotkaniach organizowanych przez SS. Współpraca z SS doprowadziła do systematycznego przedstawiania przez zarząd SS, na początku roku akademickiego, kompendium informacji wyjaśniających nie tylko organizację kształcenia, ale również podstawowe pojęcia (efekty, ECTS itp.), co zwiększa świadomy udział studentów w ocenie tego procesu.

Doskonaleniu programów studiów służy również badanie losów absolwentów. Pomimo zniesienia tego obowiązku badania ankietowe losów absolwentów nadal są prowadzone przez Akademickie Biuro Karier, podobnie jak analizowane są informacje zawarte w ogólnopolskim systemie monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów. W oparciu o badania ankietowe tworzony jest „Raport zbiorczy” z danymi dla poszczególnych kierunków/obszarów studiów (specjalności). Wyniki raportów są udostępniane dyrektorom JBK. Przekazanie raportów umożliwia:

- uzyskanie przez władze jednostek organizacyjnych szczegółowych informacji na temat wymagań współczesnego rynku pracy,
- uzyskanie wiedzy umożliwiającej doskonalenie programów studiów i wskazanie kierunków studiów, specjalności gwarantujących lepszą pozycję na rynku pracy,

- uzyskanie przez pracowników Akademickiego Biura Karier WSG informacji pomagających w wyborze kariery zawodowej absolwentom oraz najlepszych sposobów realizacji ich celów zawodowych.

Raport jest dokumentem służącym wdrażaniu procedur służących zapewnieniu i doskonaleniu jakości kształcenia. Na jego podstawie przedstawiane są władzom Uczelni propozycje działań mających na celu podniesienie jakości kształcenia. Akademickie Biuro Karier WSG organizuje dopasowane do potrzeb absolwentów oraz potrzeb lokalnego rynku pracy szkolenia i warsztaty umożliwiające skuteczniejsze wejście na rynek pracy.

W ramach realizacji swojego podstawowego zadania, jakim jest wspieranie rozwoju zawodowego studentów Akademickie Biuro Karier współpracuje z firmami oraz instytucjami działającymi w ramach konkretnych branż. Oprócz pozyskiwania ofert pracy, praktyk i staży podejmowane są inicjatywy umożliwiające studentom bliższy kontakt z potencjalnym pracodawcą. Są to między innymi Targi Pracy, Akademia Planowania Kariery (cykliczne wydarzenie poświęcone rozwojowi osobistemu), warsztaty, szkolenia, konferencje oraz spotkania z pracodawcą. Ponadto w ramach wspierania przedsiębiorczości studenckiej Akademickie Biuro Karier współpracuje z takimi instytucjami jak: Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne i inne.

Elementy przedsiębiorczości studenckiej uwzględniane są także w ramach realizowanych przez Uczelnię projektów dofinansowanych ze środków unijnych w tym m.in.:

1. Projekt Rozwój Akademickiego Biura Karier Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy (wartość projektu: 356 937,50 zł): objęcie łącznie 500 studentów wsparciem w postaci mentoringu, warsztatów z zakresu przedsiębiorczości i konsultacji z coachem.
2. Projekt Program rozwoju technicznego (wartość projektu: 11 227 580,13 zł): zakup licencji systemu informatycznego biura karier obejmującego m.in. portal internetowy z wyszukiwarką ofert pracy i praktyk oraz system badania kompetencji. Dodatkowo, w ramach rozszerzenia dla osób uciekających do Polski z Ukrainy w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej płatne staże dla studentów z Ukrainy (niezależnie od kierunku).
3. Projekt Kompleksowy program rozwoju Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy (wartość projektu: 8 106 318,73 zł): zakup gier symulacyjnych z zakresu zakładania i prowadzenia przedsiębiorstwa.

WSG, zgodnie z przyjętą polityką jakości, prowadzi ewaluację zewnętrzną i wewnętrzną skuteczności poszczególnych elementów WSZJK. Do przykładowych działań zmierzających do pozyskania opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych należą:

- Konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi, tj. pracownikami każdej jednostki badawczo-kształceniowej uwzględniające ich uwagi dotyczące systemu kształcenia;
- Zwiększenie wpływu wszystkich studentów na przebieg procesu kształcenia poprzez uruchomienie na platformie zdalnego nauczania ONTE obszaru, na którym studenci mogą zgłaszać swoje uwagi dotyczące efektów uczenia się i programów studiów; zwiększenie aktywności SS jako odbiorcy indywidualnych i grupowych opinii;
- Szkolenia i seminaria prowadzone w JBK dotyczące między innymi sposobów formułowania efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, charakterystyki zróżnicowanych metod kształcenia, sugerowanych metody weryfikacji efektów uczenia się;

- Udoskonalenie, na wniosek interesariuszy wewnętrznych (Zadaniowych Zespołów ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, opinii zgłaszanych w ramach seminariów dotyczących WSZJK, oraz opinii Samorządu Studenckiego) przebiegu procesu dyplomowania.
- Opracowanie przepisów regulujących proces dyplomowania studentów w wewnątrzuczelnianym systemie informatycznym ISAPS, co przyczyniło się do podniesienia jakości procesu dyplomowania poprzez ujednoczenie procedur zgłaszania, zatwierdzania listy promotorów/opiekunów projektów dyplomowych, tematyki prac/projektów dyplomowych, poprawę terminowości realizacji poszczególnych etapów procesu dyplomowania. Elektroniczna archiwizacja przebiegu tego procesu umożliwiła skuteczniejszy nadzór nad nim. Przeprowadzono we wszystkich jednostkach badawczo-kształceniowych szkolenie pracowników w zakresie posługiwania się omawianą procedurą.
- Przygotowanie kwestionariusza ankiety dotyczącej studenckich praktyk zawodowych wypełnianej przez studenta oraz ankiety dotyczącej studenckich praktyk zawodowych wypełnianej przez praktykodawcę, obowiązującej od roku akademickiego 2017/2018.
- Przygotowanie Karty ewaluacji zajęć dydaktycznych, która obowiązuje od roku akademickiego 2017/2018, która wielokrotnie została bardzo pozytywnie oceniona przez ZO PKA i stanowi naszym zdaniem dobrą praktykę wypracowaną w ramach WSZJK w WSG. Ewaluacja sposobu wypełniania tego narzędzia wskazała, iż w skali Uczelni początkowo nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia bardzo rzadko traktowali Kartę jako możliwość realnego wpływania na poszczególne elementy prowadzonych zajęć. Informacje o znaczeniu tego narzędzia dla doskonalenia jakości kształcenia przekazywano na seminariach WSZJK, na zebraniach JBK, na spotkaniach WSZJK, co znajduje odzwierciedlenie w formułowanych przez pracowników opiniach, propozycjach zmian, które następnie są kierowane przez dyrektora JBK do ZZdsZJK.
- Udział kierowników JBK i pracowników innych jednostek organizacyjnych mających wpływ na kształcenie w cyklu seminariów na temat Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji organizowanych w 2019 r. przez IBE na zamówienie Uczelni.
- Wprowadzenie, od semestru letniego roku akademickiego 2018/2019 obowiązku weryfikacji miejsca praktyk, przed jej rozpoczęciem, przez merytorycznego opiekuna praktyk, która odbywa się poprzez Internetowy System Administrowania Procesem Studiowania (iSAPS) oraz [karty hospicacji praktyk zawodowych](#).
- Opracowanie i wprowadzenie do realizacji od roku akademickiego 2023/2024 kwestionariusza hospicacji zajęć prowadzonych na ONTE, które do tej pory były nadzorowane poprzez system raportów. Opracowanie kwestionariusza hospicacji tych zajęć zwiększa świadomość spójności tego typu zajęć z pozostałymi formami – zarówno prowadzącymi zajęcia, jak również dyrektorów JBK sprawujących nadzór na przebiegiem procesu kształcenia. Podejmowane działania są efektem ewaluacji dotychczasowych procedur i wynikają z potrzeby podnoszenia ich skuteczności oraz systemowego charakteru.

Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni biorą udział w określaniu zakładanych efektów uczenia się na różnych etapach kształcenia. Opinie uzyskane od interesariuszy wewnętrznych (studentów i nauczycieli) i zewnętrznych (pracodawców i absolwentów) stanowią podstawę do określania i doskonalenia sylwetki absolwenta, efektów uczenia się, programu studiów. Spotkania z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi są protokołowane. Wchodzą one również w skład Zadaniowych Zespołów ds. Zapewniania Jakości Kształcenia działających w poszczególnych JBK.

Badania prowadzone wśród zewnętrznych interesariuszy Uczelni - absolwentów i pracodawców wpisują się w prowadzony przez WSG od lat monitoring rynku pracy. Szczegółowe cele tego typu badań to:

- pozyskanie informacji na temat losów zawodowych absolwentów WSG,
- pozyskanie informacji o losach zawodowych absolwentów innych Uczelni,
- pozyskanie opinii pracodawców i instytucji wspierających zatrudnienie absolwentów szkół wyższych o ich przygotowaniu do wykonywania pracy i ich aktywności na rynku pracy.

Dodatkową platformą pozyskiwania informacji od interesariuszy wewnętrznych, doskonalenia jakości kształcenia, dyskusji i podnoszenia kompetencji pracowników w Uczelni stanowią organizowane od roku akademickiego 2012/2013 przez prorektora ds. kształcenia seminaria dotyczące WSZJK, kierowane do wszystkich pracowników Uczelni. Od roku akademickiego 2021/2022 mają one charakter bardziej warsztatowy, z wykorzystaniem nie tylko dyskusji, ale też analizy przypadku, metod problemowych, dzielenia się dobrymi praktykami. Zmiana formuły wynika z konieczności zwiększenia skuteczności tych spotkań jako narzędzia doskonalenia jakości kształcenia w WSG. Na wniosek kierowników filii umożliwiono udział pracowników tychże jednostek drogą online. Wnioski i postulaty zgłaszane na seminariach są przekazywane pracownikom JBK oraz odpowiednim organom Uczelni do dalszych analiz i decyzji.

Stworzono mechanizmy komunikowania się pracowników Uczelni, studentów, absolwentów oraz przedstawicieli otoczenia, w tym pracodawców (np. dyżury pracowników, konsultacje ze studentami na platformie zdalnego nauczania ONTE, spotkania Konwentu WSG, udział studentów i przedstawicieli otoczenia w Zadaniowych Zespołach ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, udział studentów w Senackiej Komisji ds. Kształcenia, w posiedzeniach Senatu, a do roku 2019/2020 w Kolegium Uczelni).

Kolejnym przykładem działań podejmowanych ustawicznie na podstawie diagnoz wewnętrznych, na podstawie informacji od interesariuszy zewnętrznych, wniosków wyciąganych po akredytacjach ZO PKA jest systemowe usprawnienie procedury realizacji studenckich praktyk zawodowych oraz ułatwienia dostępu do dokumentacji od semestru letniego roku akademickiego 2022/2023 na Uczelni została wdrożona procedura wystawiania skierowań i umów o praktyki w wersji elektronicznej. Dokumenty z podpisem elektronicznym Rektora dostępne są na indywidualnych kontach studentów w Internetowym Systemie Administrowania Procesem Studiowania (iSAPS). W związku z wdrożeniem tej procedury zostały zrealizowane działania:

- przygotowanie funkcjonalności w module praktyk iSAPS, która umożliwia wygenerowanie dokumentów oraz wgranie na odpowiednie konta studentów podpisanych plików,
- testy wdrożeniowe realizowane od 23.01.2023 do 24.02.2023 na wybranych kierunkach studiów,
- przygotowanie szczegółowych instrukcji dla studentów, opisujące proces pozyskania dokumentacji krok po kroku w trzech wersjach językowych – polska, angielska i ukraińska.

Instrukcje zostały zamieszczone dla wszystkich studentów i opiekunów merytorycznych praktyk w obszarach informacyjnych na platformie zdalnego nauczania ONTE. Obszary te zawierają szczegółowe informacje dotyczące procedury realizacji praktyk, instrukcje, programy praktyk, Regulamin Studenckich Praktyk Zawodowych, harmonogramy, listy opiekunów merytorycznych i wybrane wzory dokumentacji na zaliczenie praktyk.

Systemowo udoskonalono również nadzór nad przygotowaniem programów studiów, co przyczyniło się do poprawy terminowości i jakości realizacji tego zadania przez JBK. W tym celu Dział Kształcenia, na polecenie prorektor ds. kształcenia, opracował rozwiązanie umożliwiające gromadzenie i nadzorowanie przygotowania dokumentacji kształcenia oraz raportowanie postępu prac. Bazuje ono na kompleksowo wdrażanych na Uczelni narzędziach pakietu Microsoft 365 oraz integracji ich z danymi z systemu iSAPS. Jest ono wdrażane etapami.

1. Etap I: utworzenie na platformie MS Teams zespołu dla przedstawicieli wszystkich jednostek badawczo-kształceniowych, w którym, dla każdego kierunku osobno, utworzono kanał. Pozwala to zarówno na wymianę wiadomości z osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie dokumentacji oraz, dzięki stworzeniu jednolitej struktury folderów wewnątrz, zapewnia to tzw. „pamięć organizacji”. Wydzielona przestrzeń w wirtualnej chmurze zapobiegać ma sytuacjom w których, w ramach rotacji pracowników lub długotrwałej absencji, tracony był dostęp do plików, a także umożliwia wymianę know-how pomiędzy jednostkami (dostęp do dokumentacji kształcenia wypracowanej przez inne jednostki).
2. Etap II: stworzenie systemu raportowania poziomu realizacji zadania. W tym celu połączono dane z systemu iSAPS wraz z zagregowanymi danymi dotyczącymi zamieszczonej przestrzeni chmurowej dokumentacji, co umożliwiło opracowanie zbioru pięciu raportów publikowanych w ramach zespołu. Wykorzystanie narzędzi pakietu Microsoft 365, w szczególności wewnętrznych mechanizmów programu Excel (PowerQuery) pozwala na przyspieszenie procesu weryfikacji kompletności dokumentacji (funkcja odświeżania zapytań). Oprócz funkcji informacyjnej, pełnić ma to funkcję motywacyjną (wykorzystanie mechanizmu grywalizacyjnego w zarządzaniu – lista rankingowa, co nie jest bez znaczenia w przypadku grupy menadżerskiej, charakteryzującej się nastawieniem na wynik).
3. Etap III: stworzenie automatycznie odświeżanych raportów w programie PowerBi (w trakcie opracowywania). Etap ten zakłada przygotowanie raportów w postaci tzw. dashboardów udostępnianych prorektor ds. kształcenia oraz pozostałym członkom Senatu.

System raportowania jest ciągle rozwijany, m.in. dzięki opiniom i uwagom zbieranym podczas Seminariów WSZJK. Wśród postulatów kierowników jednostek badawczo-kształceniowych pojawiły się głosy wyrażające potrzebę wdrożenia sprawniejszego systemu zarządzania programami przedmiotów (sylabusami). Realizacja tego postulatu możliwa będzie dzięki wystąpieniu do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju o zmiany w realizowanym od 2018 roku projekcie „Kompleksowy program rozwoju Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy”. W lutym 2023 NCBiR wyraził zgodę na przesunięcie środków na to zadanie, dzięki czemu tworzony będzie tzw. moduł sylabusów, zastępujący dotychczasową formę ich tworzenia i archiwizacji (pliki Word i pdf) rozwiązaniem bazodanowym. Pozwoli to zmniejszyć nakład pracy i błędy w dokumentacji (pobieranie danych dotyczących m.in. nazw przedmiotów, liczby godzin, form z systemu iSAPS), ułatwi ich dostępność i edycję (dostęp poprzez przeglądarkę internetową z każdego komputera podłączonego do internetu), usprawni weryfikację kompletności oraz przyspieszy generowanie plików wyjściowych w postaci gotowego sylabusa.

Kolejnym działaniem zapewniającym sprawność działania WSZJK jest m.in. tworzenie Procedur postępowania w ramach WSZJK, które to zostały pozytywnie zaopiniowane przez Senat i zatwierdzone uchwałą Kolegium z dnia 24 marca 2015 r. Na bieżąco są one uaktualniane i udostępniane pracownikom Uczelni. Od roku 2019 przyjęte w procedurach rozwiązania mają zdecydowanie systemowy charakter opierający się na integrowaniu narzędzi pakietu Microsoft 365 z

danymi systemu iSAPS, co zwiększa i usprawnia wdrażanie procedur oraz sprawowanie nadzoru nad tymi procesami.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez Uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Kryterium nr 10 w pełni.	

Dodatkowe informacje, które Uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

.....

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczelnia współpracuje z przedsiębiorstwami, co pozwala na zdobycie wiedzy i doświadczenia praktycznego od specjalistów z branży logistycznej. • Rosnący stopień umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego. • Doświadczenie kadry naukowo-dydaktycznej w tym jej zróżnicowanie, wysokie kompetencje naukowe i dydaktyczne oraz wykorzystanie doświadczenia i kompetencji wykładowców z zagranicy i praktyki gospodarczej. • Nowoczesna infrastruktura dydaktyczna i naukowa. 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konieczność ciągłego podnoszenia kwalifikacji kadry. Nauczyciele i wykładowcy muszą być na bieżąco z najnowszymi trendami w logistyce, co wymaga inwestycji w ich rozwój zawodowy. • Niewystarczające zaangażowanie studentów w działalność poza dydaktyczną i doskonalenie procesu kształcenia.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost globalnego handlu i e-commerce stwarza większe możliwości zatrudnienia absolwentów kierunku logistyka. • Rozwijające się technologie. Postęp technologiczny, takie jak automatyzacja i sztuczna inteligencja, oferuje nowe możliwości w dziedzinie logistyki, które mogą być włączone do programu nauczania. • Wzrost znaczenia zrównoważonej logistyki. Zrównoważone praktyki logistyczne stają się coraz bardziej ważne, co może tworzyć nowe obszary badań i zainteresowanie studentów. • Elastyczność programu nauczania. 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trudności w znalezieniu wykwalifikowanych nauczycieli i wykładowców w dziedzinie logistyki mogą wpływać na jakość nauczania. • Zmiany w przepisach dotyczących edukacji lub branży logistycznej mogą wymagać dostosowania programu nauczania i prowadzić do dodatkowych kosztów. • Wzrost popularności kierunku logistyka prowadzi do zwiększonej konkurencji między uczelniami, co może wpłynąć na trudności w przyciągnięciu studentów. • Branża logistyczna jest podatna na zmiany trendów i technologii, co wymaga ciągłej aktualizacji programu

	<p>Możliwość dostosowywania programu nauczania do zmieniających się potrzeb rynku pracy może przyciągnąć studentów i pracodawców.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapotrzebowanie na absolwentów. Wzrost globalnej konkurencji i potrzeba optymalizacji procesów logistycznych sprawiają, że firmy potrzebują coraz więcej specjalistów z tego obszaru. 	<p>nauczania.</p>
--	---	-------------------

(Pieczęć Uczelni)

.....
 (podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
 (podpis Rektora)

....., dnia
 (miejsowość)

**WYŻSZA SZKOŁA
GOSPODARKI**